
STRATEGIA ROZWOJU GMINY BOLESZKOWICE NA LATA 2016 - 2024

Boleszkowice 2016

Spis treści

1.	Aktualizacja Strategii Rozwoju Boleszkowic.....	4
1.1	Strategia rozwoju kontekst	5
1.2	Strategia uwarunkowania formalno-prawne	6
1.3	Polityka regionalna w Polsce	10
2.	Diagnoza sytuacji Gminy Boleszkowice	13
2.1	Przestrzeń i środowisko	13
2.2	Umiejscowienie gminy w województwie i kraju	14
2.3	Charakterystyka sieci osadniczej.....	15
2.4	Opis zasobów naturalnych	15
2.5	Opis zasobów kulturowych	19
2.6	Sfera społeczna.....	20
2.7	Ochrona środowiska: wodno – kanalizacyjna, gospodarki odpadami.....	25
2.8	Energetyczna	26
2.9	Infrastruktura IT	26
2.10	Infrastruktura społeczna	30
3.	Analiza sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Boleszkowice	31
3.1	Metodyka prowadzonych prac	31
3.2	Analiza wskaźnikowa w obszarze – demografia, kapitał ludzki	33
3.3	Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze – demografia, kapitał ludzki	37
3.4	Analiza wskaźnikowa w obszarze zarządzanie i finanse JST	43
3.5	Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze w obszarze finanse gminy	46
3.6	Analiza wskaźnikowa w obszarze - konkurencyjność gospodarki.....	53
3.7	Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze w obszarze konkurencyjności gospodarki.....	55
3.8	Analiza wskaźnikowa w obszarze - infrastruktura i usługi	63
3.9	Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze infrastruktury i usług ..	64
4.	Analiza SWOT.....	78
4.1	Wnioski z analizy SWOT	82
5.	Misja i wizja strategii.....	87
6.	Cele strategiczne (obszary strategicznej interwencji) – problematyka obszarów interwencji strategicznej.....	87

7.	Cele operacyjne i kierunki działań.....	97
8.	Zadania w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych	101
8.1	Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym aktywność społeczna i samorządowa – Kapitał społeczny.	101
8.2	Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym aktywność ekonomiczna - turystyka, rolnictwo.....	102
8.3	Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym infrastruktura komunalna, usługi	103
9.	System wdrażania i monitorowania	104
10.	Źródła finansowania	107
11.	Opis konsultacji społecznych	107
12.	Plan zadań inwestycyjny na lata 2016-2024	107

Dokument przygotowano na zlecenie Urzędu Gminy Boleszkowice

Autorzy:

CENTRUM ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO Przedsiębiorstwo społeczne sp. z o.o.

ul. Marii Skłodowskiej-Curie 4, 71-332 Szczecin

dr Tomasz Czubara

dr inż. Andrzej Sobczyk

Robert Żarkowski

Zespół ds. Strategii Rozwoju Gminy Boleszkowice w składzie:

Przewodniczący – Stanisław Szymoniak

Członek – Ryszard Stoparek

Członek – Dorota Rybińska

Członek – Beata Stankiewicz

Członek – Marlena Kowańdy – Cholewińska

Członek – Marcin Ciechanowicz

Członek – Janusz Mazurek

Członek – Emilia Juchniewicz

Członek – Krzysztof Fira

Członek – Przemysław Solski

Członek – Magdalena Wojciechowska

Członek - Jolanta Moszkowska

1. Aktualizacja Strategii Rozwoju Boleszkowic

Dokument Strategii został zaktualizowany w spójności z obowiązującymi unijnymi i krajowymi dokumentami strategicznymi wyższego rzędu, w tym m.in.:

- Europa 2020;
- Strategia Rozwoju Kraju do roku 2020;
- Raport „Polska 2030. Wyzwania rozwojowe.”;
- Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie (KSRR);
- Polityka Transportowa Państwa;
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020;
- Programem Rozwoju Powiatu Myśliborskiego na lata 2015 - 2020

Stojące przed gminą wyzwania w nowej perspektywie rozwoju wymagają wdrożenia takiego systemu zarządzania rozwojem, w którym:

- wizję i strategiczne cele społeczności określa długofalowa strategia;
- realizacja strategii oparta jest na priorytetach na najbliższe lata uwzględniających cele strategii rozwoju, cele polityk sektorowych i programów horyzontalnych oraz aktualne uwarunkowania społeczno- ekonomiczne i finansowe;
- system monitorowania oparty na ewaluacji realizacji celów strategii związanych z projektami realizacyjnymi, a efekty realizowanych działań ponownie konfrontuje z celami.

Założenia te, wypełnia zaktualizowana strategia rozwoju Boleszkowic.

1.1 Strategia rozwoju kontekst

Strategia rozwoju gminy to długookresowy program, zawierający zbiór celów jej rozwoju oraz określający takie kierunki i priorytety działania, a także alokację środków finansowych, które są niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów w określonym horyzoncie czasu.

Strategię Rozwoju Gminy należy postrzegać jako długofalowy proces wytyczania i osiągania celów wspólnoty samorządowej. Określa ona generalny kierunek, aspiracje i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego jednostki oraz przedstawia metody i narzędzia wdrożeniowe. Zapisy Strategii stanowią zatem determinantę decyzji merytorycznych, organizacyjnych i finansowych podejmowanych przez władze samorządowe. Dokument jest także odpowiedzią na ustawowy wymóg prowadzenia polityki rozwoju w oparciu o Strategię, jak również skuteczną próbę dostosowania się do standardów europejskich.

Zadania strategii

1. Sprawne, skuteczne i efektywne zarządzanie rozwojem gminy, w krótkim i długim okresie.
2. Optymalne wykorzystanie ograniczonych własnych środków finansowych.
3. Lepsze dostosowywanie się do zmieniającego się otoczenia.
4. Prowadzenie działalności promocyjnej gminy.
5. Pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację przewidzianych w strategii przedsięwzięć.

Trzy podstawowe pytania w procesie planistycznym

1. Jaka jest obecna sytuacja gminy, co może nam przeszkodzić w dalszym rozwoju, w jakim otoczeniu funkcjonujemy?
2. Dokąd zmierzamy, czym chcemy być w przyszłości?
3. W jaki sposób zrealizujemy nasze zamierzenia?

Obecnie, zasadniczy nurt przesłanek formalno-prawnych uzasadniających potrzebę tworzenia lub weryfikacji dokumentów strategicznych JST, wynika ze zmian w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz wiąże się z aktualizacją dokumentów europejskich (Europa 2020), krajowych (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r.,

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.) i regionalnych (Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego-2020) oraz przyjęciem nowego paradygmatu polityki regionalnej, wprowadzonego przyjęciem 13 lipca 2011 roku Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR).

Ponadto w procesie budowy nowej Strategii bardzo ważną rolę odgrywają przeobrażenia, jakie zaszły w sferze realnej, tj. rzeczywiste procesy i zjawiska (natury gospodarczej, społecznej, zarządczej, itp.) wpływające na rozwój gminy. Poniżej przedstawiono kluczowe przesłanki uzasadniające potrzebę opracowania Strategii:

1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.
2. Dostosowanie kierunków rozwoju (Strategii Rozwoju) do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.
3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii Rozwoju z horyzontem czasowym nowego okresu programowania UE oraz dokumentów nadrzędnych.
4. Dostosowywanie Strategii Rozwoju Gminy do tworzonego mechanizmu finansowania rozwoju województwa zachodniopomorskiego

1.2 Strategia uwarunkowania formalno-prawne

Prawo Wspólnoty Europejskiej ma w dominującej części charakter gospodarczy. To ono jest głównym (aczkolwiek nie jedynym) środkiem, za pomocą którego realizuje się szeroko rozumiana integracja ekonomiczna państw UE. Gminy są jednostkami gospodarczymi jednolitego rynku Unii Europejskiej, gdyż po pierwsze, korzystają z uregulowań kształtujących jego działanie współuczestnicząc jako podmioty gospodarujące w obrocie handlowym a po drugie, mają do nich zastosowanie istotne ograniczenia wynikające z ochrony tego rynku przed zniekształceniami konkurencji lub zaburzeniami jego funkcjonowania spowodowanymi brakiem wyraźnego rozdziału pomiędzy spełniającymi także funkcje władcze organami działającymi w sektorze publicznym a sektorem prywatnym. Ograniczenie to wynika z prawa Unii Europejskiej, nawet chociażby konkretne akty prawne, które mają zastosowanie do gmin miały postać ustaw lub aktów niższego rzędu wydanych

przez parlament krajowy. Z punktu widzenia *acquis communautaire*¹ gminy są traktowane jako część administracji publicznej państwa członkowskiego UE. Z chwilą przystąpienia Polski do Unii Europejskiej zaczęły obowiązywać przewidziane w art. 91 Konstytucji RP zasady określające stosunek prawa wspólnotowego do prawa krajowego, tj. zasada pierwszeństwa prawa wspólnotowego wobec prawa państw członkowskich oraz zasada bezpośredniego stosowania. Obowiązywanie tych zasad jest o tyle istotne dla władz samorządowych, że powoduje znaczącą zmianę w katalogu źródeł prawa stanowiących podstawę funkcjonowania administracji publicznej. Obok norm krajowego porządku prawnego administracja samorządowa zobowiązana jest do stosowania norm pierwotnego i wtórnego prawa wspólnotowego. Reasumując, można najogólniej stwierdzić, iż prawo europejskie ma na gminy wpływ w trzech obszarach:

- po pierwsze, w istotnym stopniu określa warunki makroekonomiczne ich funkcjonowania;
- po drugie, tworzy narzędzia wspomagające (w szczególności o charakterze finansowym);
- po trzecie, tworzy nowe zadania w stosunku do gmin lub też znacząco modyfikuje zadania już istniejące (powodując także konieczność wypracowania nowych kompetencji).

Jak wynika z art. 5 TWE, Unia Europejska nie reguluje wszystkich sfer działania gmin. W zakresie kompetencji wspólnych z państwami członkowskimi musi się ona kierować zasadą subsydiarności pozostawić wiele istotnych kwestii do regulacji prawodawców krajowych.

Przesłanki budowy nowych dokumentów strategicznych w JST:

Obecnie, zasadniczy nurt przesłanek formalno-prawnych uzasadniających potrzebę weryfikacji dokumentów strategicznych JST, wynika ze zmian w ustawie o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz wiąże się z aktualizacją dokumentów europejskich (Europa 2020), krajowych (Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 r.) i regionalnych (Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego) oraz przyjęciem nowego paradygmatu polityki regionalnej,

¹ dorobek prawny Wspólnoty Europejskiej oraz Unii Europejskiej obejmujący tak prawo stanowione, jak i orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zasady prawa WE oraz wspólne podstawowe zasady konstytucyjne państw członkowskich UE. Pod pojęciem tym należy rozumieć ujednolicanie, dostosowywanie, uzgadnianie lub zbliżanie regulacji prawnych państw członkowskich do całokształtu dorobku prawnego Wspólnoty Europejskiej, który obejmuje wszystkie uchwalone w jej ramach akty prawne.

wprowadzonego przyjęciem 13 lipca 2011 roku Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). Jednostki Samorządu Terytorialnego zobligowano do przeglądu i weryfikacji strategii rozwoju w kontekście dostosowania jej założeń do wytycznych i rekomendacji płynących z dokumentów o charakterze nadrzędnym. Ponadto w procesie budowy nowej Strategii bardzo ważną rolę odgrywają przeobrażenia, jakie zaszły w sferze realnej, tj. rzeczywiste procesy i zjawiska (natury gospodarczej, społecznej, zarządczej, itp.) wpływające na rozwój gminy. Poniżej przedstawiono kluczowe przesłanki uzasadniające potrzebę aktualizacji Strategii:

1. Dostosowywanie polityki rozwoju do zmieniających się uwarunkowań społecznych oraz gospodarczych w gminie i jej otoczeniu.

Gmina to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim społeczność lokalna, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja demograficzna i gospodarcza. Kilka ostatnich lat upłynęło pod znakiem szeregu poważnych przeobrażeń, które w dużym stopniu odbiły się także na gminie, jak np.: ogólnoswiatowe spowolnienie gospodarcze (i związane z tym mniejsze dochody budżetowe), rosnące dysproporcje w rozwoju na szczeblu międzygminnym i subregionalnym, deficyt finansów publicznych, czy zmiana obserwowanych trendów demograficznych. Nowa Strategia Rozwoju Gminy powinna wyznaczać cele oraz kierunki interwencji, służące podnoszeniu konkurencyjności gminy oraz przełamywaniu strukturalnych problemów gospodarczych i społecznych. Są to wyzwania, którym gmina musi sprostać w dobie postępującego procesu globalizacji, nasilającej się konkurencji, informatyzacji wielu sfer życia i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.

2. Dostosowanie Strategii Rozwoju Gminy do nowych dokumentów strategicznych szczebla regionalnego i krajowego.

Ostatnie lata to okres powstawania nowych i aktualizacji poprzednich wersji dokumentów strategicznych szczebla krajowego i regionalnego. Nadrzędną pozycję zajmuje wśród nich Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego, która określa nowe ramy funkcjonowania konkurencyjnego województwa. Istotnymi dla planowania rozwoju są również dokumenty szczebla krajowego, w tym Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020, przyjęta 13 lipca 2010 r. oraz Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju (DSRK) do 2030 r. i Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (ŚSRK) do 2020 r. Uwzględnienie wytycznych i rekomendacji płynących z tych dokumentów pozwoli na skorelowanie Strategii Rozwoju Gminy z priorytetami rozwojowymi województwa zachodniopomorskiego,

a w dalszej perspektywie na korzystanie z nowych narzędzi polityki regionalnej (np. kontrakt terytorialny).

3. Uspójnienie horyzontu czasowego Strategii Rozwoju Gminy z horyzontem czasowym nowego okresu programowania UE oraz dokumentów nadrzędnych.

Odrębną przesłanką weryfikacji Strategii Rozwoju Gminy jest zidentyfikowana potrzeba uspójnienia horyzontu czasowego strategii rozwoju gminy – do roku 2020, dla której bezpośrednim uzasadnieniem jest:

- przyjęcie horyzontu obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020);
- przyjęcie horyzontu zbieżnego z horyzontem regionalnej strategii rozwoju i większości JST w województwie;
- potrzeba zapewnienia spójności z perspektywą przyjętą dla nowej Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego.

1.3 Polityka regionalna w Polsce

Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającemu włączeniu społecznemu "EUROPA 2020"

Długookresowa strategia rozwoju kraju "Polska 2030 - trzecia fala nowoczesności"

Sredniookresowa Strategia Kraju 2020

**Koncepcja
Przestrzennego
Zagospodarowania
Kraju 2030**

8 strategii zintegrowanych:

1. Rozwoju transportu
2. Bezpieczeństwa Narodowego RP
3. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
4. Rozwoju kapitału społecznego
5. Innowacyjności i efektywności gospodarki
6. Zrównoważonego rozwoju rolnictwa i wsi
7. Rozwoju zasobów ludzkich
8. Sprawne państwo

Krajowa strategia
rozwoju
regionalnego
2010-2020
Regiony, miasta,
obszary wiejskie

Strategia
rozwoju
województwa

Schemat przedstawia aktualny system prowadzenia polityki rozwoju, oparty o hierarchiczny układ dokumentów strategicznych, wzajemnie ze sobą spójnych i powiązanych. Obejmuje on wytyczne płynące ze strategii Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju oraz 9 strategii zintegrowanych, obejmujących 8 strategii branżowych i Krajową Strategię Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR). W tak ujęty system wpisuje się Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku-2020, stanowiąca z kolei podstawę dla konstruowania subregionalnych i lokalnych dokumentów strategicznych. W procesie lokalnego planowania strategicznego należy jednak pamiętać o zachowaniu spójności i relacyjnym powiązaniu z systemem nadrzędnych dokumentów strategicznych

Celem strategicznym polityki regionalnej, określonym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie (KSRR), jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. KSRR ustala trzy cele szczegółowe do 2020 roku:

1. Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów,
2. Budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych,
3. Tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Z punktu widzenia lokalnej polityki rozwoju kluczowe miejsce zajmuje dokument Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020. Regiony, miasta, obszary wiejskie. Zgodnie z przedstawionym w nim, nowym paradygmatem rozwoju regionalnego, w proces planowania strategicznego należy włączyć następujące wytyczne:

- **wykorzystywanie zasobów endogenicznych regionów (uniezależnianie się od transferów zewnętrznych),**
- **tworzenie polityk wieloletnich i zdecentralizowanych w przeciwieństwie do dotychczasowych dotacji jednorazowo przeznaczanych na działania krótkoterminowe,**
- **finansowanie inwestycji wyselekcjonowanych (jako tych działań, które w największym stopniu przyczyniają się do rozwoju społeczno-gospodarczego regionu i powodują jego dyfuzję),**

- **wieloszczeblowe zarządzanie polityką regionalną – zaangażowanie wielu partnerów przez władze regionalne,**
- **zróżnicowane podejście do różnych typów regionów – wykorzystywanie specjalizacji regionalnych i subregionalnych oraz reagowanie na specyficzne bariery rozwojowe.**

Wytyczne te zostały sformułowane przede wszystkim w celu wzmocnienia procesu programowania polityki rozwoju na szczeblu wojewódzkim. Jednak myśl zawarta w powyższych uwagach może stanowić ważną wskazówkę podczas programowania polityki rozwoju na szczeblu powiatowym i gminnym. Ponadto zgodnie z rekomendacjami KSRR, w procesie zarządzania strategiami rozwoju postuluje się tworzenie i utrwalanie szerokich partnerstw między instytucjami publicznymi i społeczeństwa obywatelskiego tak, by zapewnić skuteczny i wielopoziomowy system zarządzania polityką rozwoju.

2. Diagnoza sytuacji Gminy Boleszkowice

2.1 Przestrzeń i środowisko

Gmina Boleszkowice położona jest na pograniczu Pojezierza Myśliborskiego i Kotliny Gorzowskiej. Przy głównym szlaku kolejowym magistrali północ - południe. Od północnej strony graniczy z gminą Mieszkowice, zaś od południa z miastem Kostrzyn, od wschodu z gminą Dębno. Okolica ta jest usytuowana z dala od wielkich ośrodków miejskich, w rozlewiskach Odry i wśród lasów. Granice administracyjne gminy Boleszkowice na przeważającej długości są granicami sztucznymi, biegnącymi w obrębie użytków rolnych i kompleksów leśnych.

O atrakcyjności gminy stanowią:

- ukształtowanie terenu,
- zachowanie w dużym stopniu krajobrazu naturalnego,
- występowanie dolin dwóch rzek: Odry i jej prawego dopływu - Myśli, która ze względów geograficzno-topograficznych nadaje się do spływów kajakowych.

Największym bogactwem Gminy Boleszkowice są lasy, rzeki oraz tereny wyróżniające się szczególnym krajobrazem, mnogością roślin i zwierząt. Bardzo cennymi obiektami sprzyjającymi rozwojowi turystyki są kościoły położone na terenie Gminy, a najcenniejszym z nich XIII – wieczny kościół założony przez Templariuszy w Chwarszczanach.

Dzisiejsza ludność gminy to powojenni osadnicy oraz osoby już tu urodzone. Rozmieszczenie ludności związane jest z ukształtowaniem terenu i stopniem żyzności danych gleb. Największa ilość osób zamieszkuje obszary północne i środkowe gminy, gdzie występują najżyźniejsze, wartościowe rolniczo gleby a najmniej ludności jest na terenach zachodnich i południowych gminy pokrytych zwartymi kompleksami leśnymi.

Kościół św. Stanisława w Chwarszczanach

- Główne funkcje gminy to:
 - mieszkalnictwo,
 - działalność usługowa towarzysząca funkcji mieszkalnej,
 - obsługa administracyjna ludności,
 - gospodarka rolna,
 - gospodarka leśna,
 - eksploatacja kruszyw.

2.2 Umiejscowienie gminy w województwie i kraju

Gmina Boleszkowice położona jest na południowo–zachodnim krańcu województwa zachodniopomorskiego, w powiecie myśliborskim. Położona jest w odległości 100 km na południe od Szczecina oraz 50 km na północny zachód od Gorzowa Wlkp. Położenie geograficzne gminy – między 14°26' a 14°41' długości geograficznej wschodniej, i 52°37' a 52°46' szerokości geograficznej północnej. Administracyjnie obszar gminy od 1 stycznia 1999 r. przynależy do województwa zachodniopomorskiego, powiatu Myślibórz. Wcześniej, tj. od 1975 r. gmina ta leżała w granicach województwa gorzowskiego. Przed 1975 r., przynależała do województwa szczecińskiego, powiatu Chojna z siedzibą w Dębnie. Gmina leży w pasie gmin przygranicznych, co ma bardzo duży wpływ na wzmożone kontakty z Niemcami. W bliskiej odległości od granicy Gminy funkcjonują 3 przejścia graniczne obsługujące ruch towarowy i osobowy. Gmina sąsiaduje z gminami: Dębno, Mieszkowice, miastem Kostrzyn. Zachodnia granica gminy oparta jest na granicy państwa – rzece Odrze.

Położenie gminy Boleszkowice

2.3 Charakterystyka sieci osadniczej

Gmina Boleszkowice to gmina wiejska, ma 2899 mieszkańców (stan na 31.12.2015r.) co stanowi ok 4% ludności powiatu. Gmina stanowi 11,0% powierzchni powiatu. W skład gminy wchodzi 9 sołectw: Boleszkowice, Chlewice, Chwarszczany, Gudzisz, Kaleńsko, Namyślin, Porzecze, Reczyce, Wysoka. Siedzibą władz gminy jest miejscowość Boleszkowice.

Największą miejscowością są Boleszkowice, którą zamieszkuje prawie połowa wszystkich mieszkańców gminy.

2.4 · Opis zasobów naturalnych

Pod względem krajobrazowym Gmina Boleszkowice posiada szczególne walory. O atrakcyjności gminy stanowią ukształtowanie terenu, występowanie dolin dwóch rzek oraz zachowanie w dużym stopniu krajobrazu naturalnego. Lasy i grunty leśne zajmują na terenie Gminy Boleszkowice 6925 ha, co stanowi 52,8% powierzchni gminy. Cały kompleks leśny znajduje się we władaniu Nadleśnictwa Dębno, podlegającego Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Szczecinie. Lasy Gminy Boleszkowice w ogromnej części stanowią drzewostany gospodarcze. Niewielka ich część, położona najbliżej Odry, to lasy ochronne.

Gmina Boleszkowice pod względem stanu środowiska została zakwalifikowana do grupy A, tj., do tych gdzie stan środowiska jest bardzo dobry. Wynika to z tego, że w obrębie powyższych kryteriów w gminie nie stwierdzono przekroczenia norm i wskaźników jakości środowiska, lub naruszenia są nieznaczne lub mają sporadyczny charakter. Gmina posiada obszary i obiekty godne zachowania i ochrony. W Gminie Boleszkowice istnieje 5 chronionych obiektów przestrzennych oraz 3 punktowe:

- park krajobrazowy – PK „Ujście Warty” – celem ochrony tego obszaru jest zachowanie walorów przyrodniczo – krajobrazowych, typowych dla dolin dużych rzek wraz z otaczającymi je krawędziami wysoczyzn.
- Rezerwat przyrody „Cisy Boleszkowickie” – obiekt o pow. 9,38 ha, większość drzewostanu stanowią cisy (ok. 500 okazów).
- Obszar chronionego krajobrazu „A” Dębno – Gorzów – celem ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych koryta i zboczy doliny rzeki Myśli.

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Porzecze” – celem ochrony jest zachowanie walorów przyrodniczych oraz krajobrazowych zespołu lasów, zadrzewień, wód i wydm.
- Użytek ekologiczny – „Torfowisko Gudzisz”.

Pomniki przyrody:

Na terenie gminy Boleszkowice tylko 3 obiekty objęto ochroną jako pomniki przyrody:

- dąb szypułkowy – o obwodzie 530 cm (Wielopole)
- lipa drobnolistna – o obwodzie 450 cm (Namyślin)
- dwa granitowe głazy narzutowe – (rzeka Myśla)

Poza tym na terenie gminy występują:

- 3 strefy ochronne bociana czarnego,
- 2 strefy ochronne kani rdzewnej,
- 2 strefy ochronne bielika.

Gatunki roślin stwierdzonych w gminie Boleszkowice, zagrożonych wyginięciem i rzadko spotykanych.

Na terenie Gminy Boleszkowice stwierdzono 6 gatunków rzadkich i zagrożonych wyginięciem w skali regionalnej lub krajowej, 9 z nich objętych jest ochroną prawną. Są to przede wszystkim gatunki wodne i torfowiskowe oraz gatunki siedlisk leśnych i otwartych (łąki, murawy). Dla zachowania tych najcenniejszych elementów tutejszej flory konieczne jest zabezpieczenie ich stanowisk przed zniszczeniem.

Drzewostan parkowy:

Na obszarze gminy znajdują się 4 parki w tym 3 podworskie w różnym stanie zachowania drzewostanu i kompozycji przestrzennej. Parki te położone są w Chwarszczanach, Reczycach, Wielopolu i Wysokiej.

1) Chwarszczany

Park jest częścią założenia parkowo – dworskiego z II poł. XIX w. na terenie dawnego folwarku zakonnego związanego z okazałą wczesnogotycką (schyłek XIII w.) kaplicą templariuszy o charakterze obronnym. Park znajduje się w południowo – zachodniej części założenia, pomiędzy rzeką Myśłą a drogą prowadzącą do dawnego folwarku (dwór został rozebrany w latach 60.). Powierzchnia parku wynosi 1,86 ha. W granicach parku znajdują się

24 gatunki roślin drzewiastych, w tym 15 gatunków drzew liściastych i 9 gatunków krzewów liściastych. Drzewostan parku tworzą: klony, graby, jesiony, wiązy, kasztanowce, lipy, wierzby, topole. Starodrzew zachował się w 70%. Nie ma drzew i krzewów iglastych. Z okazałych drzew wyróżniają się: kasztanowiec biały – 410 cm obwodu pnia, 30 m wysokości 20 m zasięg korony i lipa drobnolistna – 295 cm obwodu pnia, 32 m wysokości, 16 m zasięg korony. Obecnie park jest zaniedbany, trudno dostępny – zarośnięty samo siewem i dzikimi krzewami a ścieżki spacerowe są zatarte. Część parku użytkowana jest jako sad i warzywnik, w części jest zabudowany obiektami gospodarczymi, co tworzy dysharmonię w bezpośrednim sąsiedztwie zabytkowego kościoła.

2) Reczyce

Park położony jest w południowo – zachodniej części wsi, pomiędzy dwoma drogami śródlęsnymi, na obszarze Leśnictwa Reczyce. Założony został na początku XX w. jako park leśny i wyposażony w obiekty typu altany do celów wypoczynkowych mieszkańców. W parku dominuje drzewostan liściasty. Obecnie park jest zaniedbany, trudno dostępny (zarośnięty), ścieżki parkowe nieczytelne, rowy suche, pierwotna infrastruktura zniszczona (pozostały fragmenty murowanego ogrodzenia). Wiele drzew wycięto w celu przeprowadzenia linii elektroenergetycznej. Teren parku zanieczyszczony odpadami bytowymi.

3) Wielopole

Park położony jest na wschód od zabudowań dawnego śródlęsnego folwarku (budynek dawnego dworu jest opuszczony), na obszarze Leśnictwa Namyslin. W drzewostanie parku dominują gatunki liściaste, głównie lipy, akacje, klony, buki, kasztanowce. W parku znajduje się oczko wodne. Park jest zaniedbany, układ ścieżki nieczytelny. Na terenie parku znajduje się nieczynny cmentarz. Na dziedzińcu dawnego dworu rośnie okazała lipa o obwodzie pnia 350 cm.

4) Wysoka

Park przylega do południowo - wschodniej części dawnego folwarku i położony jest na zachodnim brzegu śródmiejskiego jeziora. Powstał w XVIII w. w granicach założenia parkowo – dworskiego (dwór został zniszczony w 1945 r.). Powierzchnia parku wynosi 2,5 ha. W szacie roślinnej wyróżnia się 48 gatunków: 27 gatunków drzew liściastych, 7 gatunków drzew iglastych i 14 gatunków krzewów i pnączy. W drzewostanie dominują dęby, buki,

świerki, lipy. Bluszcz tworzy zwarty kobierzec. Wiek drzew jest zróżnicowany. Najstarsze dęby i lipy liczą 180 – 200 i więcej lat. Dużo jest nasadzeń z II poł. XIX w. Z drzew obcego pochodzenia wyróżniają się: buk pospolity odmiany purpurowej, dąb błotny, dęby czerwone, klon jawor odmiany purpurowej, jedlice Douglasa, sosny czarne. Do okazałych drzew o rozmiarach pomnikowych należą: 6 dębów szypułkowych o obwodzie pnia 300, 430, 480 i 515 cm oraz lipa drobnolistna o obwodzie pnia 410 cm. Park dworski w Wysokiej jest obiektem zabytkowym znajduje się pod ochroną konserwatorską - nr rej. 275/79.

Aktualnie park jest zaniedbany (rozwrócił się podszyt i krzewy) układ ścieżek jest zatarty. Dawne polany użytkowane są jako ogród warzywny. Wiele starych drzew obumiera, usychają stare dęby (martwica pnia, suche korony) i drzewa iglaste. Część drzew została zniszczona przez bydło i spływ gnojowicy z pobliskich obiektów inwentarskich w latach 70 – 80 XX w. Po zlokalizowaniu na terenie parku hydroforni – park jest niedostępny.

Warunki klimatyczne i atmosfera.

Gmina Boleszkowice podobnie jak reszta kraju, należy do strefy klimatu umiarkowanego w obszarze wzajemnego przenikania się wpływów oceanizmu atlantyckiego i kontynentalizmu wschodnio – europejskiego. Udział cech klimatu morskiego jest tu jednak większy. Najczęściej napływają na ten obszar z zachodu wilgotne masy powietrza polarno–morskiego, związane z intensywnym przemieszczaniem się i dużą aktywnością północnoatlantyckiego niżowego ośrodka barycznego.

W podziale Polski na dzielnice rolniczo–klimatyczne R. Gumińskiego, gmina należy do nadnoteckiej dzielnicy, która ma charakter przejściowy pomiędzy chłodniejszą i wilgotniejszą dzielnicą pomorską a cieplejszą i bardziej suchą dzielnicą środkową. W rejonizacji klimatycznej dawnego województwa szczecińskiego według K. Prawdzica i Cz. Koźmińskiego, gmina Boleszkowice znajduje się w 2 jednostkach o różnych klimatach lokalnych, tzw. krainach klimatycznych: Kraina V – Dolina rzeki Odry i Kraina VI – Pojezierze Myśliborskie. Do obszarów o korzystnych warunkach klimatycznych z punktu widzenia stałego przebywania człowieka należą otwarte tereny wysoczyznowe w północno – wschodniej części gminy, będące poza zasięgiem zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza. Charakteryzują się one na ogół dobrymi warunkami termiczno–wilgotnościowymi. Są dobrze przewietrzane ze względu na częste wiatry z przeciwnych kierunków, głównie zachodnie i wschodnie oraz południowo – zachodnie i południowo – wschodnie. Odsłonięte tereny (z przewagą gruntów ornych) są dobrze nasłonecznione. Szczególnie uprzywilejowane są stoki o ekspozycji południowej i południowo–zachodniej ze względu na korzystne warunki

solarne. Tereny kompleksów leśnych charakteryzują się mniejszymi amplitudami temperatury i wilgotności, znacznym osłabieniem siły wiatru, mniejszym nasłonecznieniem. Obszary zalesione cechują się wyższą wilgotnością powietrza w stosunku do terenów odkrytych. Wartość wilgotności powietrza wzrasta w lasach z przewagą drzewostanów liściastych. Podczas słonecznej pogody temperatura wewnątrz lasu jest nieco obniżona a nocą podwyższona.

2.5 Opis zasobów kulturowych

Badania archeologiczne prowadzone na tym obszarze doprowadziły do odkrycia w rejonie Namysłina i Wysokiej śladów osadnictwa kultury łużyckiej, datowane na lata 1300 – 400 p.n.e. Również ślady osadnictwa z wczesnego średniowiecza (IX-XIII wiek) odkryto w rejonie Namysłina i Boleszkowic. Przez tereny te przebiegał szlak handlowy. W miejscach wylesionych tego szlaku powstawały grody obronne, które szybko uzyskiwały status grodów handlowych. Jednym z nich był gród w miejscu dzisiejszych Boleszkowic. Obszar gminy ulegał dalszemu rozwojowi w drugim tysiącleciu, jednakże z tego okresu zachowało się niewiele śladów. Jest to efektem licznych wojen jakie przetoczyły się przez jej obszar. Skutkiem tych wojen było całkowite spustoszenie tego obszaru, spalenie osad, miasteczek, kościołów i zamków. Dlatego też do obecnych czasów zachowało się stosunkowo mało cennych zabytków - kościoły, pozostałości po nich, cmentarze, parki, zabytki techniki, ale także całe założenia urbanistyczne.

Obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- 1) Boleszkowice:
 - kościół parafialny p.w. Św. Antoniego Padewskiego wpisany do rejestru zabytków pod nr 488,
 - Orków - Grodzisko słowiańskie wpisane do rejestru zabytków pod nr 703.
- 2) Chwarszczany - kościół filialny p.w. Św. Stanisława Kostki wpisany do rejestru zabytków pod nr 243/79.
- 3) Wysoka
 - kościół filialny p.w. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus wpisany do rejestru zabytków pod nr 397,
 - park dworski wpisany do rejestru zabytków pod nr 275/79.

Obiekty proponowane do rejestru zabytków:

- 1) Boleszkowice: cmentarz żydowski, budynek mieszkalny (dwór) ryglowy - ul. Poniatowskiego 5.
- 2) Chwarszczany: nr 6 - zespół młyński Folwark – otoczenie kaplicy Templariuszy.
- 3) Gudzisz: kościół filialny pw. NSPJ.
- 4) Namyslin: kościół filialny pw. Św. Ludwika wraz z działką przykościelną.

Na terenie gminy znajduje się też kilka starych cmentarzy, których powstanie datuje się nawet na 160 lat temu. Wśród nich są cmentarze wyznania katolickiego, protestanckiego i ewangelickiego oraz mojżeszowego. Pozostałości kirkutu znajdują się kilkaset metrów na południowy zachód od centrum Boleszkowic. W gminie Boleszkowice znajdują się dwa parki dworskie. Są one zlokalizowane we wsi Wysoka i w Reczycach. Parki te zostały w znacznej części przekształcone i zdewastowane, m.in. część parku w Wysokiej została wykorzystana pod lokalizację - budynek stacji uzdatniania wody. Do zabytków techniki zaliczyć należy elektrownie wodne na Myśli w Gudziszu oraz Reczycach. Pierwsza z nich pochodzi z 1935 r. Również interesujący jest obiekt folwarku w Wysokiej pochodzący z XIX w., a także pozostałość po dawnym foluszu w Gudziszu.

2.6 Sfera społeczna

Gminę Boleszkowice zamieszkuje 2899 osób (na dzień 31.12.2015). W 2015 roku na terenie gminy urodziło się 23 niemowląt. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 22 os/km². Według Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań z 2011 roku liczba ludności we wsi Boleszkowice to 1405, co stanowi 47,5% mieszkańców gminy, z czego 48,7% mieszkańców stanowią kobiety, a 51,3% ludności to mężczyźni. W 2015 roku zostało zameldowane 99 osób, a wymeldowane 59.

Wybrane dane demograficzne w 2014 r.	Powiat	Gmina Boleszkowice
Ludność	67417	2912
W tym kobiety	34223	1421
Urodzenia żywe	591	24
Zgony	644	36
Przyrost naturalny	-53	-12
Saldo migracji ogółem	-218	-8
Ludność w wieku przedprodukcyjnym	12333	550
produkcyjnym	43304	1916
poprodukcyjnym	11780	446

Zródło: opracowanie własne na podstawie GUS

Mieszkańcy gminy Boleszkowice zawarli w 2014 roku **16** małżeństw, co odpowiada **5,5** małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to **znacznie więcej od** wartości dla województwa zachodniopomorskiego oraz **znacznie więcej od** wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano **1,9** rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. **28,6%** mieszkańców gminy Boleszkowice jest stanu wolnego, **54,7%** żyje w małżeństwie, **5,4%** mieszkańców jest po rozwodzie, a **8,8%** to wdowy/wdowcy.

Warunki mieszkaniowe

Liczba mieszkań² w gminie to 838 w 2013 r. i o 4 więcej w roku 2014. W 2015 r. Liczba nieruchomości oddanych do użytkowania wyniosła 10, natomiast łączna liczba izb w mieszkaniach oddanych do użytkowania w 2015 r. to 51, łączna powierzchnia użytkowa w lokalach oddanych do użytkowania to 1233 m². Przeciętna powierzchnia użytkowa w 2014 r. wyniosła 83m². W 2013 r., w gminie zostało wypłaconych 270 dodatków mieszkaniowych, rok później – 196.

Edukacja

W Gminie Boleszkowice liczba dzieci według edukacyjnych grup wiekowych (2014 r.) prezentuje się następująco:

- 0-2 lata - 69
- 3-6 lat - 132
- 7-12 lat - 197
- 13-15 lat - 103

Gminne przedszkole, szkoła podstawowa i gimnazjum znajdują się Boleszkowicach. Kontynuacja nauki w szkołach ponadgimnazjalnych może być realizowana w okolicznych gminach – Dębno, Mieszkowice, Kostrzyn.

EDUKACJA	2012/13	2013/14	2014/15
Placówki wychowania przedszkolnego	1	1	1
w tym przedszkola	1	1	1
Miejsca w przedszkolach	75	87	75
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego	75	87	65
w tym w przedszkolach	75	87	65
Szkoły podstawowe	1	1	1
Uczniowie szkół podstawowych	165	163	167
Szkoły gimnazjalne	1	1	1
Uczniowie szkół gimnazjalnych	92	79	78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

² Na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych.

Rynek pracy i bezrobocie

W dniu 31.XII 2014 W gminie Boleszkowice było zarejestrowanych 142 osoby, ponad 53% to kobiety. Stopa bezrobocia wyniosła w gminie 7,4%, w grupie kobiet natomiast liczba ta była równa 9,1%.

WYBRANE DANE O RYNKU PRACY W 2014 ¹	POWIAT	GMINA
Pracujący ²	11622	368
Bezrobotni zarejestrowani	3257	142
w tym kobiety w (%)	54,4	53,5
Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w (%)	7,5	7,4
Udział zarejestrowanych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym w (%)	8,9	9,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS; 1.Stan w dniu 31 XII, 2. Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

Pod koniec 2013 roku w gminie Boleszkowice zarejestrowanych osób bezrobotnych było 159 osób w tym 92 kobiety. Rok później, liczba ta zmniejszyła się do 142 osób, w tym 76 kobiet.

Bezrobocie w gminie Boleszkowice na koniec 2013 i 2014 roku

	ogółem		zamieszkali na wsi		wskaźnik Bezrobocia ¹
	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	
2013	67	92	67	92	8,20%
2014	66	76	66	76	7,30%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS; 1- liczba bezrobotnych do liczby osób w wieku produkcyjnym.

Główni pracodawcy w gminie, to przede wszystkim:

- firmy transportowe (Chłopek, Stasiak, Łoś) zatrudniają ok. od 6-10 osób
- żwirownia Kaleńsko- Gumny- zatrudnienie ok. 20 osób
- firma Holdy- rolnictwo- ok 20 osób
- sklepy-ok 5-7 osób

Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na dzień 05.05.2016r.- 136

Jednak najwięcej firm wykonuje działalność jednoosobową, dotyczącą usług w zakresie robót budowlanych oraz stolarstwa.

Liczba przedsiębiorców pod względem rodzaju wykonywanej działalności w Gminie Boleszkowice

NAZWA	Liczba przedsiębiorców
Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	42
Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	40
Malowanie i szklenie	37
Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzieindziej niesklasyfikowane	35
Rozbiórka i burzenie obiektów budowlanych	34
Tynkowanie	34
Transport drogowy towarów	31
Zakładanie stolarki budowlanej	27
Wykonywani konstrukcji i pokryć dachowych	27
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	24
Sprzedaż detaliczna prowadzona w niewyspecjalizowanych sklepach z przewagą żywności, napojów i wyrobów tytoniowych	19
Przygotowanie terenu pod budowę	17
Wykonywanie instalacji elektrycznych	16
Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	15
Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	14
Gospodarka leśna i pozostała działalność leśna, z wyłączeniem pozyskiwania produktów leśnych	12
Pozostałą sprzedaż detaliczna prowadzona w niesprecyzowanych sklepach	12
Pozyskiwanie drewna	10
Działalność usługowa związana z leśnictwem	10
Sprzedaż detaliczna żywności, napojów i wyrobów tytoniowych prowadzona na straganach i targowiskach	10
Sprzedaż detaliczna wyrobów tekstylnych, odzieży i obuwia prowadzona na straganach i targowiskach	10

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu gminnego o przedsiębiorcach (CEIDG)

Gospodarka

Wg danych ewidencyjnych powierzchnia gminy Boleszkowice wynosi 13 136 ha. Największy udział w strukturze użytkowania mają lasy, obejmują one teren 7042 ha, co stanowi 52,29 % całej powierzchni gminy. Wśród pozostałych dominują grunty orne zajmujące powierzchnię 3994 ha, tj. 29,65 % obszaru gminy. Tereny leśne rozmieszczone w zwartym kompleksie zajmującym zachodnią i południową część gminy.

Lp.	Rodzaj gruntu	Powierzchnia
	Użytki rolne razem	4662
1.	Grunty orne	3994
	sady	4
	łąki	472
	pastwiska	192
2.	Lasy i grunty leśne	7042
3.	Wody	144
	stojące	50
	płynące	3
	rowy	91
4.	Użytki kopalne	-
5.	Drogi	424
6.	Koleje	21
7.	Tereny zabudowane	363
	tereny zabudowane	249
	tereny niezabudowane	68
	zielen	46
8.	Tereny różne	239
9.	Nieużytki	512
	Razem	13 136

Na terenie Gminy Boleszkowice dominują gleby od klasy IIIa do VI, tworząc kompleksy:

- pszenno–buraczane,
- żytnie dobre i słabe.

Najwięcej gruntów ornych znajduje się w miejscowości Boleszkowice. Chlewice i Porzecze, to miejscowości gdzie przeważają łąki, które łącznie stanowią ponad 78,5 % wszystkich łąk. Pastwiska zajmują najwięcej terenu w Kaleńsku i Boleszkowicach.

Użytki rolne na terenie Gminy Boleszkowice (w ha)

Miejscowość	Grunty orne	Sady	Łąki	Pastwiska
Boleszkowice	1852	29	7	85,4
Wysoka	906	10,5	0	16
Porzecze	29	0	158,5	56
Namyślin	94	0,9	41	42
Gudzisz	304	4,3	2,8	25,4
Chwarszczany	340	5,5	40	22,4
Reczyce	16	0,6	1,4	1,8
Chlewice	96,5	0	282	62,5
Kaleńsko	53,4	0	28	93,6
Razem	3690,9	50,8	560,7	405,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii Rozwoju Gminy Boleszkowice 2008-2015*

Struktura obszarowa gospodarstw indywidualnych (2007 r.)

Gmina	Do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10-15 ha	15 ha i więcej	Razem
Boleszkowice	310	262	55	29	62	718

Źródło: opracowanie własne na podstawie *Strategii Rozwoju Gminy Boleszkowice 2008-2015*

Główne dochody budżetu Gminy Boleszkowice pochodzą z działu osób prywatnych i osób fizycznych (w 2014 roku 48 %). Prawie 16 % wszystkich dochodów stanowią dochody pochodzące z działu skategoryzowanego jako: Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej.

Dochody własne stanowiły w dochodach ogółem budżetu gminy 55,6 %.

Dochody budżetu Gminy Boleszkowice według działów w %

DZIAŁ	2012	2013	2014
Ogółem	100	100	100
Rolnictwo i łowiectwo	8,3	1,9	1,8
Transport i łączność	5,8	-	0,4
Gospodarka mieszkaniowa	4,2	3,5	4
Administracja publiczna	0,5	0,5	0,3
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	-	-	-
Różne rozliczenia	32,4	30,7	24,6
Oświata i wychowanie	0,9	3,6	1,7
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	17,1	15,1	15,8
Edukacyjna opieka wychowawcza	0,3	0,5	0,4
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0	0	2,1
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	3,5	-	0,5
Kultura fizyczna	0	-	0,2
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	26,2	44	48
Pozostałe	0,6	0,1	0,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS

2.7 Ochrona środowiska: wodno – kanalizacyjna, gospodarki odpadami

W obrębie Gminy Boleszkowice brak jest mogilników. Najbliższe znajdują się w Gminie Dębno w Smolnicy i Więclawie oraz w Kurzycku leżącym w gminie Mieszkowice. W Gminie nie istniały i nie istnieją zakłady produkujące odpady przemysłowe. Stąd nie było żadnego składowiska takich odpadów. Również gmina nie zamierza składować i przerabiać odpadów przemysłowych pochodzących z innych gmin. Na terenie Gminy istniało składowisko

odpadów o pow. 2,7 ha, jednak zostało zamknięte w 2002 r. i w chwili trwa rekultywacja wysypiska. W miejscowości Boleszkowice znajduje się oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o planowanej ilości odprowadzanych ścieków w ilości 300 m³/dobę w chwili obecnej przerabia ścieki z całej miejscowości. Planowane jest również skanalizowanie pozostałych miejscowości w gminie. W obrębie Gminy Boleszkowice prowadzony jest monitoring wód płynących Myśli. Jest on zlokalizowany w Namyslinie. Wyniki badań są zadowalające. Stan zanieczyszczenia wód Odry badany poniżej Ujścia Wart w Mieszkowicach jest bardzo zróżnicowany, w zależności od parametru. Należy stwierdzić, że Gmina Boleszkowice nie powoduje pogorszenia stanu zanieczyszczenia wód Odry.

2.8 Energetyczna

Gmina Boleszkowice zasilana jest z krajowej sieci elektroenergetycznej liniami napowietrznymi średnich napięć (15 kV), ze stacji elektroenergetycznych 110/15 kV zlokalizowanych w gminach sąsiednich – Dębno i Kostrzyn.

W miejscowościach: Chwarszczany, Gudzisz, Reczyce i Namyslinie pracują cztery, ulokowane na rzece Myśla, Małe Elektrownie Wodne. Największą elektrownią wodną na terenie gminy Boleszkowice, pod względem produkcji energii elektrycznej jest elektrownia Międzylesie w miejscowości Reczyce która produkuje 180 kW energii. W fazie projektu jest przedsięwzięcie pn. „Budowa Zespołu Elektrowni Wiatrowych Wysoka” w miejscowości Boleszkowice. Inwestycja polegała będzie na budowie 19 siłowni o mocy 2,5 MW każda. Łączna moc sumaryczna zespołu elektrowni to 47,5 MW. Przedsięwzięcie obecnie znajduje się na etapie uzgodnień środowiskowych.

2.9 . Infrastruktura IT

Komunikacja drogowa i kolejowa

Gmina posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg. Długość dróg gminnych w obrębie gminy Boleszkowice wynosi ok. 47 km. Przez teren gminy przebiega ważna trasa tranzytowa – droga krajowa nr 31 łącząca Szczecin z Kostrzynem oraz linia kolejowa Kostrzyn – Szczecin. Powstała w XIX wieku. Obecnie jest to jedna z dwu magistrali węglowych prowadzących ze Śląska do Szczecina i Świnoujścia. Stąd też ruch na niej jest stosunkowo intensywny.

Gmina Boleszkowice posiada dobrze zorganizowaną sieć dróg i ulic. Na terenie gminy możliwy jest transport komunikacją PKS, której główne kierunki to:

- Dębno – Boleszkowice – Szczecin
- Boleszkowice – Dębno

W pozostałych miejscowościach w gminie sieć komunikacyjna PKS jest bardzo słabo rozwinięta.

Układ kolejowy

Przez gminę przebiega magistralna zelektryfikowana linia kolejowa. Na trasie linii w granicach gminy funkcjonują dwie stacje – Boleszkowice i Namysłin. Linia ma charakter tranzytowy i ze względu na oddalenie od ośrodków wiejskich nie odgrywa większego znaczenia w układzie komunikacyjnym gminy. Jednak przy zakładanej aktywizacji niektórych obszarów, szczególnie położonych w jej sąsiedztwie, może stanowić element decydujący o rozwoju danej funkcji. Głównymi kierunkami komunikacji PKP jest trasa:

- Kostrzyn – Boleszkowice – Szczecin

Podstawowa sieć dróg w gminie służąca do jej obsługi została wykształcona na bazie istniejącej sieci dróg powiatowych i gminnych. W przypadku zwiększonej aktywności społeczności gminy odzwierciedlającej się wzmożonym ruchem inwestycyjnym, konieczna będzie ich modernizacja, częściowo przebudowa lub budowa do odpowiednich parametrów technicznych zapewniających sprawną obsługę komunikacyjną. Główne powiązania poszczególnych miejscowości w gminie zapewniają następujące ciągi drogowe:

- droga krajowa DK 31 relacji Szczecin - Gryfino - Chojna - Sarbinowo - Kostrzyn – Słubice przez Boleszkowice PKP – Boleszkowice – Chwarszczany – i dalej w kierunku Kostrzyna,
- droga wojewódzka KW 127 relacji Granica Państwa – Porzecze – Namysłin – Chwarszczany – i dalej w kierunku Dębna przecinająca gminę w kierunku z zachodu na wschód;
- drogi powiatowe:
 - 2131Z – relacji Wyszyna – Wysoka,
 - 2133Z – relacji Sitno – Boleszkowice,
 - 2136Z – relacji Boleszkowice – Wysoka – Dębno,
 - 2137Z – relacji Krępowo – Boleszkowice,
 - 2138Z – relacji Kłosów – Krępno – Namysłin,
 - 2141Z – relacji Chlewice – Namysłin,
 - 2142Z – relacji Namysłin – Kaleńsko – Kostrzyn;

- drogi gminne i wewnętrzne:

Pozostałe powiązania drogowe stanowią układy wewnętrzne miejscowości. Większość terenu gminy to grunty leśne, stąd większość dróg gminnych na tym terenie to dukty leśne i drogi gruntowe. Stan techniczny dróg krajowych i wojewódzkich ocenia się jako dobry. Gęstość sieci drogowej wynosi 42,9 km/100 km². Prawie wszystkie miejscowości za wyjątkiem Wielopola są w zasięgu dostępności komunikacyjnej wynoszącej 1,5 km. Komunikacja zbiorowa bazuje na połączeniach kolejowych i autobusowych, ze względu na niewielkie zapotrzebowanie, w odróżnieniu od wielu innych gmin w tym przygranicznych, nie rozwinęła się w gminie sieć prywatnych przewoźników.

Drogi wyremontowane w 2015 roku:

1. Wysoka (od Kościoła)- ok. 160 mb- kwota 86.348,42 zł
2. ul. Żeromskiego Boleszkowice wraz z chodnikiem- odcinek 150 mb – 133.778,42- wkład własny 66.889,42 zł
3. Remont bieżący ul. Żeromskiego – długość ok. 350 mb – 4.920,00 zł
4. ul. Poznańska Boleszkowice – dł. 100 mb – 6.519,00 zł
5. ul. Żwirowa Boleszkowice – dł. Ok. 350 mb – 32.103,00 zł

Trasy Nordic Walking:

1. Trasa „Krawędź Pradoliny Odry”- oddana do użytku w 2013 roku, długość- 8,2 km
2. Trasa „Do Janosika”- oddana do użytku w 2015 r., długość 10,8 km

Telekomunikacja

Obecnie na terenie Gminy Boleszkowice zlokalizowane są 4 stacje bazowe sieci cyfrowej (komórkowej). Dwie stacje położone są w m. Boleszkowice i kolejne dwie w m. Namyślin.

- Telekomunikacja Polska S.A. – stan sieci dobry
- POLKOMTEL S.A. – Telefonía komórkowa – Orange, Plus GSM, Era

Kanalizacja

Gmina Boleszkowice posiada obecnie skanalizowane trzy miejscowości (Boleszkowice, Wysoka, Wyszyna). Wszystkie sieci przyłączone są do oczyszczalni biologiczno-mechanicznej typu BIOVAC SBR znajdującej się w Boleszkowicach. Moc oczyszczalni zgodnie z pozwoleniem wodno – prawnym kształtuje się na poziomie przy maksymalnym

obciążeniu 300 m³, a przy obciążeniu średnim 225 m³. Średni przerób ścieków kształtuje się na poziomie 140 m³. Sieć kanalizacyjna w poszczególnych miejscowościach:

- Boleszkowice (wykonano w latach 2007 – 2008), długość sieci wynosi 12,1 km, liczba przyłączy – 224 (4 główne przepompownie i 8 mini przepompowni).
- Wysoka (wykonano w roku 2010), długość sieci wynosi 4,4 km, liczba przyłączy - 29 (1 zbiorcza przepompownia).
- Wyszyna (wykonano w roku 2012), długość sieci wynosi 7,8 km, liczba przyłączy - 43 (43 mini przepompownie).

Obecnie trwają prace mające na celu skanalizowanie pozostałych miejscowości Gminy Boleszkowice (Chwarszczany, Gudzisz, Reczyce, Namysłin, Porzecze, Kaleńsko, Chlewice).

Wodociągi

W Gminie Boleszkowice 100% gospodarstw domowych posiada przyłącza do sieci wodociągów wiejskich. W Gminie znajdują się 4 ujęcia wody, a łączna sprzedaż wody na dobę wynosi 234,9 m³.

Sieć gazowa

Przez teren gminy przebiega tranzytowo gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Mieszkowice – Dębno. Wzdłuż gazociągu występuje obszar ograniczonego użytkowania (strefa kontrolowana), określający położenie innych obiektów terenowych (budowlanych) w stosunku do gazociągu, zgodnie z wymogami obowiązujących w tym zakresie norm i przepisów branżowych.

Ciepłownictwo

Na obszarze gminy nie funkcjonuje sieć ciepłownicza, dominuje system lokalnych źródeł ciepła ogrzewających obiekty, w które są wbudowane lub obiekty sąsiadujące. Do ogrzewania stosuje się zarówno paliwa stałe, jak i płynne.

Usuwanie odpadów

Gmina Boleszkowice objęta jest systemem gromadzenia odpadów. Regulamin usuwania odpadów jest regulowany uchwałami Rady Gminy. Odpady wywożone są na zorganizowane składowiska odpadów położone na terenie gmin Mieszkowice i Myślibórz.

2.10 Infrastruktura społeczna

Na terenie gminy Boleszkowice działa Gminny Ośrodek Kultury w Boleszkowicach oraz świetlice wiejskie w miejscowościach: Namyslin, Wysoka, Chwarszczany, Reczyce, Gudzisz, Chlewice, Kaleńsko. Życie kulturalne gminy skupia się w zasadzie wokół tych placówek. Gminny Ośrodek Kultury jest organizatorem lub współorganizatorem większości imprez odbywających się na terenie gminy. To również GOK organizuje co roku koncert Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy, Festiwal Kolęd i Pastorałek.

Organizację pozarządowe prowadzące swoją działalność na terenie gminy Boleszkowice w 2015 roku:

1. Stowarzyszenie OSP Boleszkowice
2. Stowarzyszenie OSP Chwarszczany
3. Stowarzyszenie OSP Gudzisz
4. Stowarzyszenie OSP Namyslin
5. Stowarzyszenie LKS „Chrobry” Boleszkowice
6. Wiejskie Stowarzyszenie Edukacyjno – Kulturalne „Moja Szkoła” w Gudziszu (od 26.10.2015r. pod nazwą: Stowarzyszenie „Nasz Gudzisz”)
7. Stowarzyszenie „Szlak Templariuszy”
8. Stowarzyszenie Grupy Odtwórstwa Historycznego Komandoria Chwarszczany
9. Stowarzyszenie Koło Gospodyń Wiejskich „Gospodarski Krąg” w Boleszkowicach – stowarzyszenie zwykłe
10. Stowarzyszenie „Przyjaciele Przedszkola”
11. Fundacja Kształcenia Kreatywnego w Pamięcinie
12. Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych w Wysokiej – stowarzyszenie zwykłe

Istnieje również Biblioteka Publiczna i Szkolna w Boleszkowicach oraz filia biblioteki w m. Namyslin. Czytelnicy mają do dyspozycji zbiór ok. 38.000 woluminów.

DANE NA TEMAT CZYTELNICTWA	2014
Biblioteki i filie	2
Liczba czytelników	230
Wypożyczenia księgozbioru na jednego czytelnika	30

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS

3. Analiza sytuacji społeczno – gospodarczej Gminy Boleszkowice

3.1 Metodyka prowadzonych prac

Punktem wyjścia oceny jest jednowymiarowa analiza statystyczna, dokonana w odniesieniu do grupy porównawczej gmin o podobnym charakterze oraz do grupy gmin powiatu myśliborskiego. Jako punkt odniesienia będą potraktowane przeciętne wartości wskaźników dla grup porównawczych. Kolejnym krokiem będzie agregacja wskaźników w ramach grupy porównawczej i grupy powiatowej, w celu opisu i oceny ogólnych zjawisk społeczno-gospodarczych, na podstawie wskaźników syntetycznych pozwalających porównywać wszystkie badane jednostki w jednolitej skali.

W celu określenia różnic między gminami o różnym stopniu potencjału w odpowiednich obszarach dokonano rankingu obiektów metodą liniowego porządkowania obiektów wielocechowych, kierując się takimi cechami, które można zaliczyć do stymulatorów lub destymulatorów rozwoju. Z uwagi na fakt, że zmienne przyjęte do konstrukcji wskaźnika są mierzone w różnych jednostkach, zastosowano metodę normalizacji, której celem jest doprowadzenie ich do wzajemnej porównywalności, a następnie przedstawienie wyników za pomocą wskaźnika zagregowanego. Metoda ta prowadzi do stałego jednostkowego zakresu zmienności cech znormalizowanych.

Ocena potencjału w poszczególnych obszarach zilustrowana została za pomocą matrycy pozycjonowania, gdzie współrzędna na osi poziomej odzwierciedla poziom wskaźnika syntetycznego w 2014 roku, natomiast współrzędna na osi pionowej jest różnicą w wielkości wskaźnika syntetycznego w roku 2014 a rokiem 2010. Wartość wskaźnika dla porównywanych gmin w roku 2014 jest wyznacznikiem pozycji na osi Słabe-Mocne (oś pozioma). Różnica odchylenia pomiędzy rokiem 2014 i wskaźnikiem z dowolnie wybranego roku poprzedniego jest wyznacznikiem na osi Spadek-Wzrost (oś pionowa). Umożliwia to identyfikację procesów które przyczyniły się do wzmocnienia lub osłabienia wartości wskaźnika syntetycznego w analizowanym obszarze. Ponadto określono rozwój netto gminy, określany jako dystans pomiędzy procesami rozwojowymi w Gminie Boleszkowice oraz gminach przyjętych jako punkty odniesienia w ocenie, zarówno w przyjętych grupach porównawczych jak i obszarach analitycznych. Uzyskanie wartości wskaźników rozwoju netto pozwoli na określenie kierunku oraz skali zmian w Gminie Boleszkowice względem zmian w gminach traktowanych jako gminy porównawcze. Wskaźniki rozwoju Gminy

Boleszkowice oraz gmin traktowanych jako gminy porównawcze wyliczony zostanie na podstawie wartości mierników w różnych okresach (rok 2010 i rok 2014).

Uzupełnieniem pozyskanych danych wtórnych z zgromadzonych zasobów informacyjnych statystyki publicznej i Gminy Boleszkowice było włączenie badania bezpośredniego mieszkańców. Badanie było przeprowadzone na reprezentatywnej próbie mieszkańców Gminy Boleszkowice z wykorzystaniem doboru kwotowego oraz wykorzystaniem narzędzia badawczego – kwestionariusza wywiadu indywidualnego, którego zawartość została ustalona z zespołem ds. strategii.

Obszary badawcze

Obszar analizy podzielony został na pięć obszarów, które w sposób spójny i komplementarny zagospodarowują ogół zjawisk społeczno-gospodarczych. Zestawienia danych ilościowych analizy jednowymiarowej oraz wskaźników syntetycznych zestawiono w następujących obszarach:

- 1. Demografia, kapitał ludzki,**
- 2. Finanse jst,**
- 3. Konkurencyjność gospodarki**
- 4. Infrastruktura i usługi,**
- 5. Potencjał rozwojowy**

Dane ilościowe w odniesieniu do czterech pierwszych obszarów zostały zestawione w grupie gmin Powiatu Myśliborskiego. W odniesieniu do piątego obszaru – Potencjał rozwojowy – dane ilościowe zostały zestawione zarówno dla grupy Powiatu Myśliborskiego jak i dla grupy porównawczej gmin. W tej grupie porównawczej znalazły się gminy o podobnych następujących parametrach: status formalno-prawny, liczba mieszkańców oraz bliskość zachodniej granicy. Do analizy przyjęto okres lat 2010-2014. W przypadku danych demograficznych przyjęto dłuższe okresy celem zobrazowania istotnych zmian w tym obszarze. W celu zapewnienia możliwie najbardziej obiektywnego opisu zjawisk przeanalizowano łącznie zakres 47 wskaźników (z czego siedem wskaźników jest zdublowanych w obszarze Potencjału rozwoju). Z uwagi na dostępność danych nie wszystkie zmienne udało się pozyskać w pełnym okresie.

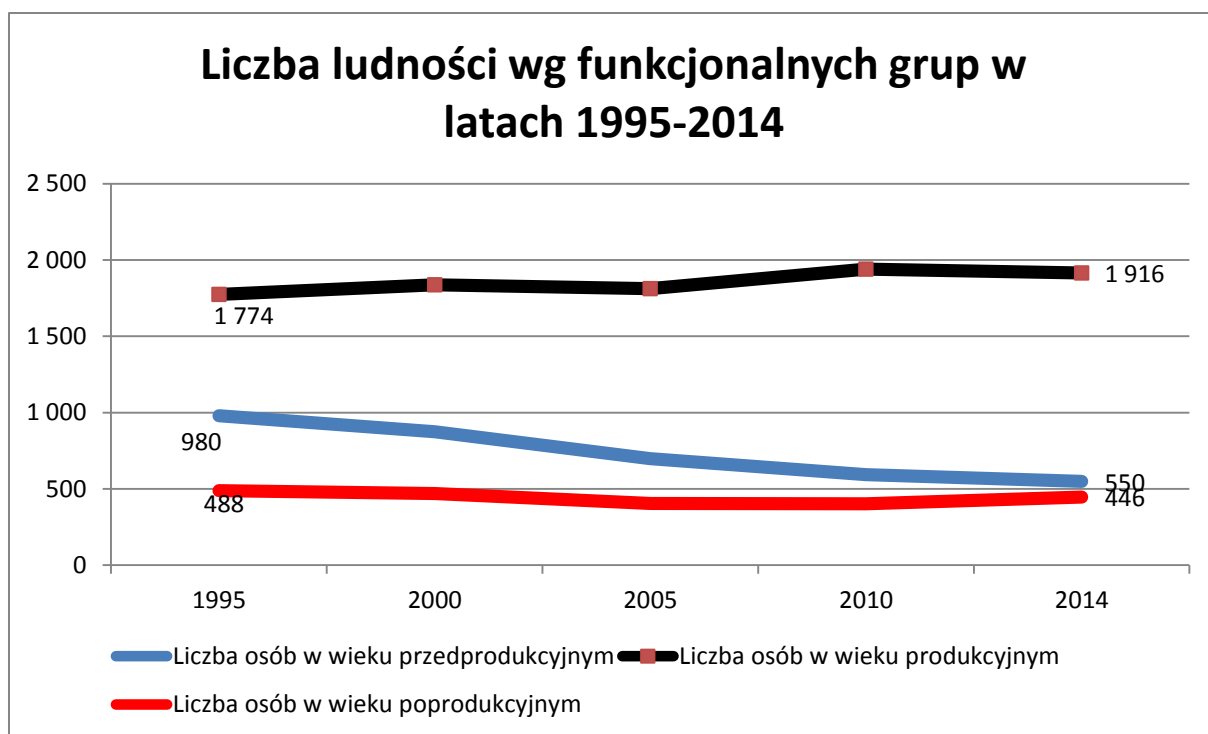
3.2 Analiza wskaźnikowa w obszarze – demografia, kapitał ludzki

Liczba ludności w gminie Boleszkowice zmniejszyła się o ponad 10%. Na przestrzeni lat 1995 – 2014 zwiększyła się natomiast liczba osób w wieku produkcyjnym. Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym w 2014 roku wyniósł 0,81 co oznacza, że na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym przypada 81 osób w wieku poprodukcyjnym.

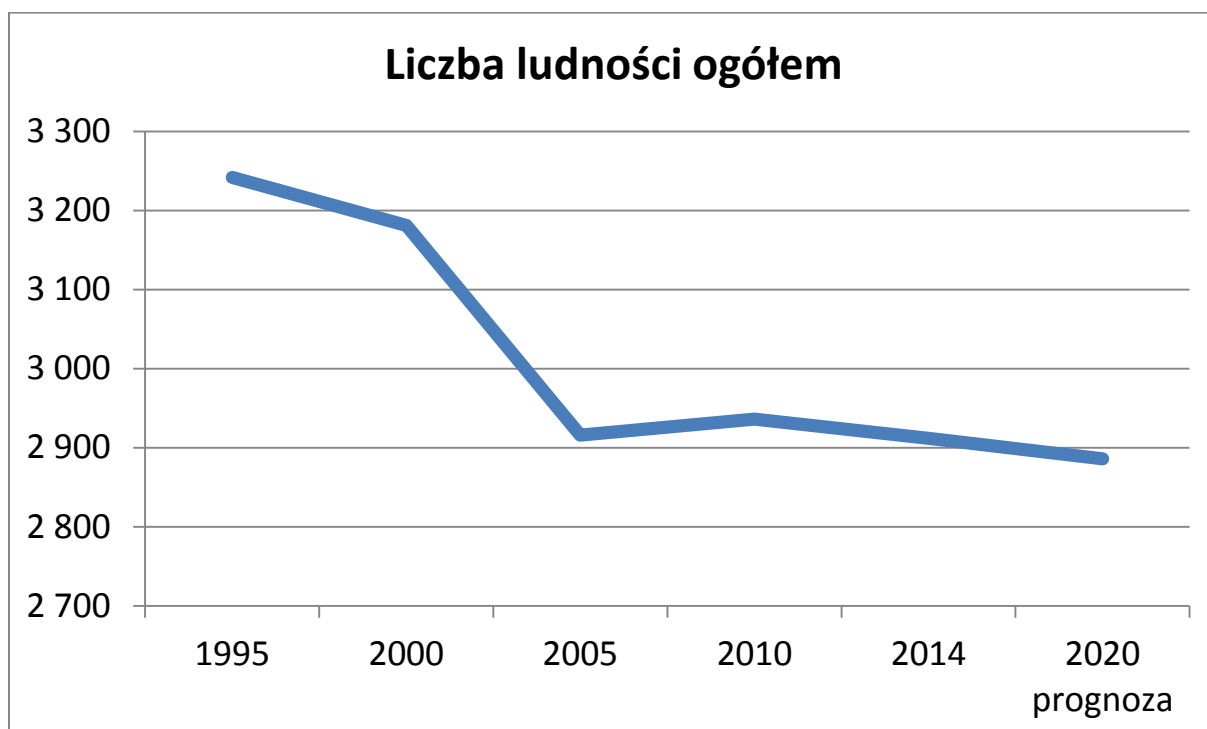
LUDNOŚĆ OGÓŁEM

	1995	2000	2005	2010	2014	Różnica	dynamika 2014/1995
Liczba ludności ogółem	3 242	3 181	2 916	2 936	2 912	-330	89,82
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	980	875	698	594	550	-430	56,12
Liczba osób w wieku produkcyjnym	1 774	1 837	1 813	1 940	1 916	142	108,00
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym	488	469	405	402	446	-42	91,39
Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem	0,15	0,15	0,14	0,14	0,15	0,003	101,751
Wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	0,50	0,54	0,58	0,68	0,81	0,313	162,846

Zauważalny jest spadek liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Wystąpił również minimalny wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym, liczba osób w wieku poprodukcyjnym utrzymuje się na tym samym poziomie.

W roku 2005 nastąpił spadek liczby ludności, który utrzymywał się do roku 2014.

W 2 z 12 sołectw od roku 1985 zanotowano wzrost liczby ludności, były to Chwarszczany (26)

i Boleszkowice (2). W pozostałych wystąpił spadek liczby ludności, największy w sołectwie Wielopole (31) i Porzecze (26). Według prognoz, w 2020 roku zwiększy się liczba ludności w Boleszkowicach, Wyszynie, Chwarszczanach, Chlewicach i Porzeczu.

Ludność w sołectwach

Nazwa	1985	1990	2003	2014	różnica	2020 prognoza
Boleszkowice	1400	1417	1319	1321	2	1373
Wierutno			79	70	-9	
Wysoka	304	298	297	302	-2	296
Wyszyna	109	98	113	107	-2	128
Chwarszczany	203	198	223	229	26	248
Gudzisz	290	274	278	281	-9	281
Reczyce	141	134	124	139	-2	111
Namyślin	335	309	299	313	-22	286
Wielopole	31	17	2	0	-31	0
Porzecze	73	56	54	47	-26	51
Chlewice	95	84	84	79	-16	81
Kaleńsko	59	59	47	46	-13	31

W latach 1995 – 2014 największy spadek liczby ludności odnotowano w grupie wiekowej 0-19 lat. Wzrosła liczba osób wieku 45 – 64 lat. Liczba osób w przedziale wiekowym 50 – 54 w przeciągu 20 lat wzrosła dwukrotnie. Zmalała za to grupa osób w przedziale 65 lat i więcej.

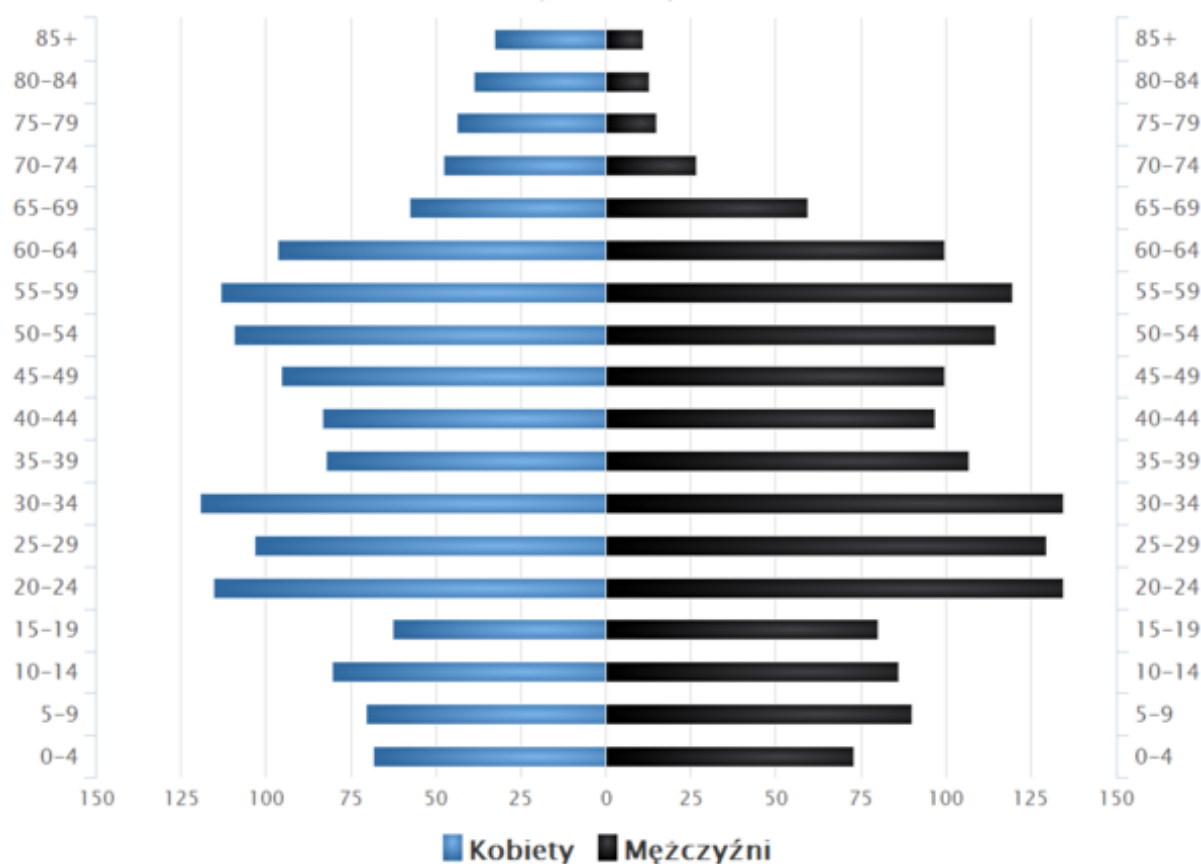
Ludność wg grup wieku							
	1995	2000	2005	2010	2014	Różnica	dynamika 1999r = 100%
0-4	236	203	149	159	143	-93	60,59
5-9	304	238	186	157	162	-142	53,29
10-14	302	280	215	180	159	-143	52,65
15-19	227	267	239	198	142	-85	62,56
20-24	223	232	247	250	237	14	106,28
25-29	231	192	220	255	221	-10	95,67
30-34	253	224	168	223	249	-4	98,42
35-39	271	233	195	173	212	-59	78,23
40-44	254	267	210	201	180	-74	70,87
45-49	161	261	247	205	196	35	121,74
50-54	106	171	235	241	212	106	200,00
55-59	124	98	160	223	244	120	196,77
60-64	134	113	85	147	204	70	152,24
65-69	159	112	93	85	132	-27	83,02
70 i więcej	257	290	267	239	219	-38	85,21

RAZEM	3242	3181	2916	2936	2912	-330	
-------	------	------	------	------	------	------	--

Piramida wieku mieszkańców gminy Boleszkowice ze względu na płeć przedstawia się w podobny sposób dla mężczyzn i kobiet. Różnice zaczynają się w przedziale wiekowym 70+, gdzie liczba kobiet jest trzykrotnie większa.

Piramida wieku mieszkańców gminy Boleszkowice, 2014

(Źródło: GUS)

Liczba zameldowań od roku 2010 stopniowo rosła. Tylko w 2014 r. zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2010 dwukrotnie. Podobna tendencja jest zauważalna w liczbie wymeldowań. Saldo migracji w roku 2013 wyniosło 11%, 2014 r. spadło do -8%.

Migracje

	2010	2011	2012	2013	2014
zameldowania	44	53	52	48	22
z miast	29	28	38	35	19
ze wsi	14	24	11	10	1
z zagranicy	1	1	3	3	2
wymeldowania	44	48	53	37	30
do miast	37	30	36	15	23
na wieś	7	18	17	22	7
za granicę	0	0	0	0	0

Saldo migracji	0	5	-1	11	-8
----------------	---	---	----	----	----

Liczba kobiet w wieku rozrodczym sukcesywnie spada, porównując rok 2002 i 2014, liczba ta spadła z 793 do 664. Największy przyrost naturalny był odnotowany w gminie w roku 2011, najniższy natomiast w 2014 i wyniósł wtedy -11,95%. Współczynnik dzietności waha się od 1,03 w 2012 r. do 2,01 w 2010 r.

Ruch naturalny

Lp	Nazwa wskaźnika	2002	2005	2010	2011	2012	2013	2014
1	Liczba kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat)	793	739	695	691	678	666	664
2	Przyrost naturalny	2,00	11,86	7,03	14,11	-9,95	-2,00	-11,95
3	Urodzenia żywe	34	32	40	35	20	31	24
4	Zgony	32	20	33	21	30	33	36
5	Współczynnik dzietności	1,50	1,52	2,01	1,77	1,03	1,63	1,27

3.3 Analiza porównacza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze – demografia, kapitał ludzki

Dla celów porównawczych do obszaru demografia przyjęto następujące wskaźniki:

1. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1 000 mieszkańców
2. Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem (%)
3. Przyrost naturalny na 1 000 mieszkańców
4. Saldo migracji na 1 000 mieszkańców
5. Współczynnik dzietności

Wskaźniki porównawcze dotyczą sytuacji Gminy Boleszkowice, na tle powiatu oraz województwa zachodniopomorskiego.

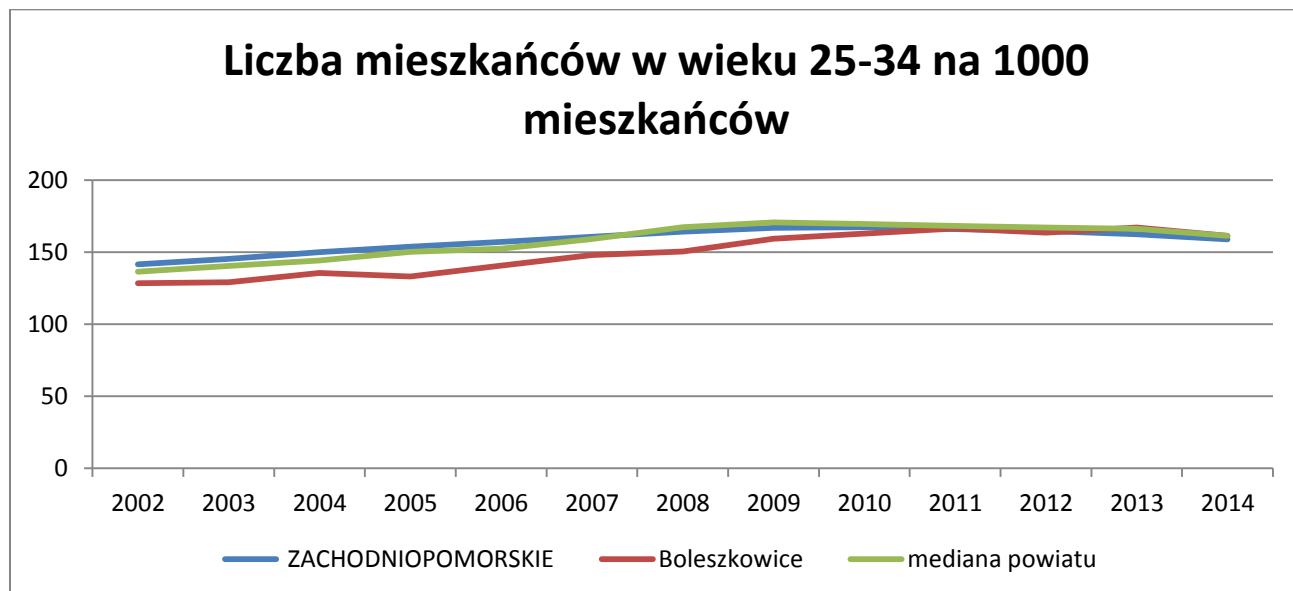
Liczba mieszkańców w wieku 25 -34 na 1000 mieszkańców oraz liczba osób w wieku poprodukcyjnym, na przestrzeni 2010 – 2014 roku utrzymuje się na podobnym poziomie.

Przyrost naturalny zmniejszył się o 6,5‰ i wyniósł w 2014 r. -4,1‰.

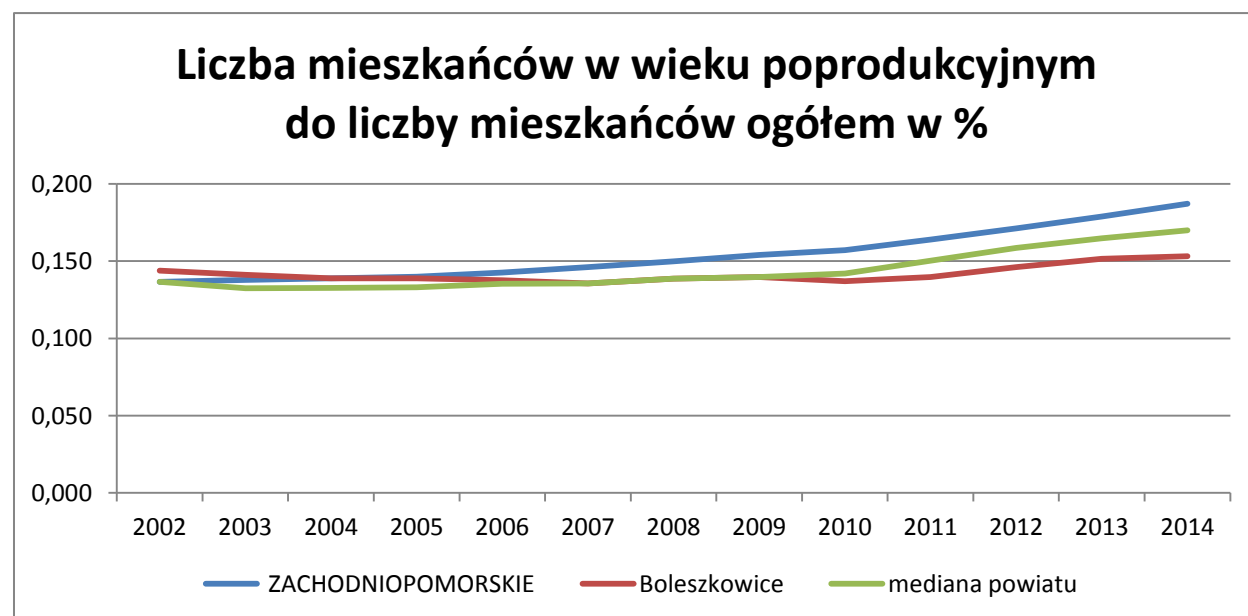
Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na 1000 mieszkańców	162,81	166,50	163,48	167,18	161,40	99,14
2	Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem w %	0,14	0,14	0,15	0,15	0,15	111,86
3	Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	2,40	4,80	-3,40	-0,70	-4,10	
4	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	0,00	1,69	-0,34	3,75	-2,75	

5	Współczynnik dzietności	2,01	1,77	1,03	1,63	1,27	62,80
---	-------------------------	------	------	------	------	------	-------

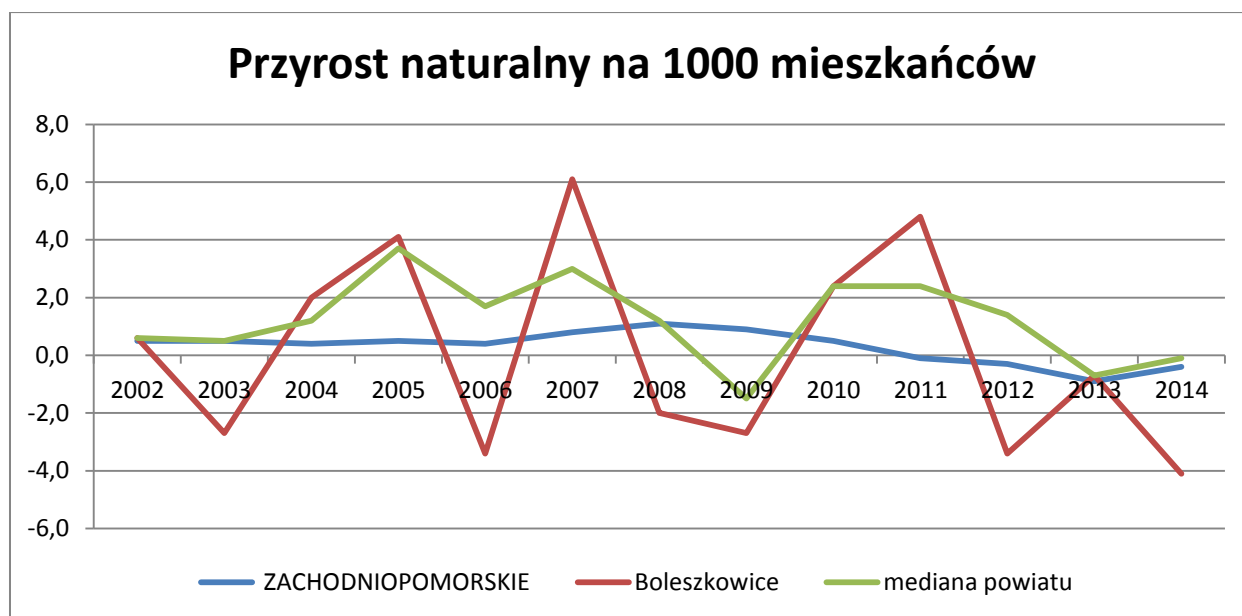
Liczba mieszkańców w wieku 25 – 34 na 1000 mieszkańców w Województwie Zachodniopomorskim i w miejscowości Boleszkowice od roku 2010 jest prawie identyczna, w 2014 r. wyniosła ponad 150.

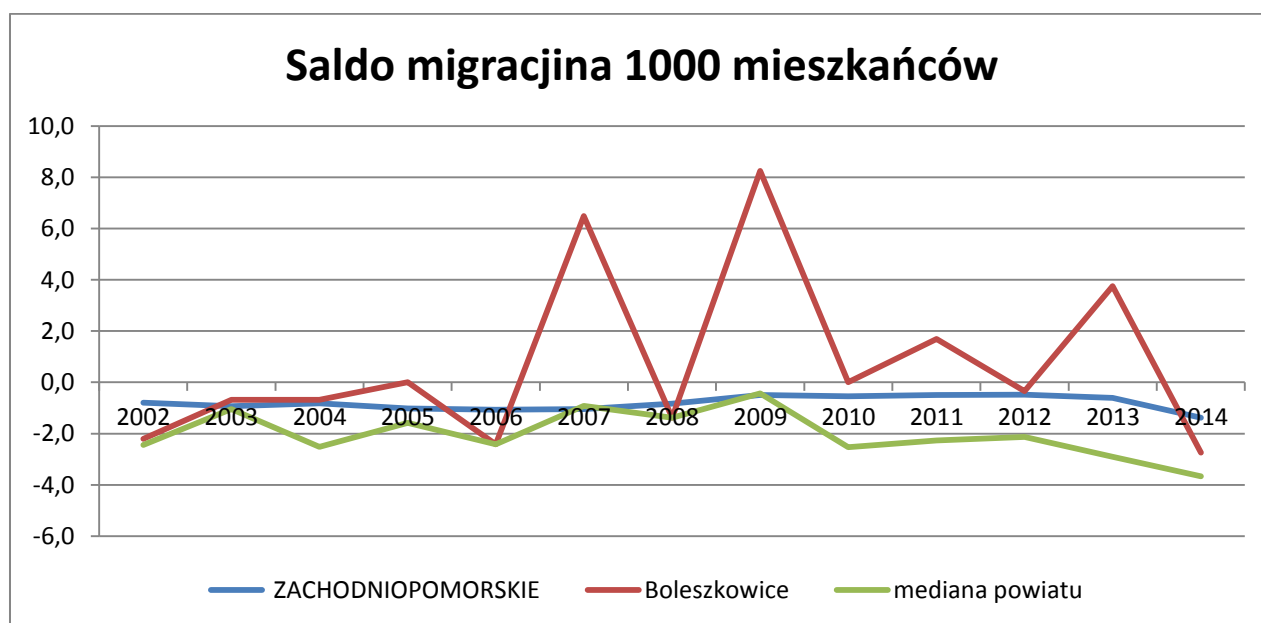
W roku 2014, w Województwie Zachodniopomorskim odnotowano większy odsetek osób w wieku poprodukcyjnym niż w miejscowości Boleszkowice. Od roku 2010 można zaobserwować ogólny wzrost tej grupy mieszkańców w Boleszkowicach jak i w całym województwie Zachodniopomorskim.

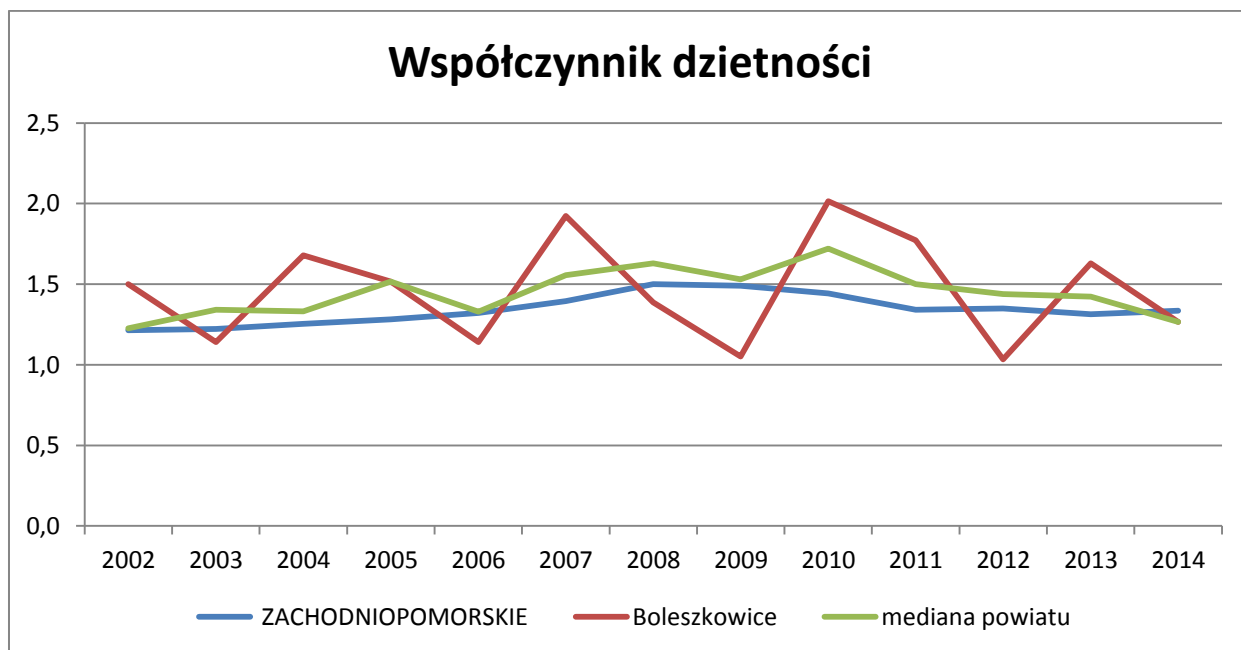
Przyrost naturalny w województwie Zachodniopomorskim jest ustabilizowany, a jego rozbieżność sięga od 1‰ do -1‰. W Boleszkowicach zanotowano duże rozbieżności między poszczególnymi latami. Najniższy przyrost naturalny na 1000 mieszkańców zanotowano w 2014 r., a największy w 2007 r.

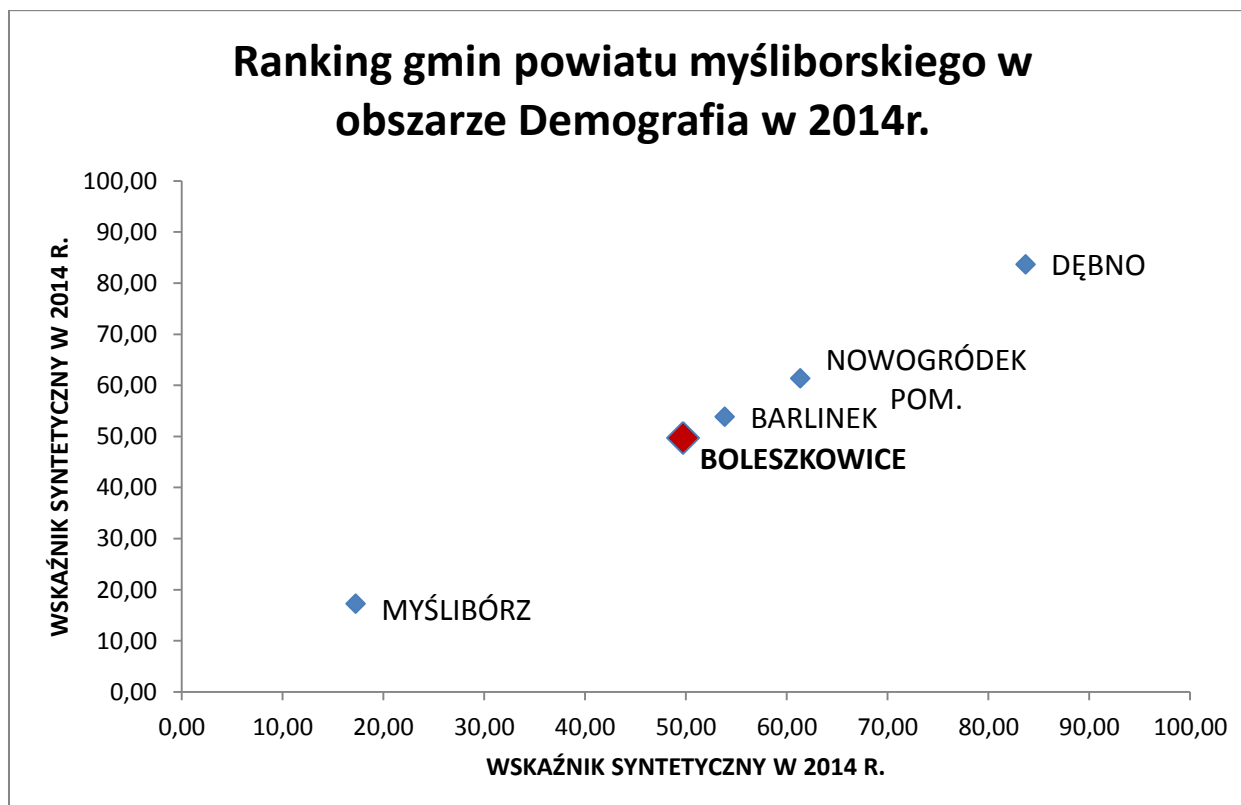
Saldo migracji w województwie Zachodniopomorskim utrzymuje się od roku 2002 na poziomie -1‰. W Boleszkowicach saldo migracji na 1000 mieszkańców w roku 2009 sięgało ponad 8 ‰, a dwa lata wcześniej ponad 6 ‰.

Współczynnik dzietności w Boleszkowicach od 2002 do 2014 roku był zróżnicowany, wahał się od 1 w 2009 r. do 2 w 2010 r. W Województwie Zachodniopomorskim współczynnik dzietności wynosił od 1,2 do 1,5.

Gmina Boleszkowice w rankingu gmin powiatu myśliborskiego w obszarze Demografia w 2014r. , klasyfikuje się na 4 miejscu, wyprzedzając gminę Myślibórz.

Dane statystyczne dotyczące demografii pokazują tendencje wskazujące na zmniejszanie się liczby ludności w Boleszkowicach wynikające z mniejszego przyrostu naturalnego, niskiego współczynnika dzietności oraz ujemnego salda migracji.

Od 2002 roku obserwuje się wzrost liczby "młodych" mieszkańców do 2011 roku. W roku 2012 wystąpił wzrost wskaźnika by w kolejnym roku zmniejszyć swoją wartość. Wartość wskaźnika plasowała się poniżej wartości przeciętnej zarówno w stosunku do grupy powiatowej jak i do wartości przeciętnej w całym województwie zachodniopomorskim.

Poziom wskaźnika liczby mieszkańców w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem od 2009 roku jest niższy w stosunku do poziomu wskaźnika dla grupy porównawczej jak i całego województwa.

Przyrost naturalny charakteryzował się nieregularną tendencją - duże skoki poziomu wskaźnika.

Również saldo migracji cechowała się dużą różnorodnością. Poziom wskaźnika był powyżej wartości przeciętnej.

Tylko dwie miejscowości tj. Boleszkowice i Chwarszczany zwiększyły stan posiadania mieszkańców. Od 1985 roku w Boleszkowicach liczba ta zwiększyła się o 2 osoby, natomiast

w Chwarszczanach o 26 osób. W pozostałych miejscowościach liczba mieszkańców uległa zmniejszeniu. W miejscowości Wielopole w 2014 nie ma już mieszkańców.

Pozycja Boleszkowic w stosunku do pozostałych gmin powiatu plasuje się na przedostatniej pozycji w 2014 roku. Różnica wskaźnika wskazuje na pogorszenie się sytuacji demograficznej w stosunku do grupy porównawczej.

Dużym problemem jest pogarszająca się sytuacja demograficzna, szczególnie spadek wskaźnika liczby mieszkańców w wieku 25-34 lata na 1000 mieszkańców oraz wzrost wskaźnika liczby osób w wieku poprodukcyjnym do liczby mieszkańców ogółem. Analiza wielkości danych demograficznych zarówno w grupie porównawczej jak i w samych Boleszkowicach potwierdza tezę, że całkowitej zmianie uległy podstawowe założenia demograficzne. Na kształt populacji większości miast i gmin mają wpływ dwa poważne procesy: starzenie się siły roboczej oraz zmniejszanie przyrostu naturalnego. Do tego warto dołożyć zmiany demograficzne spowodowane migracjami. Wobec tej tendencji kluczowym kierunkiem rozwoju jest „sięgniecie” po popyt zewnętrzny na infrastrukturę i usługi, które pozostają w gestii gminy.

Utrzymująca się tendencja spadkowa ogólnej liczby mieszkańców oraz liczby grupy przedprodukcyjnej z jednoczesnym wzrostem udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w społeczności stanowią główne wyzwanie dla rozwoju gminy w przyszłości. Będą one powodować zmiany:

- popytu na usługi publiczne,
- podaży siły roboczej,
- popytu na rynku nieruchomości,
- dochodów mieszkańców i budżetu gminy.

3.4 Analiza wskaźnikowa w obszarze zarządzanie i finanse JST

W roku 2010 dochody własne wyniosły 2 809 942, 38 zł, a w roku 2014 były prawie 2, 5 razy większe i wyniosły 6 924 413, 17 zł. Ponad 2 razy wzrosły również dochody z majątku, dochody z najmu i dzierżawy składników.

Dochody

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Dochody bieżące na finansowanie programów unijnych (pp 200;600)	0,00	10 408,77	30 124,85	130 492,01	125 036,62	
2	Dochody na finansowanie zadań inwestycyjnych programów unijnych (pp 200;600)	0,00	0,00	913 022,58	158 257,00	0,00	
3	Dochody własne	2 809 942,38	2 979 003,42	4 021 206,42	5 271 440,61	6 924 413,17	246,43
4	Dotacje celowe na zadania bieżące	1 857 661,26	1 885 566,47	1 965 988,65	1 957 995,95	2 199 069,54	118,38
5	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne	180 453,45	0,00	0,00	0,00	190 000,00	105,29
6	Subwencja ogólna	2 855 716,00	2 686 229,00	3 058 753,00	3 241 398,00	3 021 700,00	105,81
7	Część oświatowa subwencji ogólnej	1 834 654,00	2 012 362,00	2 089 728,00	2 157 158,00	2 039 942,00	111,19
8	Dochody majątkowe ogółem	316 581,83	150 504,13	986 280,48	198 576,57	604 817,47	191,05
9	Wpływy ze sprzedaży składników majątkowych	136 128,38	146 135,13	0,00	0,00	0,00	
10	Dochody z majątku	230 142,42	265 668,91	245 461,24	142 725,13	506 364,29	220,02
11	Dochody z majątku - dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych JST oraz innych umów o podobnym charakterze	94 014,04	115 164,78	172 203,34	102 405,56	91 546,82	97,38

Dochody majątkowe wyniosły najwięcej w 2012 r. (986 280, 48 zł), ponad 90 %, to dochody na finansowanie zadań inwestycyjnych programów unijnych. Z każdym rokiem od 2010 rosła również dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia wieczystego użytkowania (majątkowe pomniejszone dotacje celowe i środki unijne).

Dochody majątkowe

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Dochody majątkowe ogółem	316 581,83	150 504,13	986 280,48	198 576,57	604 817,47	191,05
2	Dochody na finansowanie zadań inwestycyjnych programów unijnych (pp 200;600)	0,00	0,00	913 022,58	158 257,00	0,00	
3	Dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia wieczystego użytkowania (majątkowe pomniejszone o dotacje celowe i środki unijne)	136 128,38	150 504,13	73 257,90	40 319,57	414 817,47	304,73
4	Dotacje celowe na zadania inwestycyjne	180 453,45	0,00	0,00	0,00	190 000,00	105,29

Dochody własne w 2014 r. wyniosły prawie 2,5 razy więcej niż w 2010 r. W porównaniu lat 2010 i 2014, dochody z tytułu podatków pobieranych przez gminę wzrosły trzykrotnie.

Dochody własne

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100 %
1	Dochody własne	2 809 942,38	2 979 003,42	4 021 206,42	5 271 440,61	6 924 413,17	246,43
2	Dochody ze sprzedaży majątku i przekształcenia wieczystego użytkowania (majątkowe pomniejszone o dotacje celowe i środki unijne)	136 128,38	150 504,13	73 257,90	40 319,57	414 817,47	304,73
3	Dochody z majątku	230 142,42	265 668,91	245 461,24	142 725,13	506 364,29	220,02
4	Dochody z tytułu podatków pobieranych przez gminę	474,45	519,83	560,66	752,50	1 612,83	339,94

Projekt

5	Dochody z udziałów w podatkach PIT i CIT	768 872,53	665 487,56	812 043,18	1 177 355,07	1 110 694,15	144,46
6	Wpływy z usług	208 573,71	234 589,08	271 227,81	287 606,73	238 238,18	114,22

W 2014 r. największy % dochodów własnych podatkowych stanowią dochody z tytułu podatku od nieruchomości, które wyniosły 4 061 583, 56 zł.

Dochody własne podatkowe

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Dochody z tytułu PIT	758 549,00	647 401,00	791 419,00	1 164 906,00	1 092 516,00	144,03
2	Dochody z tytułu CIT	10 323,53	18 086,56	20 624,18	12 449,07	18 178,15	176,08
3	Dochody z tytułu PCC	49 210,10	132 200,24	35 018,80	145 335,91	37 112,09	75,42
4	Dochody z tytułu podatku od nieruchomości	860 035,25	892 111,40	986 155,44	1 336 140,09	4 061 583,56	472,26

Wydatki gminy Boleszkowice rosną od 2010 r., nieco niższe były w 2011 r, natomiast w 2014 były najwyższe i wyniosły 11 586 885, 11 zł. Wydatki majątkowe inwestycyjne były stosunkowo niskie w 2012 i 2013 r. w porównaniu do lat poprzednich i roku 2014.

Wydatki

Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
Wydatki ogółem	8 927 479,32	8 517 323,97	8 902 043,84	9 696 368,57	11 586 885,11	129,79
Wydatki bieżące ogółem	7 682 820,53	7 536 820,49	8 557 117,72	9 405 429,96	10 549 895,62	137,32
Wydatki majątkowe inwestycyjne	1 244 658,79	980 503,48	344 926,12	290 938,61	1 036 989,49	83,32

Największy wzrost wydatków bieżących wystąpił w dziale gospodarki komunalnej i ochronie środowiska, które w 2014 r. były 3, 4 razy większe niż w roku 2010. Wydatki na transport i łączność również wzrosły ponad 2,5 razy. Największe wydatki bieżące w roku 2014 były przeznaczone na oświatę i wychowanie, wyniosły 4 042 514, 53 zł.

Wydatki bieżące działami klasyfikacji budżetowej

lp	dział	2010	2011	2012	2013	2014	dynamika 2010=100%
1	administracja publiczna	1 073 041,39	1 034 500,09	1 292 960,10	1 579 081,30	2 176 245,54	202,81
2	gospodarka komunalna i ochrona środowiska	303 618,03	294 419,63	350 780,14	357 716,01	1 038 224,44	341,95
3	gospodarka mieszkaniowa	351 927,91	323 138,54	385 517,86	408 272,60	41 857,38	11,89
4	kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego	252 152,75	240 272,16	226 012,23	220 797,55	317 180,22	125,79
5	oświata i wychowanie	3 250 701,24	3 197 691,27	3 680 385,22	3 960 990,38	4 042 514,53	124,36
6	pomoc społeczna	1 765 150,02	1 839 515,54	1 795 222,38	1 836 821,10	2 015 938,20	114,21
7	transport i łączność	55 413,05	15 936,76	20 894,75	231 694,14	143 919,57	259,72

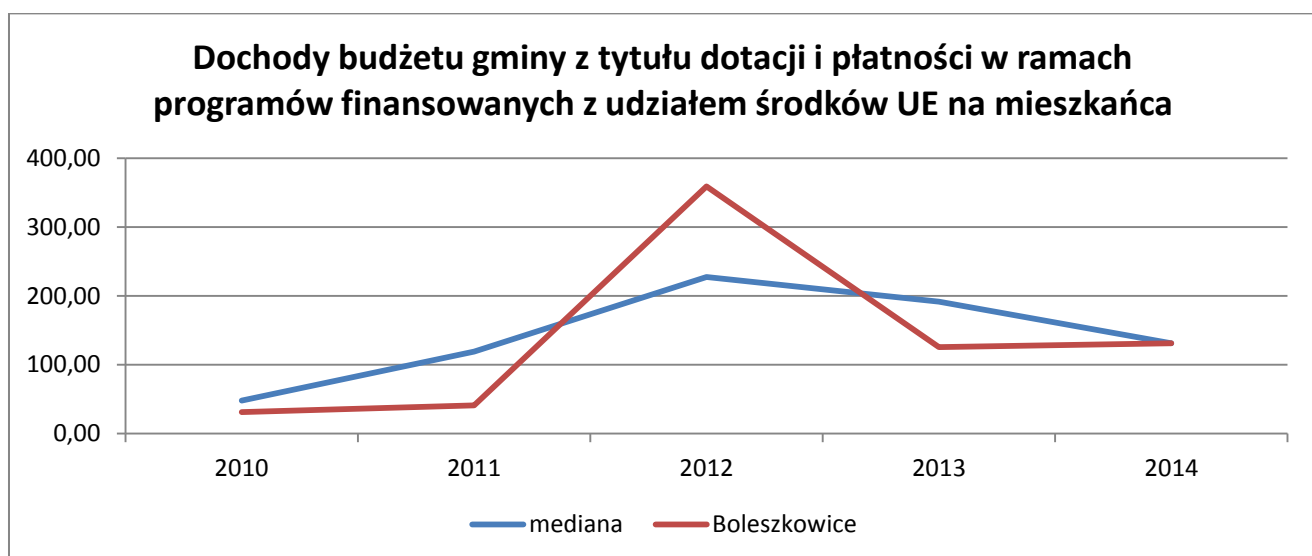
3.5 Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze w obszarze finanse gminy

Dla celów porównawczych do obszaru Finanse JST przyjęto następujące wskaźniki:

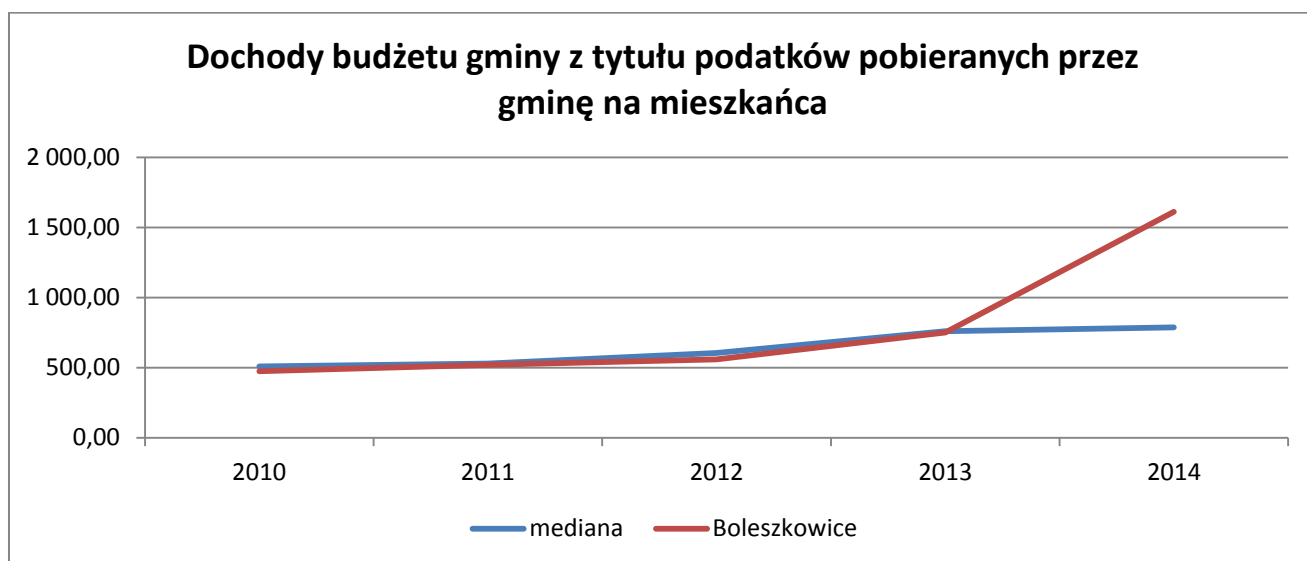
1. Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł)
2. Dochody budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł)
3. Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca (zł)
4. Dochody majątkowe budżetu gminy na mieszkańca (zł)
5. Nadwyżka operacyjna na mieszkańca (zł)
6. Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem(%)
7. Obciążenie dochodów ogółem wydatkami na obsługę zadłużenia (%)
8. Wydatki inwestycyjne budżetu gminy na mieszkańca (zł)

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Dochody budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł)	31,10	41,18	359,09	125,50	131,13	421,63
2	Dochody budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł)	474,45	519,83	560,66	752,50	1612,83	339,94
3	Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca (zł)	261,88	225,21	277,15	400,87	381,42	145,65
4	Dochody majątkowe budżetu na mieszkańca (zł)	107,83	50,93	336,61	67,61	207,70	192,62
5	Nadwyżka operacyjna na mieszkańca (zł)	-101,42	-42,68	152,12	393,45	448,32	
6	Udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem	0,37	0,52	0,32	0,23	0,19	49,82
7	Obciążenie dochodów ogółem wydatkami na spłatę zadłużenia (%)	0,07	0,09	0,17	0,08	0,02	28,56
8	Wydatki inwestycyjne budżetu na mieszkańca (zł)	423,93	331,81	117,72	99,06	356,11	84,00

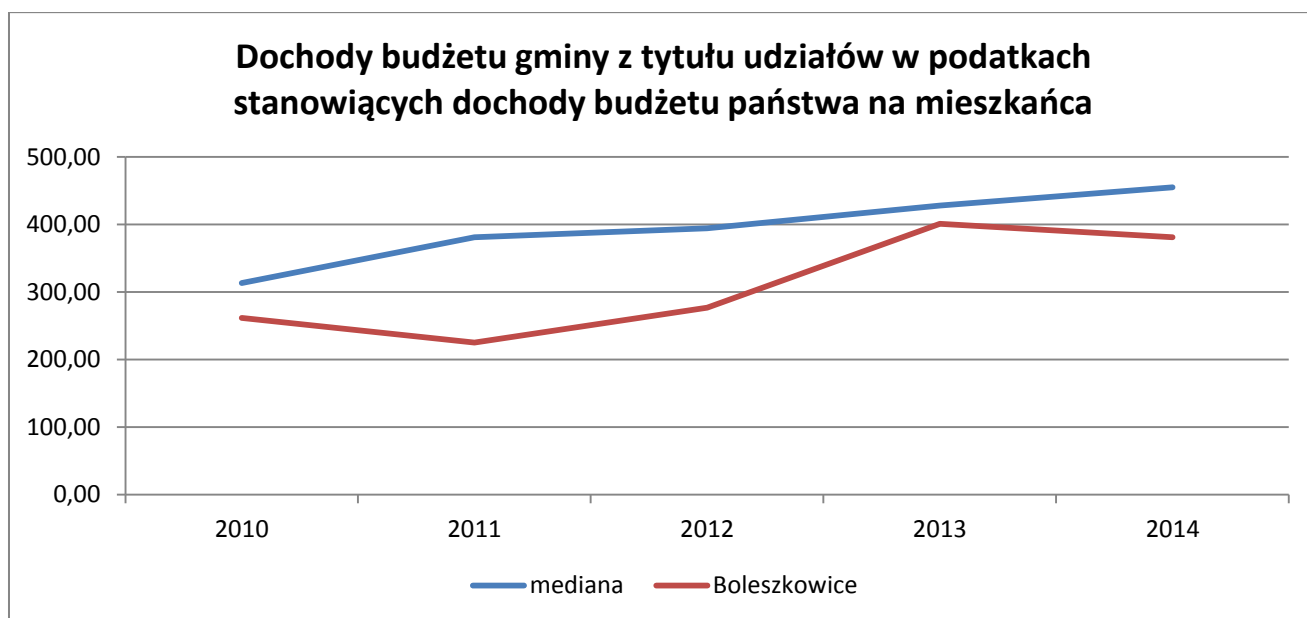
Dochody budżetu gminy Boleszkowice wzrosły od roku 2010 do 2012 o ponad 300 zł na mieszkańca, w 2013 r. zmalały do 131,14 zł.

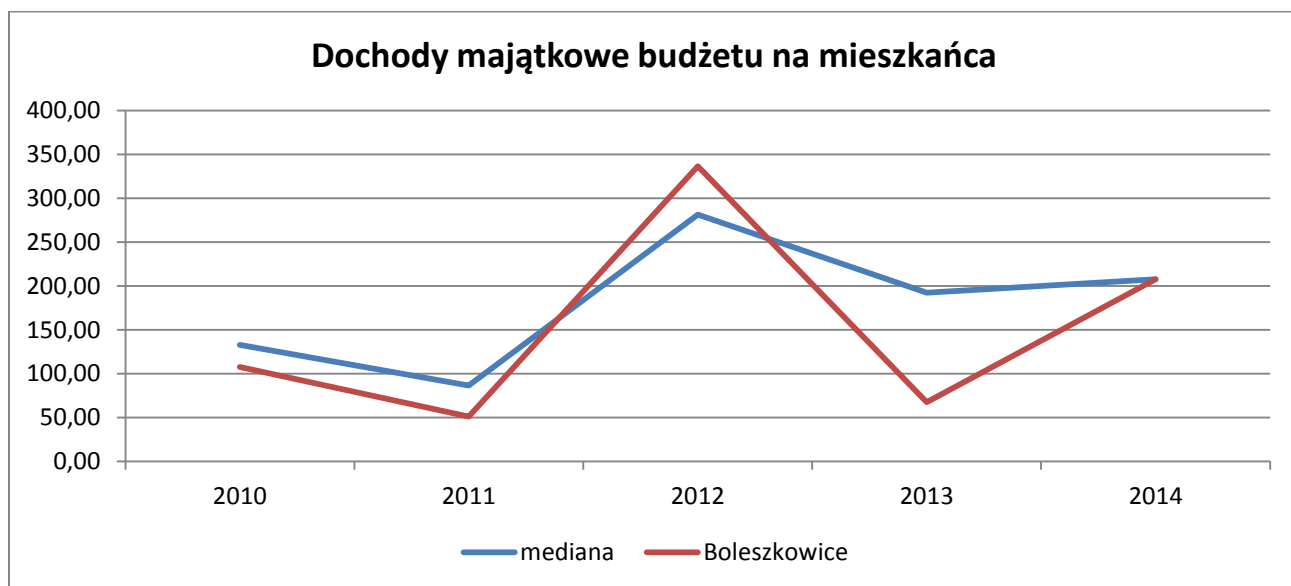
Dochody budżetu gminy Boleszkowice na 1 mieszkańca w 2010 r. wynosiły 500 zł, a w połowie roku 2014 ponad 1500 zł.

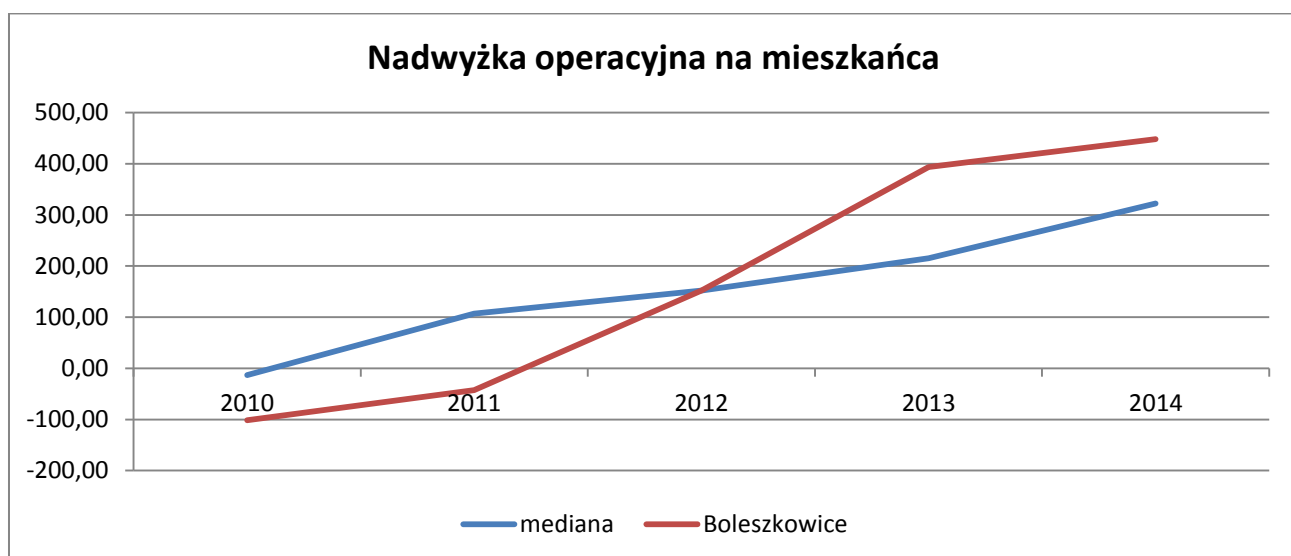
Dochody budżetu gminy z tytułu udziałów w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa na mieszkańca w 2011 r. wynosiły 225,21 zł, 2 lata później wzrosły do 400,87 zł.

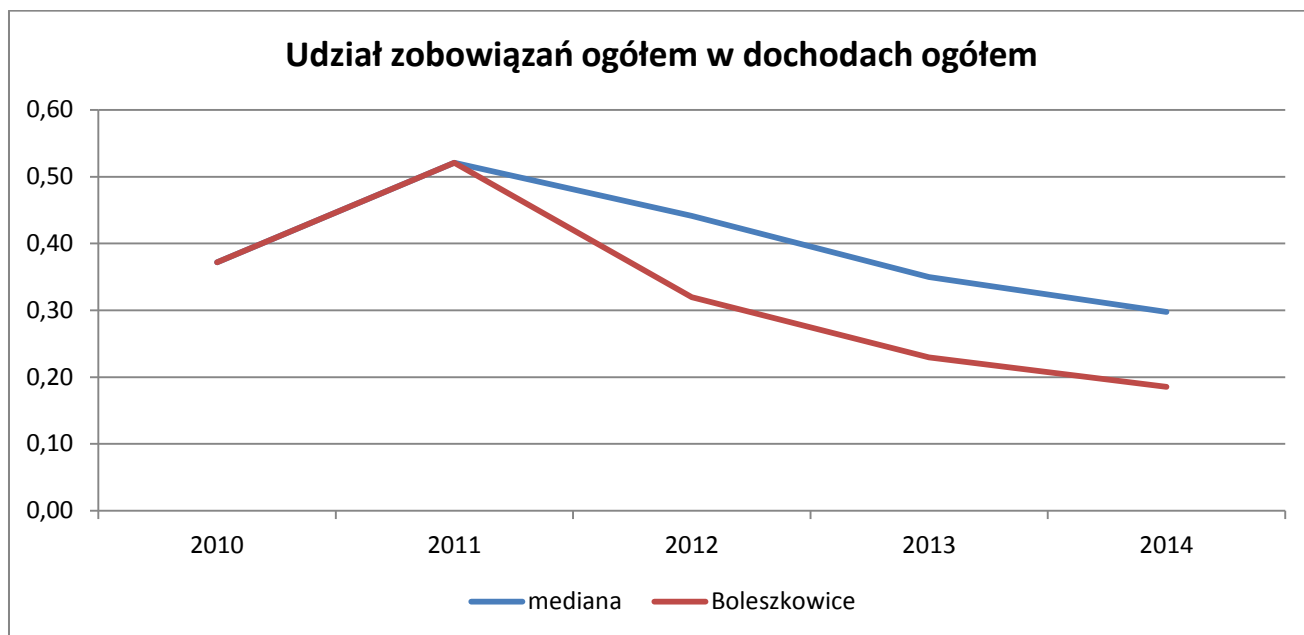
Największa rozbieżność między dochodami majątkowymi budżetu na mieszkańca wystąpiła w latach 2011 - 2012 i wyniosła 285,68 zł.

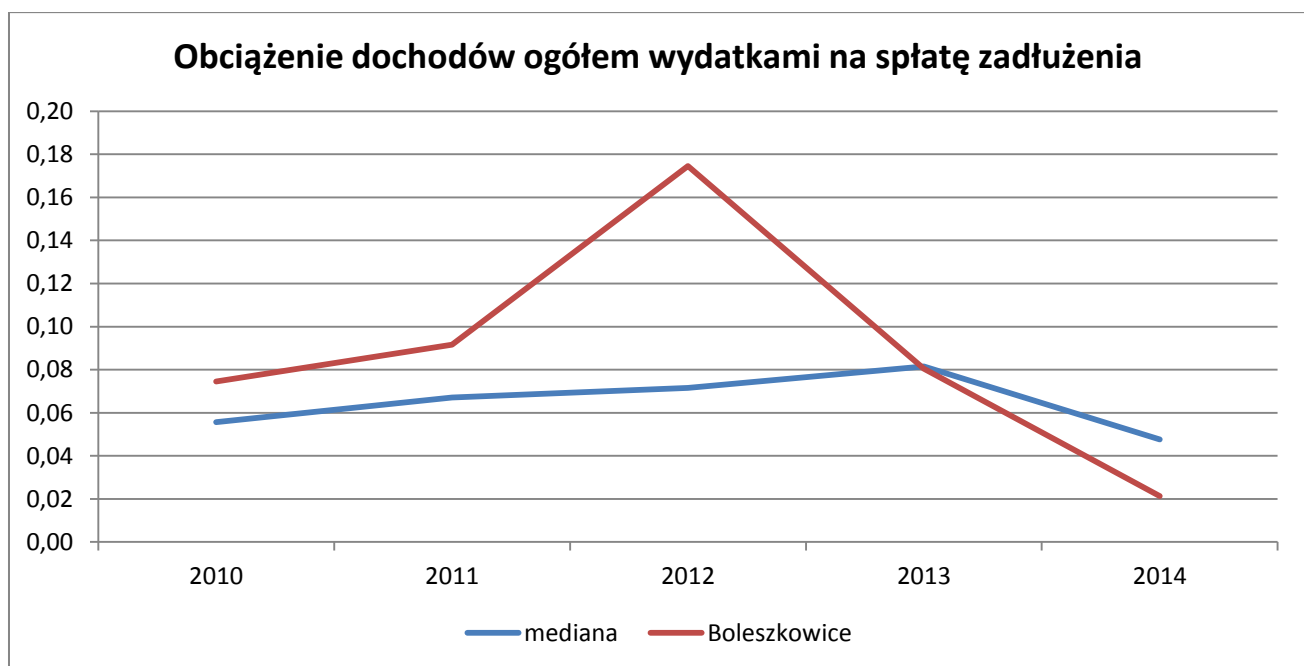
Najwyższa nadwyżka operacyjna wystąpiła w 2014 r. i wyniosła 448,32 zł na mieszkańca.

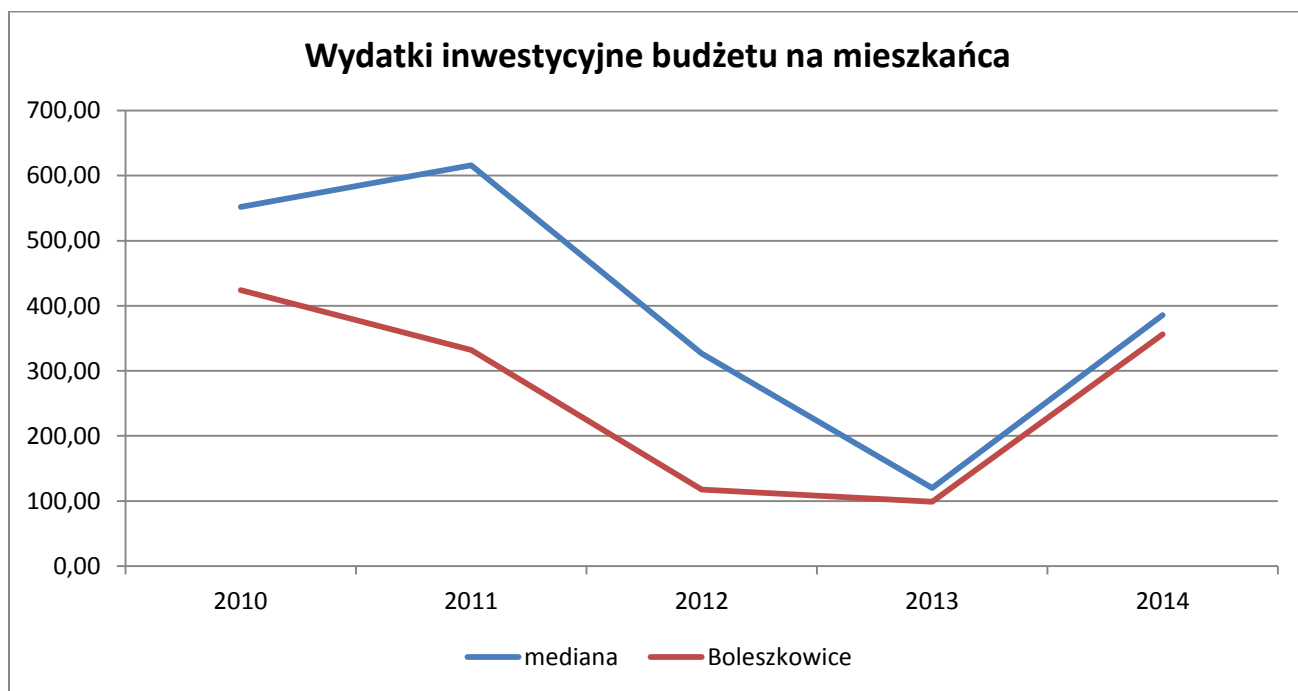
W porównaniu lat 2010 – 2014, w roku 2011 wystąpił najwyższy udział zobowiązań ogółem w dochodach ogółem, który wyniósł 0,52 %, z każdym kolejnym rokiem spadał, aby w roku 2014 sięgnąć 0,19 %.

Wskaźnik obciążenia dochodów ogółem wydatkami na spłatę zadłużenia był najwyższy 2012r. i wyniósł 0,17 %, a w roku 2014 spadł do 0,02 %.

Wydatki inwestycyjne budżetu gminy Boleszkowice na mieszkańca od 2010 roku spadły z 423,93 zł do 99,06 zł w 2013 r. W roku 2014 nastąpił wzrost i wydatki wyniosły 356,11 zł.

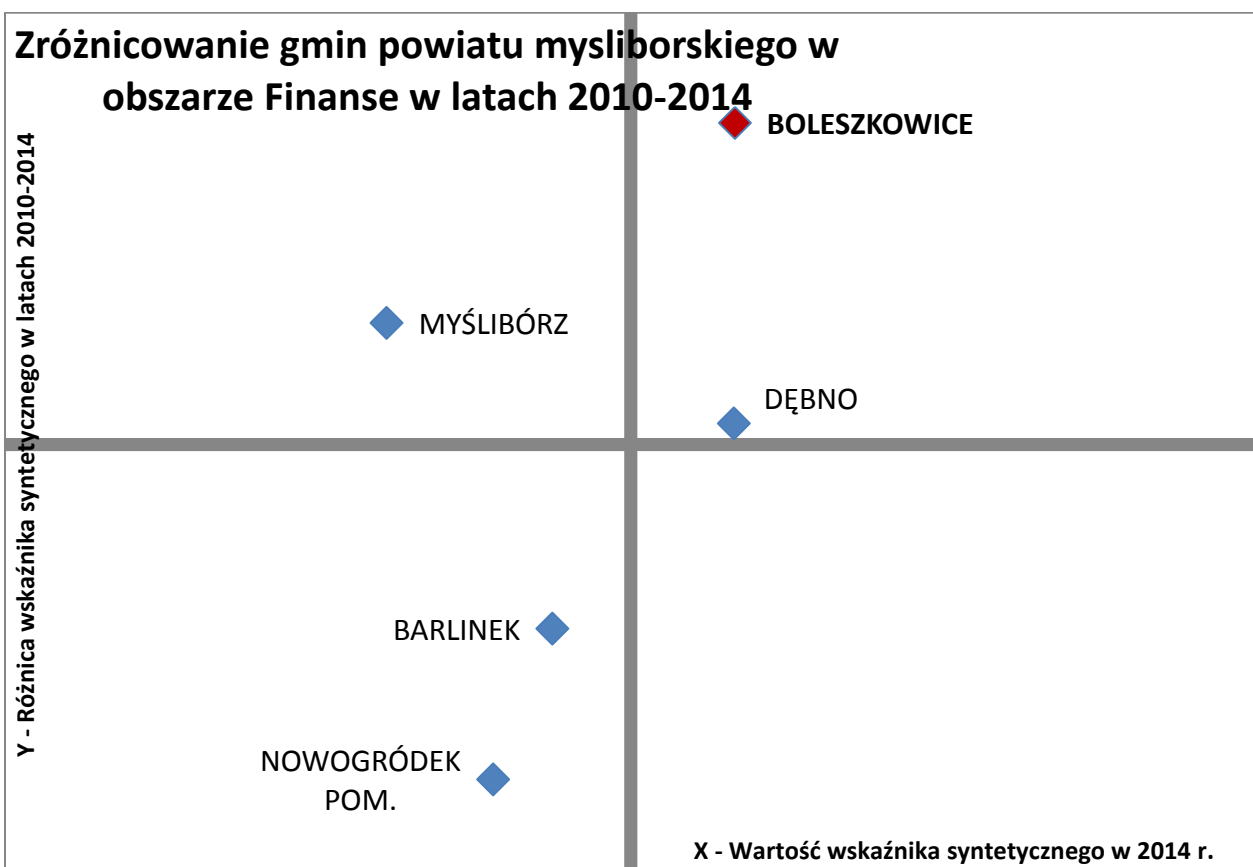
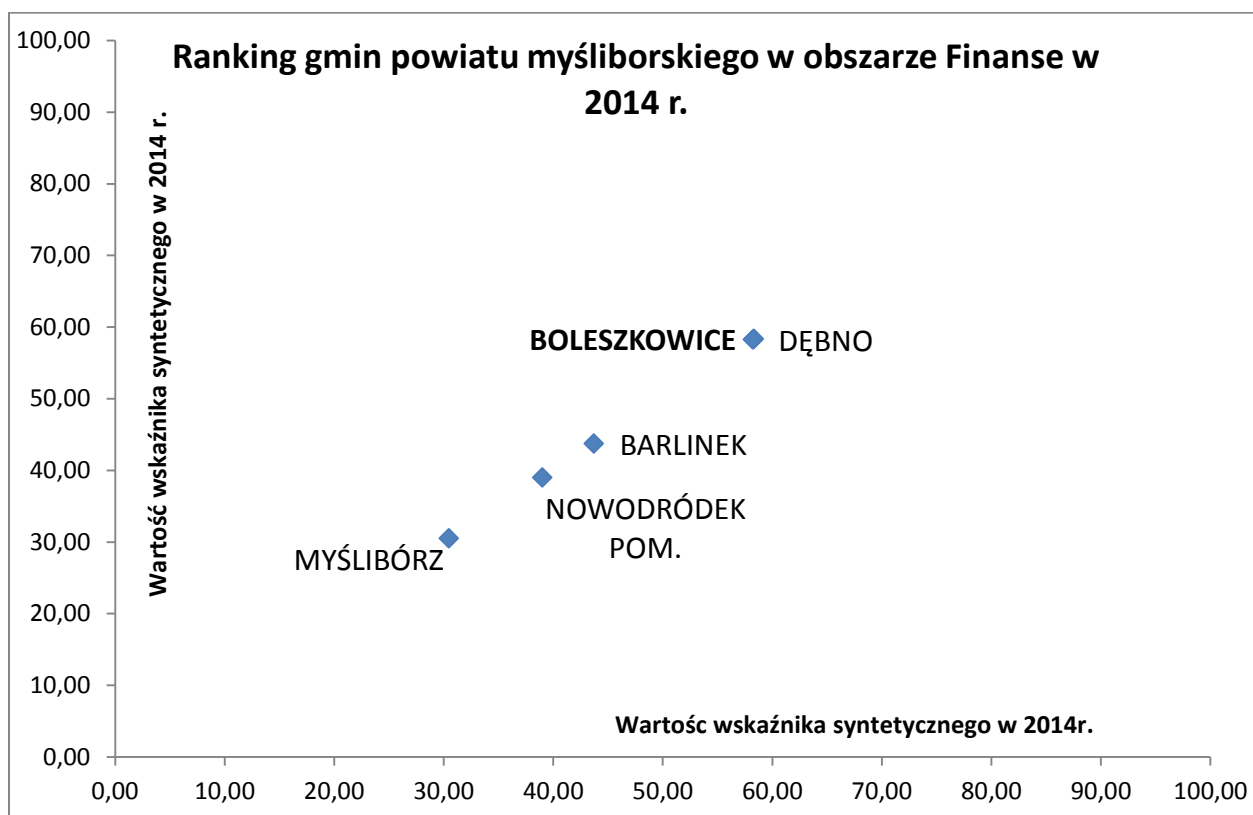

Wartość wskaźnika syntetycznego w obszarze finanse Boleszkowic na tle gmin powiatu myśliborskiego w 2014 roku kształtowała się powyżej średniej dla grupy porównawczej, a w okresie 2010-2014 miał najwyższą tendencję wzrostową. Pozytywny wpływ na wartość wskaźnika syntetycznego w obszarze finanse w roku 2014 miały jego wszystkie składowe. Najwyższą wartość wzrostową odnotowano w wskaźniku składowym dotyczącym:

1. dochodów budżetu gminy z tytułu dotacji i płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich na mieszkańca (zł),
2. dochodów budżetu gminy z tytułu podatków pobieranych przez gminę na mieszkańca (zł),
3. dochodów majątkowych budżetu gminy na mieszkańca (zł).

Rozrzut porównawczy gmin powiatu myśliborskiego plasuje Boleszkowice w segmencie gmin, które w analizowanym okresie 2010 – 2014 poprawiły wartość wskaźnika syntetycznego (lokalizacja względem osi Y). Gminy Barlinek i Nowogródek Pomo pogorszyły swoją pozycję. Natomiast lokalizacja w odniesieniu do osi X prezentuje wartość wskaźnika syntetycznego w roku 2014 i pozycję gminy tylko w tym roku. Wskazuje to na sytuację, w której Gmina Boleszkowice jest powiatowym liderem w obszarze finanse z uwzględnieniem przyjętych wskaźników. Na sytuację tą z pewnością również wpływa fakt, iż

na terenie zlokalizowana jest farma wiatrowa przez co zasila w znaczny sposób budżet gminy, nie jest zaś wynikiem wzrostu aktywności zawodowej i gospodarczej jej mieszkańców.

3.6 Analiza wskaźnikowa w obszarze - konkurencyjność gospodarki

Aktywność ekonomiczna

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców	63,01	60,91	69,62	71,50	75,55	119,90
2	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sekcji J,K,M na 1 000 mieszkańców	2,38	2,37	2,39	2,72	3,09	129,63
3	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców	9,54	5,41	9,56	7,83	7,55	79,22
4	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców	2,38	2,37	2,73	2,72	3,09	129,63

W gminie Boleszkowice liczba bezrobotnych w latach 2010 – 2014, waha się od 124 do 159 osób. Największy udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym był w 2013 r. i wyniósł 0,11.

Bezrobocie

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Liczba bezrobotnych ogółem	151,00	124,00	151,00	159,00	142,00	94,04
2	Udział bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym	0,10	0,08	0,10	0,11	0,09	93,14
3	Udział bezrobotnych mężczyzn w liczbie mężczyzn w wieku produkcyjnym	0,06	0,05	0,06	0,06	0,06	98,98
4	Udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym	0,08	0,06	0,08	0,08	0,07	95,22

Od roku 2010 podatek od nieruchomości w budżecie na mieszkańca wzrósł z 292,93 zł do 1394,77 zł w roku 2014. Każdy z wymienionych wskaźników oprócz podatku PCC w budżecie na mieszkańca, wzrósł na przestrzeni porównywanych 4 lat.

Efektywność lokalnej gospodarki

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Podatek CIT w budżecie na mieszkańca (zł)	3,52	6,12	7,04	4,24	6,24	177,54
	Podatek PCC w budżecie na mieszkańca (zł)	16,76	44,74	11,95	49,48	12,74	76,04
6	Podatek PIT w budżecie na mieszkańca (zł)	258,36	219,09	270,11	396,63	375,18	145,21
7	Podatek od nieruchomości w budżecie na mieszkańca (zł)	292,93	301,90	336,57	454,93	1394,77	476,15
8	Podatek rolny w budżecie na mieszkańca (zł)	98,10	101,00	132,60	164,21	136,89	139,54

W gminie Boleszkowice liczba osób pracujących w głównym miejscu pracy ciągle rośnie.

Rynek pracy

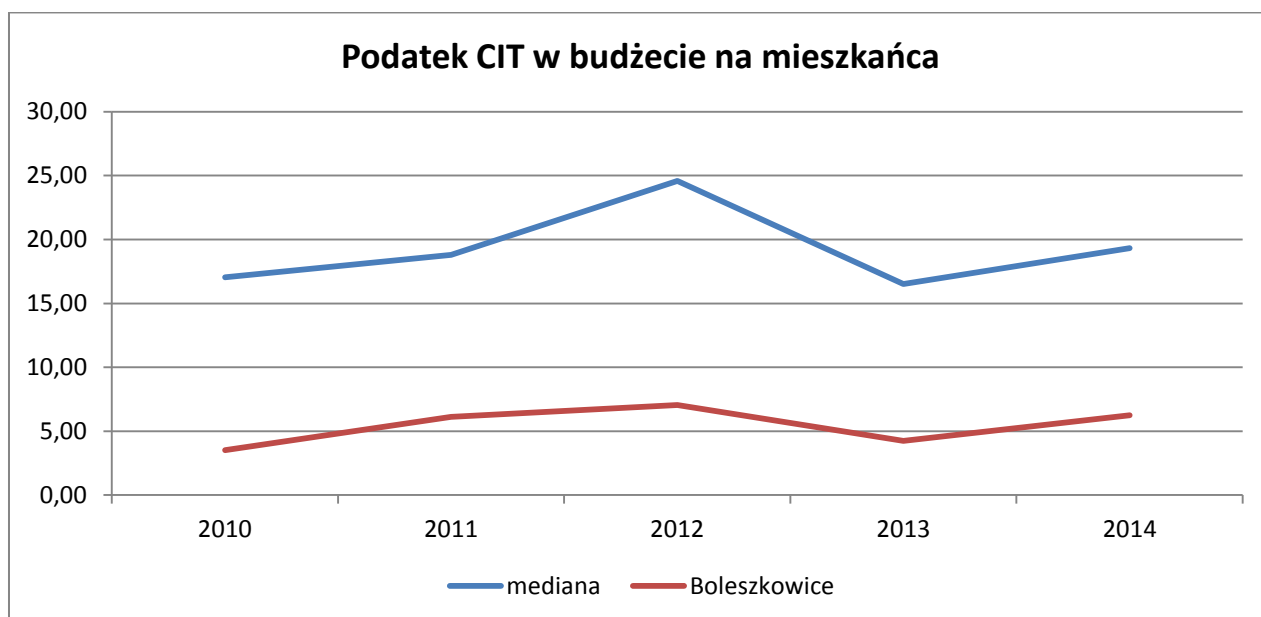
Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Liczba pracujących w głównym miejscu pracy (ogółem)	195,00	237,00	233,00	214,00	368,00	188,72
2	Liczba pracujących w głównym miejscu pracy (kobiety)	95,00	81,00	90,00	95,00	148,00	155,79
3	Liczba pracujących w głównym miejscu pracy (mężczyźni)	100,00	156,00	143,00	119,00	220,00	220,00

3.7 Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze konkurencyjności gospodarki

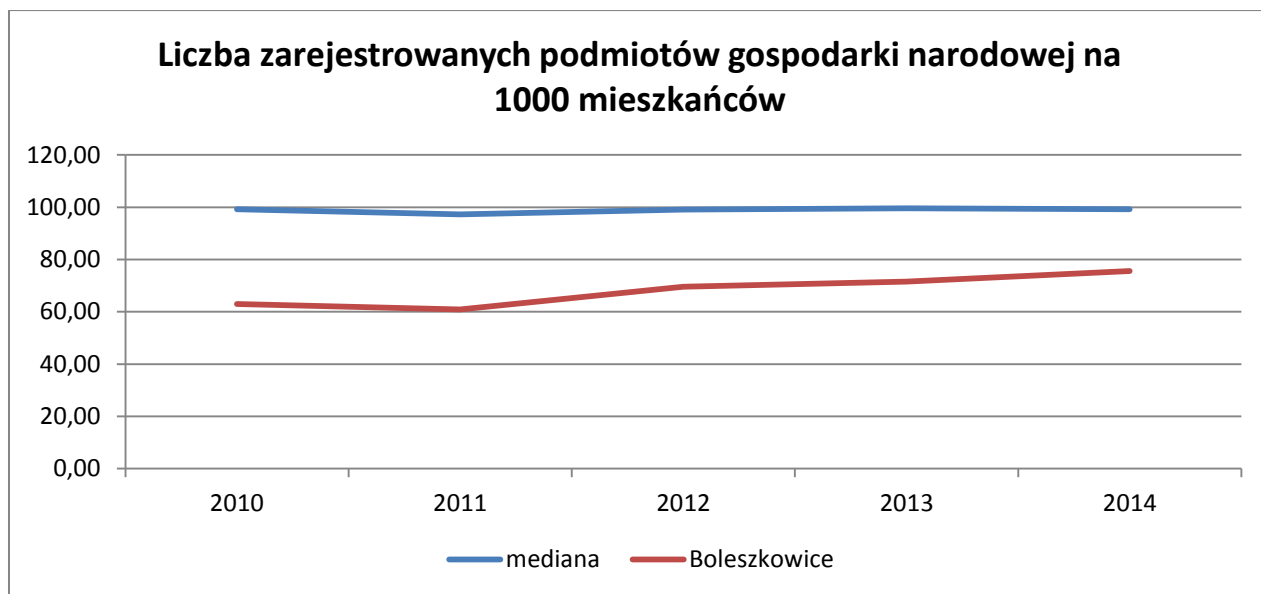
Stan gospodarki został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Podatek CIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
2. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców
3. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sekcji J,K,M, na 1 000 mieszkańców
4. Nowo zarejestrowane podmioty gospodarki narodowej na 1 000 mieszkańców (liczba)
5. Podatek PCC w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
6. Podatek PIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
7. Podatek od nieruchomości w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
8. Podatek rolny w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
9. Pracujący w głównym miejscu pracy na 1 000 mieszkańców w wieku produkcyjnym (liczba)
10. Udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym (%)
11. Udział zarejestrowanych bezrobotnych mężczyzn w liczbie mężczyzn w wieku produkcyjnym (%)

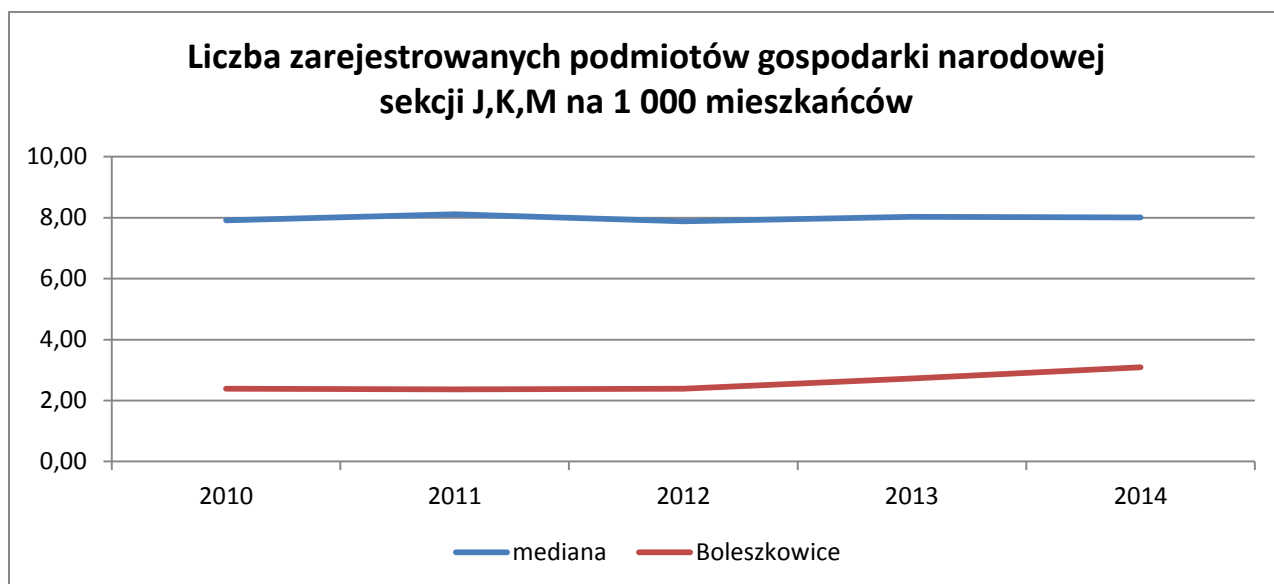
Wskaźnik jakim jest podatek CIT w budżecie na mieszkańca wahał się między 3,52 w 2010 r. a 7,04 w roku 2012. Mediana w tych latach nie spadała poniżej 15,0.

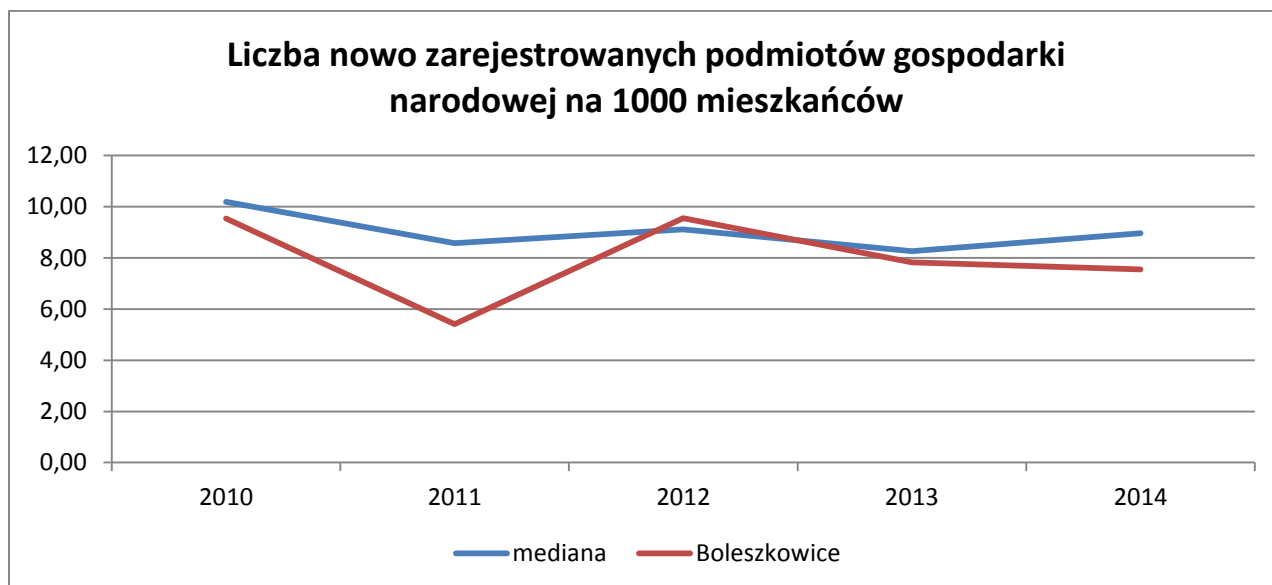
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców wzrosła z 63, 01 w 2010 r. do 75,55 w roku 2014, przy medianie utrzymującej się na poziomie 100 podmiotów.

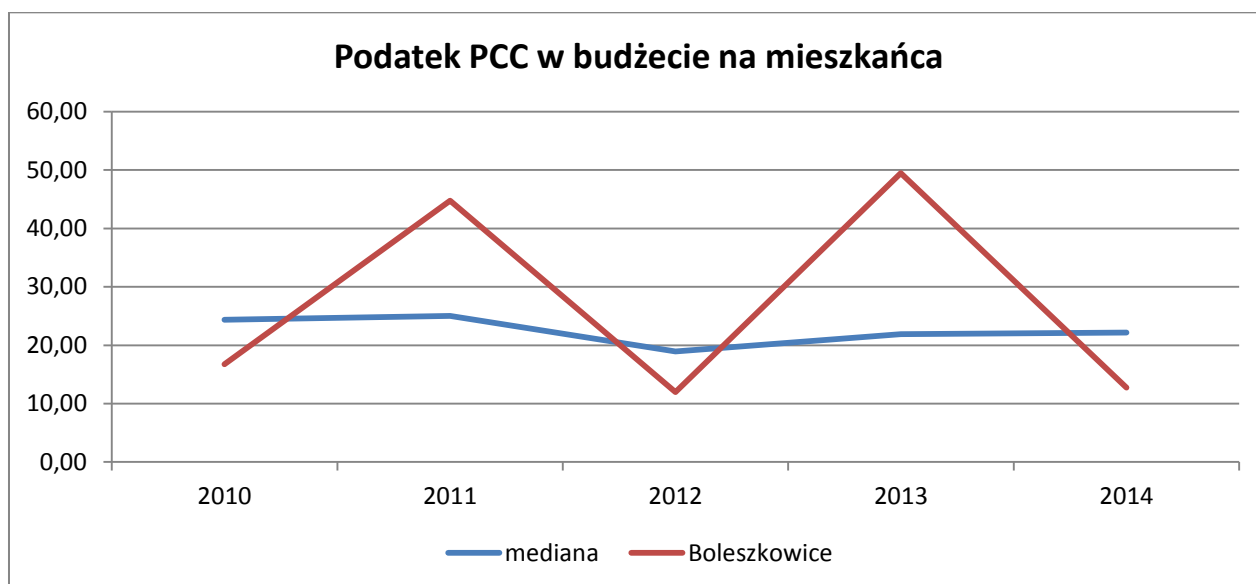
Wskaźnik jakim jest liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej sekcji J,K,M na 1000 mieszkańców wzrósł w latach 2010 – 2014 z 2,38 do 3,09, gdzie mediana w tym okresie wynosiła 8.

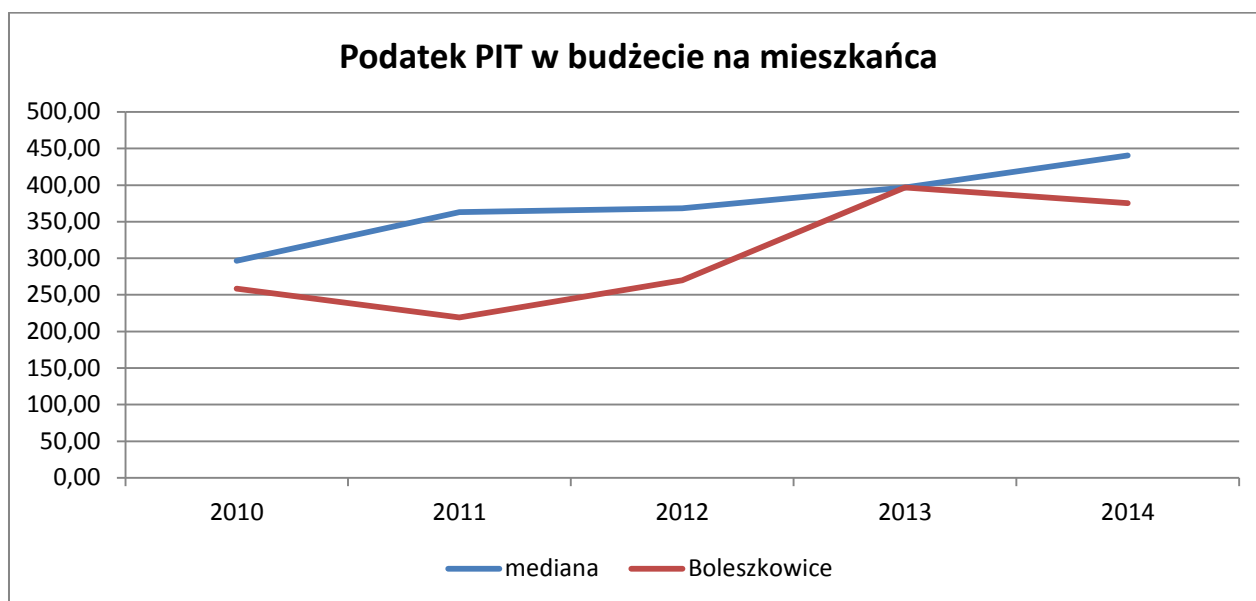
W roku 2010 liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców wyniosła 9,54, a rok później 5,41. W 2014 r. zarejestrowano ponad 20 % mniej podmiotów niż w roku 2010.

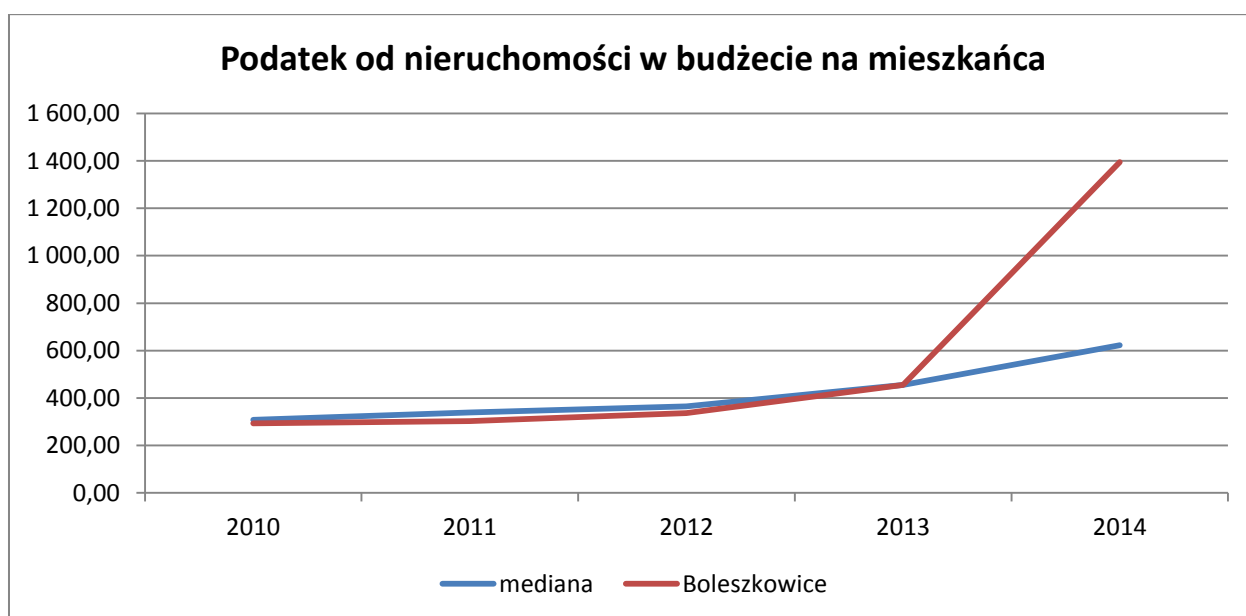
Podatek PCC w budżecie na mieszkańca był najwyższy w roku 2013 i wyniósł 49,48 zł, natomiast dwa lata wcześniej był niższy o 4,74 zł. W latach 2012 i 2014 nie przekroczył 13 zł.

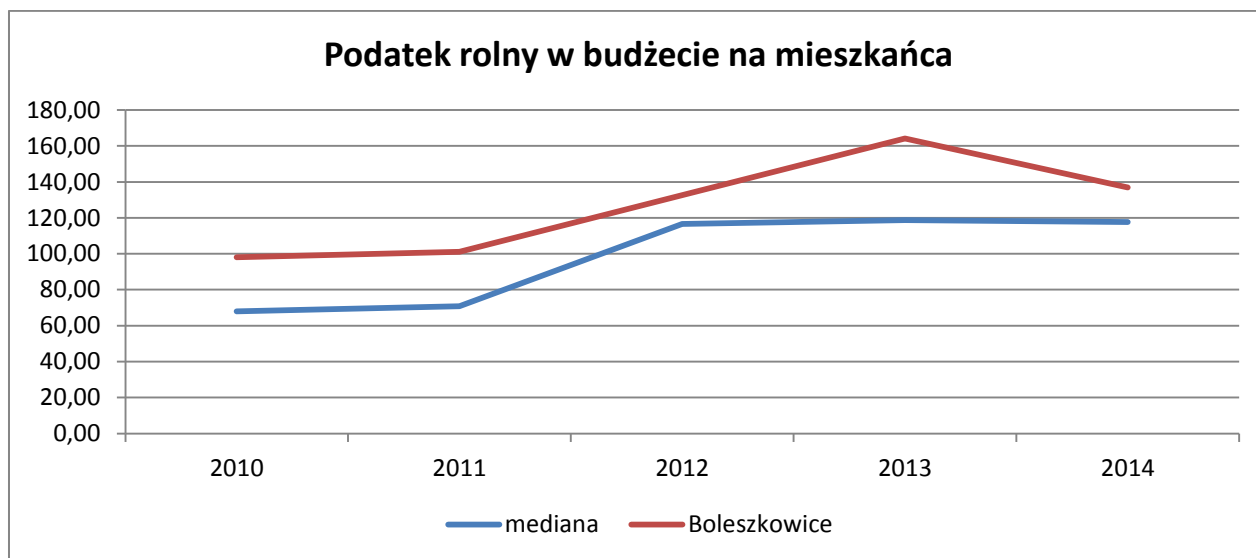
W latach 2011 – 2013 wystąpił wzrost podatku PIT w budżecie na mieszkańca gminy Boleszkowice, który wzrósł o 177, 54 zł i w 2013 r. wyniósł 396,63 zł.

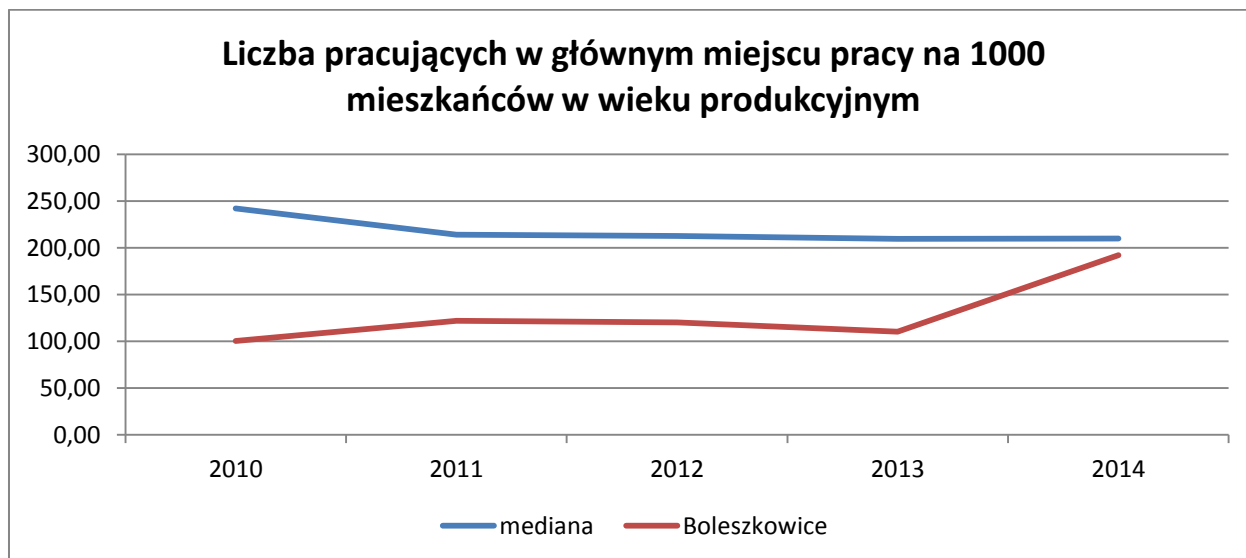
Podatek od nieruchomości w budżecie na mieszkańca od 2010 r. ciągle rośnie. W roku 2014 podatek był ponad 4,5 razy większy niż w roku 2010.

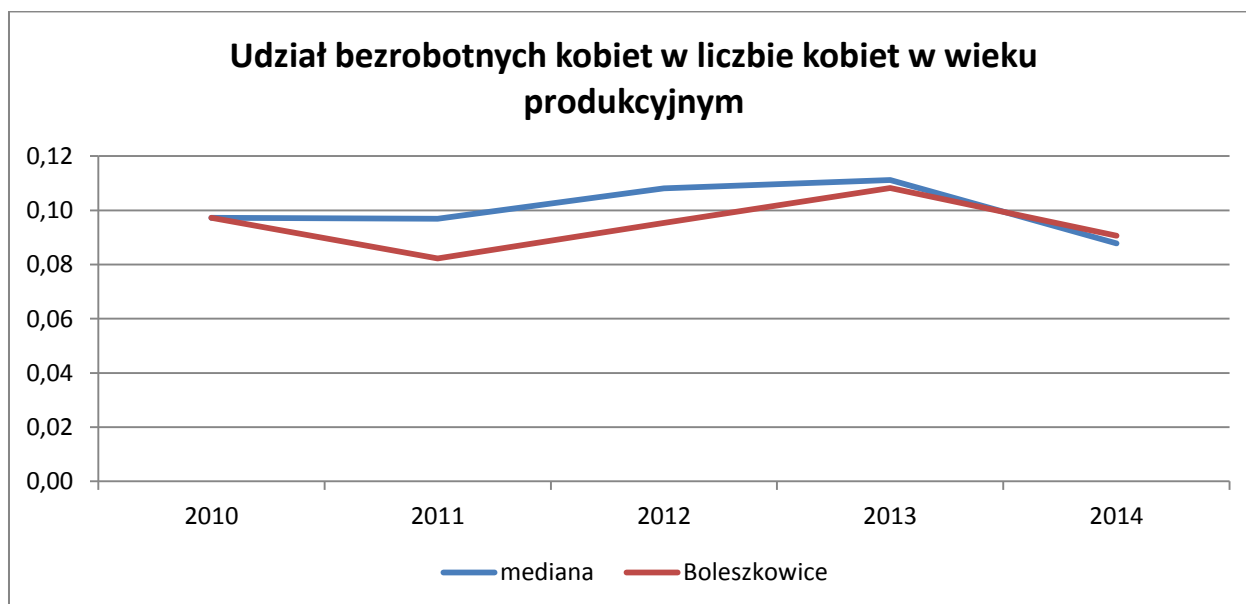
Podatek rolny miał tendencję wzrostową do roku 2013, gdzie wyniósł 164,21 zł na mieszkańca gminy Boleszkowice. Po tym okresie zanotowano spadek i podatek w 2014 r. wyniósł 136,89 zł, ale i tak był wyższy w porównaniu z rokiem 2010.

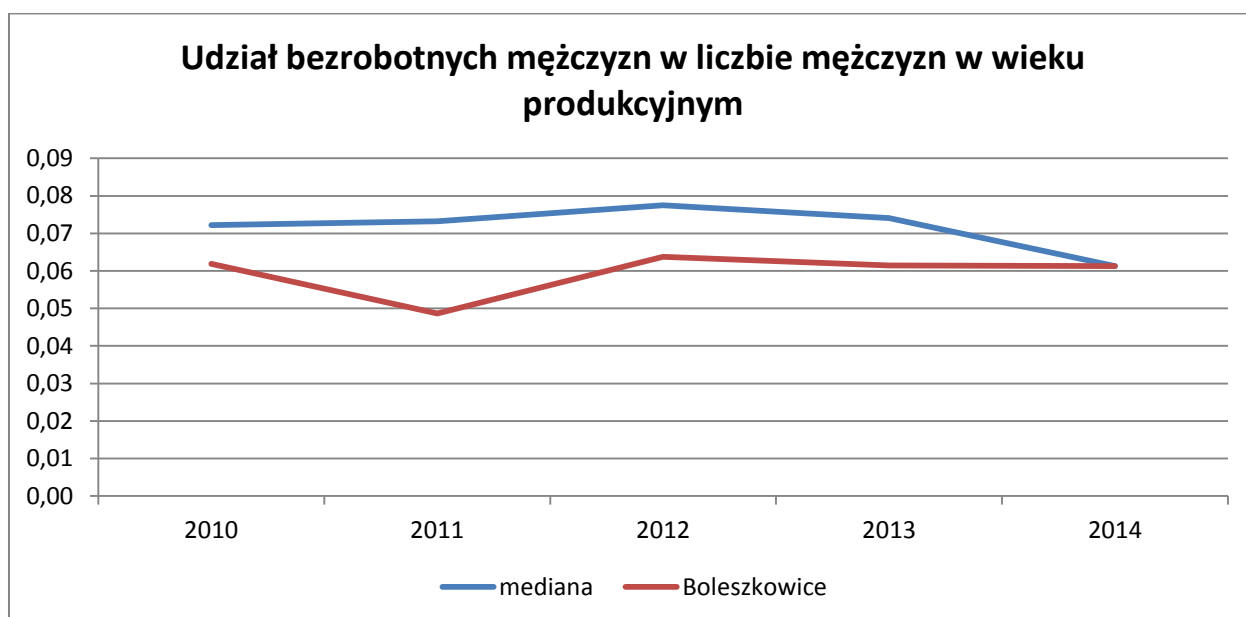
Ogólna liczba pracujących w głównym miejscu pracy zwiększyła się z 195 do 368 osób, z czego 220 to mężczyźni, a 148 kobiety.

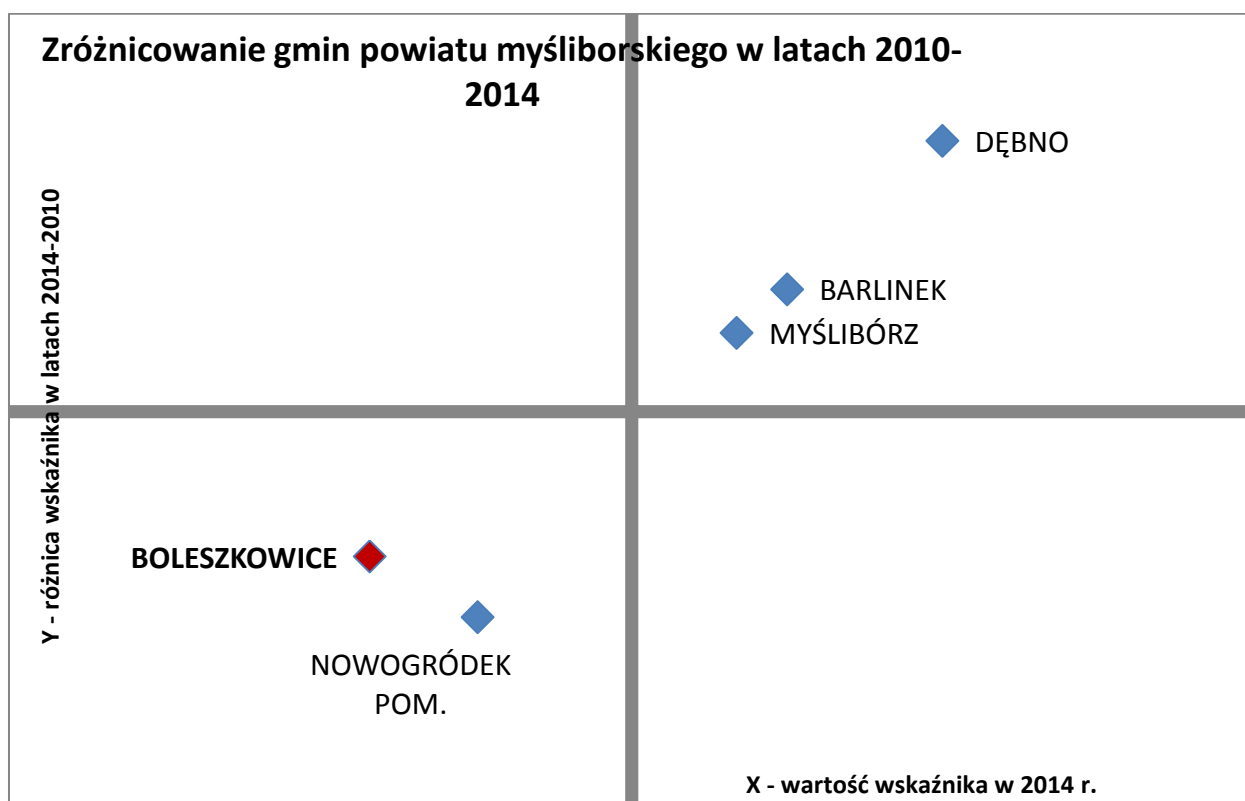
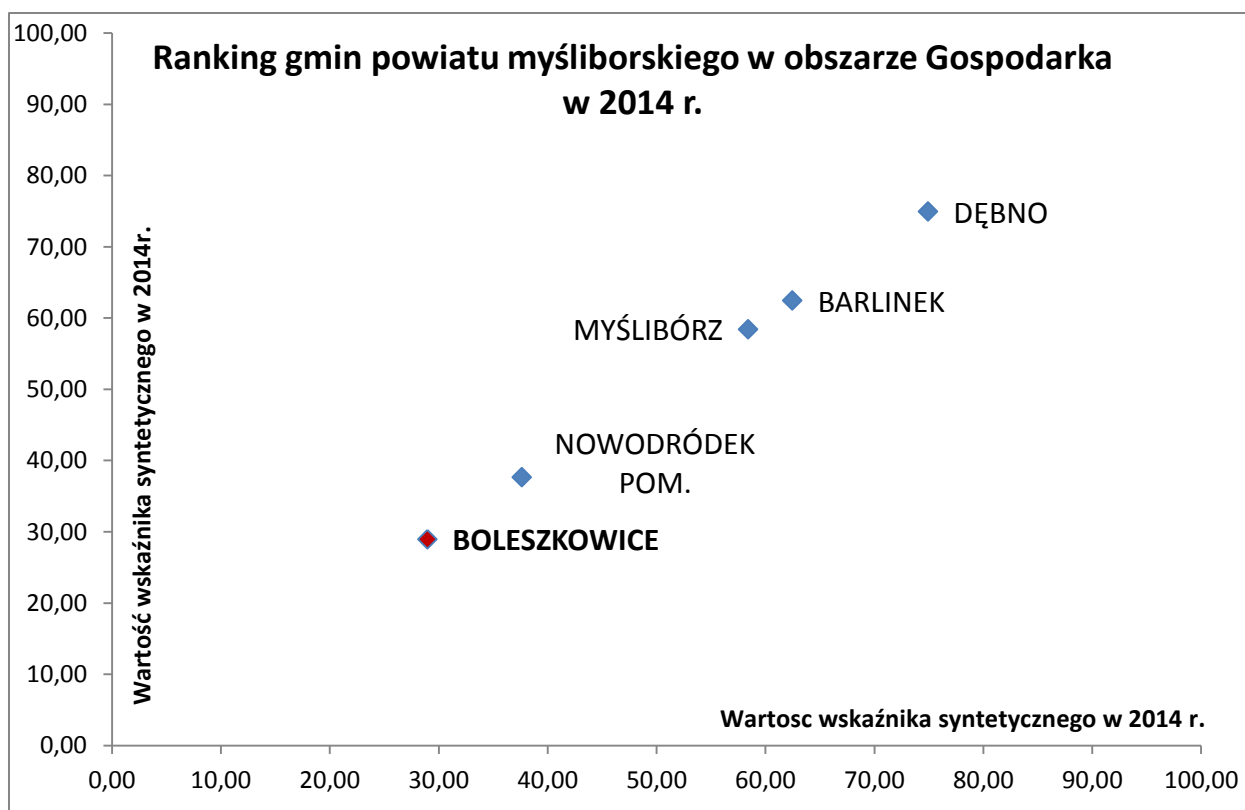

Wskaźnik udziału bezrobotnych kobiet w liczbie kobiet w wieku produkcyjnym wahał się od 0,08 w 2011 r. do 0,11 w 2013 r.

Ten sam wskaźnik dla mężczyzn w roku 2011 wyniósł 0,05, a w roku 2013 0,06.

Wartość wskaźnika syntetycznego w obszarze gospodarka Boleszkowic na tle gmin powiatu myśliborskiego w 2014 roku kształtowała się znacznie poniżej średniej w powiecie, osiągając

wartość najniższą, a w okresie 2010-2014 miała jedną z najwyższych tendencji spadkowych. Jedynie pozytywny wpływ na wartość wskaźnika syntetycznego w obszarze gospodarka w roku 2014 miały podatek od nieruchomości, którego dynamika wzrostu w badanym okresie wyniosła 476%, co jest głównie efektem inwestycji w infrastrukturę farmy wiatrowej oraz podatku rolnego, którego dynamika wzrostu wyniosła blisko 140%. Rozrzut porównawczy gmin powiatu myśliborskiego plasuje Boleszkowice w segmencie gmin, które w analizowanym okresie 2010 – 2014 pogorszyły wartość wskaźnika syntetycznego (lokalizacja względem osi Y). Natomiast lokalizacja w odniesieniu do osi X prezentuje wartość wskaźnika syntetycznego w roku 2014 i pozycję gminy tylko w tym roku. Wskazuje to na sytuację, w której Gmina Boleszkowice również w tym roku osiągnęła wartość tego wskaźnika znacznie niżej niż pozostałe gminy w powiecie myśliborskim. Liderem w obszarze gospodarki z uwzględnieniem przyjętych wskaźników jest Dębno. Sytuacja ta prezentuje jednoznacznie charakter gminy, która nie jest gminą silną gospodarczo lecz jest gminą o charakterze rolniczym, wymagającą wsparcia w przede wszystkim w przetwórstwie, tak aby wzmocnić ją gospodarczo.

3.8 Analiza wskaźnikowa w obszarze - infrastruktura i usługi

Gospodarka komunalna i mieszkaniowa

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Odprowadzone ścieki dom ³ na 1000 mieszkańców	22,14	22,34	22,87	21,45	17,17	77,56
2	Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca (m ²)	22,93	23,08	23,31	23,60	23,97	104,54
3	Wskaźnik liczby osób korzystających z instalacji wodociągowej (%)	87	87	87,1	87,1	89,3	102,64
4	Wskaźnik liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej (%)	39,2	39,2	43,2	43,2	50,4	128,57
5	Wskaźnik powierzchni nowo oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców (m ²)	266,69	295,09	65,19	414,03	226,99	85,11
6	Zużycie wody (m ³) na mieszkańca	24,6	25,1	26,3	27,8	28,7	116,67

Wydatki w oświacie

	2010	2011	2012	2013	2014	Dynamika 2010=100%
wydatki ogółem	3 333 625,92	3 441 880,92	3 680 877,22	3 960 990,38	4 042 514,53	1,21
wydatki bieżące	3 250 701,24	3 197 691,27	3 680 385,22	3 960 990,38	4 042 514,53	1,24
wydatki majątkowe inwestycyjne	82 924,68	244 189,65	492,00	0,00	0,00	
dowożenie uczniów do szkół	164 767,21	168 822,37	179 300,52	193 146,92	187 993,62	1,14
wydatki bieżące na wynagrodzenia	2 074 743,49	2 130 907,20	2 353 772,33	2 402 175,96	2 446 619,53	1,18
subwencja oświatowa	1 834 654,00	2 012 362,00	2 089 728,00	2 157 158,00	2 039 942,00	1,11
Różnica między subwencją a wydatkami ogółem	-1 498 971,92	-1 429 518,92	-1 591 149,22	-1 803 832,38	-2 002 572,53	

Frekwencja wyborcza

Wybory samorządowe		wybory parlamentarne (sejm i senat)	
Rok	Frekwencja	Rok	Frekwencja
2006	54,07	2007	40,26
2010	59,59	2011	33,85
2014	58,08	2015	35,4

3.9 Analiza porównawcza gmin powiatu myśliborskiego w obszarze infrastruktury i usług

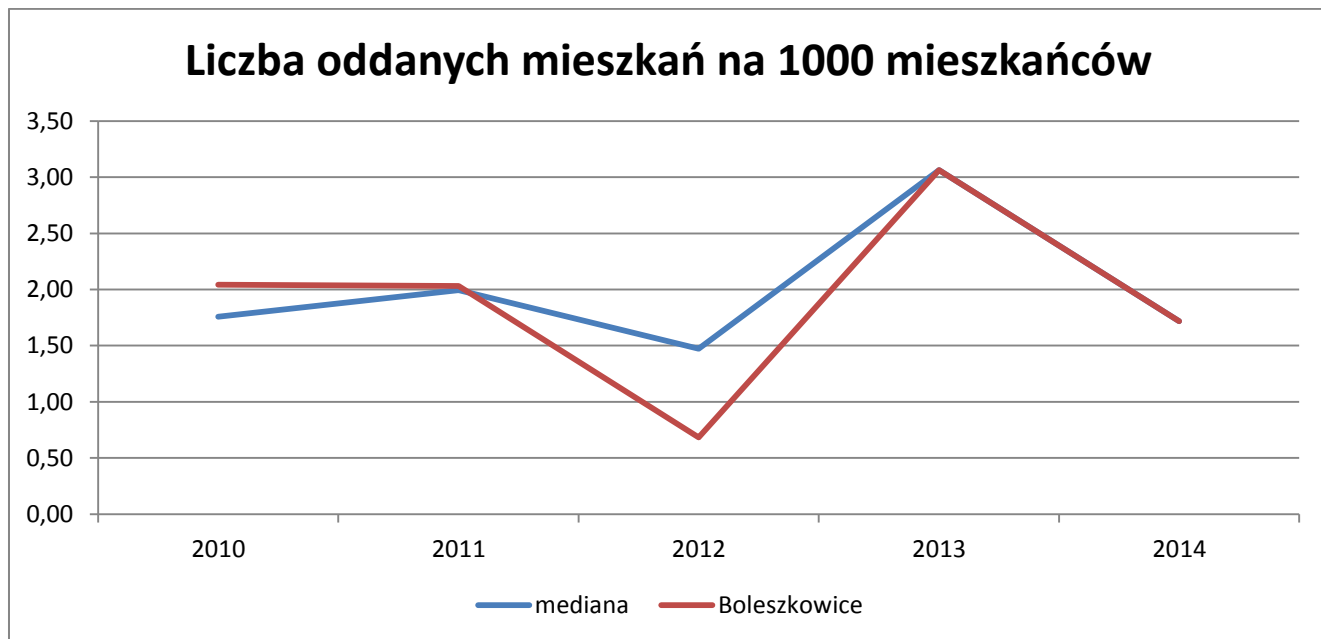
Stan infrastruktury i usług został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Liczba oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców
2. Liczba podmiotów usługowych razem na 1000 mieszkańców
3. Liczba udzielonych porad lekarskich na 1000 mieszkańców
4. Liczba zarejestrowanych czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców
5. Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1 000 mieszkańców
6. Noclegi udzielone przyjezdnym (hotele, motele, pensjonaty) na 1000 mieszkańców (liczba)
7. Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)
8. Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca
9. Udział dzieci (do 17 lat), na które rodzice otrzymują zasiłki rodzinne w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku
10. Udział osób w gospodarstwach domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ludności ogółem (%).
11. Wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z instalacji wodociągowych (%)
12. Wskaźnik liczby mieszkańców podłączonych do sieci kanalizacyjnej (%)
13. Wskaźnik skolaryzacji brutto dla szkół podstawowych
14. Wskaźnik skolaryzacji brutto gimnazja
15. Wydatki z budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na mieszkańca (zł)

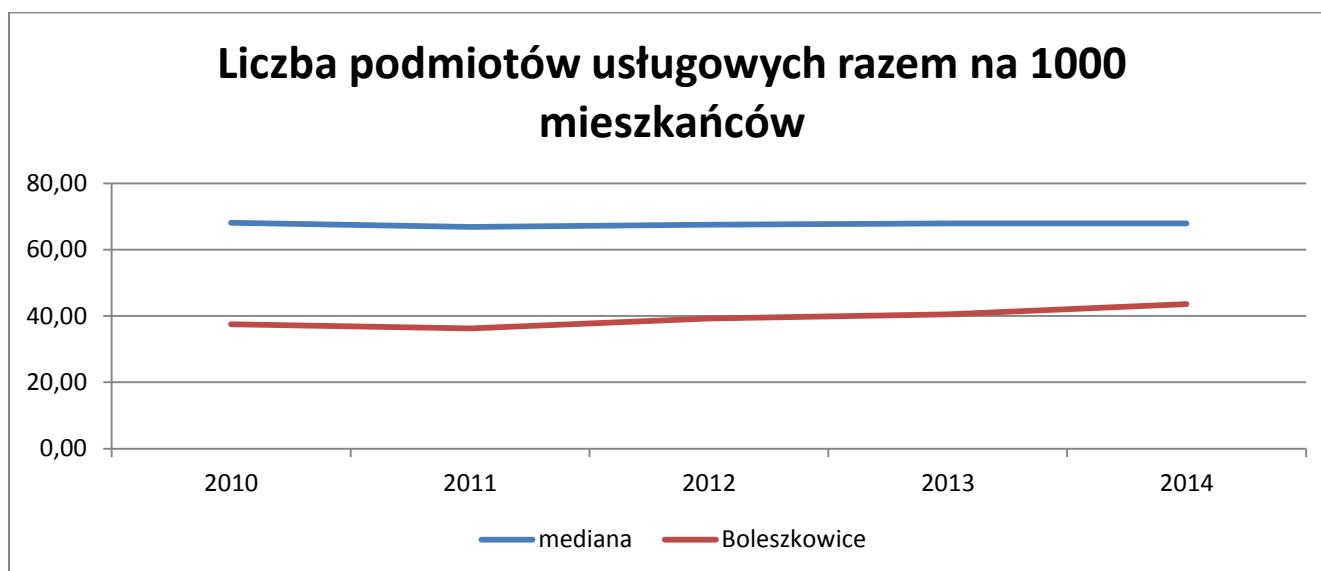
Projekt

Lp	Nazwa wskaźnika	2010	2011	2012	2013	2014	DYNAMIKA 2010=100%
1	Liczba oddanych mieszkań na 1000 mieszkańców	2,04	2,03	0,68	3,06	1,72	84,02
2	Liczba podmiotów usługowych razem na 1000 mieszkańców	37,47	36,21	39,25	40,52	43,61	116,41
3	Liczba udzielonych porad lekarskich na 1000 mieszkańców	0,00	2785,11	2928,33	1889,34	1902,82	
4	Liczba zarejestrowanych czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców	83,48	82,51	83,84	52,35	69,43	83,17
5	Liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	2,38	2,37	2,73	2,72	3,09	129,63
6	Udzielone noclegi ogółem na 1000 mieszkańców	0,00	0,00	0,00	515,83	262,71	
7	Odsetek dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (%)	43,14	18,95	60,00	49,47	43,00	99,68
8	Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca (m ²)	22,93	23,08	23,31	23,60	23,97	104,54
9	udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)	51,70	49,20	45,00	47,10	45,50	88,01
10	Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem (%)	0,20	0,17	0,16	0,15	0,16	78,57
11	Wskaźnik liczby osób korzystających z instalacji wodociągowej (%)	87,00	87,00	87,10	87,10	89,30	102,64
12	Wskaźnik liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej (%)	39,20	39,20	43,20	43,20	50,40	128,57
13	Współczynnik skolaryzacji dla szkół podstawowych	84,24	88,89	82,50	89,07	78,40	93,07
14	Współczynnik skolaryzacji dla szkół gimnazjalnych	83,33	82,35	89,32	73,15	75,73	90,88
15	Wydatki budżetu gminy na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego na mieszkańca	356,97	81,92	76,72	87,51	117,93	33,04

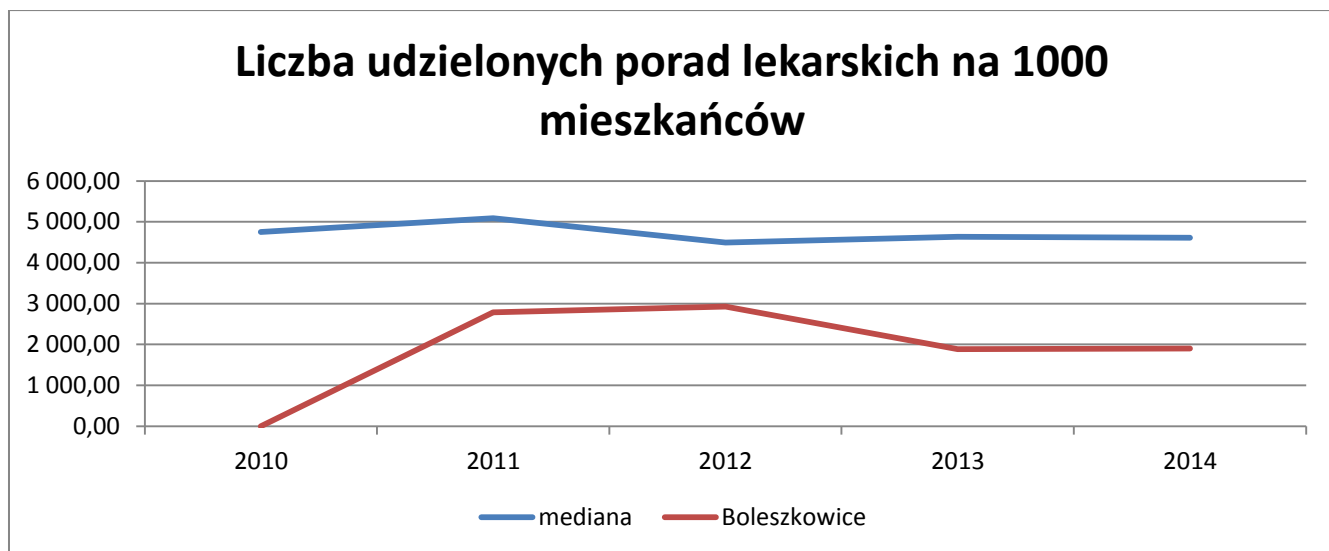
W 2012 r. nastąpił spadek liczby oddanych mieszkań, wskaźnik mieszkań na 1000 mieszkańców wyniósł 0,68, a rok później wzrósł do 3,06. W porównaniu rok 2010 i 2014 dynamika wyniosła 84,02%.

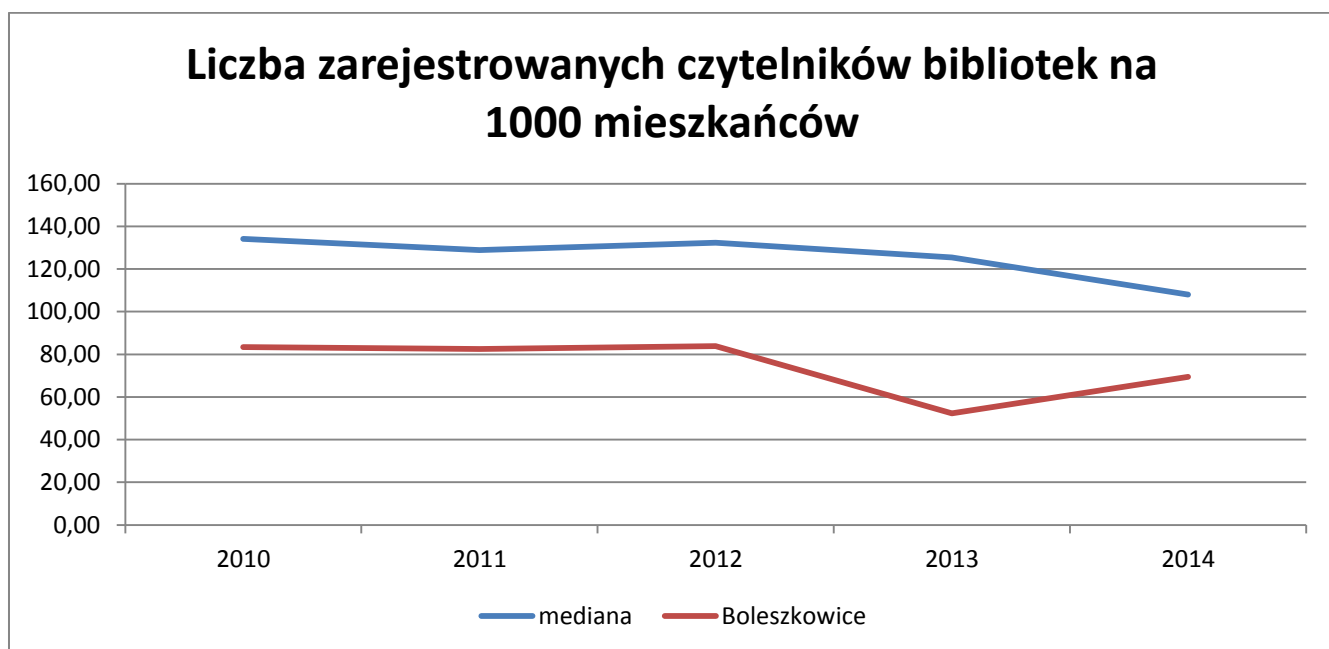
Liczba podmiotów usługowych razem na 1000 mieszkańców od 2010 r. wzrosła o 6,14 i wyniosła 43,61.

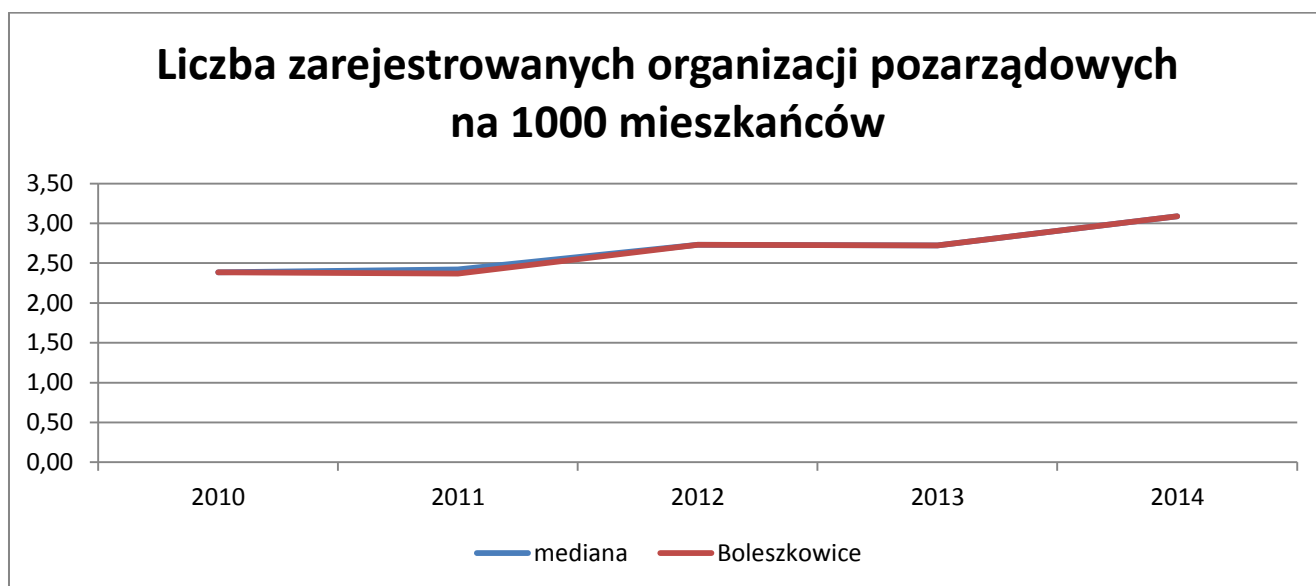
W 2010 r. nie zostały udzielone żadne porady lekarskie. Liczba udzielonych porad lekarskich na 1000 mieszkańców była najwyższa w 2012 r. i wyniosła 2928,33, rok później spadła o ponad 1000 i wyniosła 1889,34.

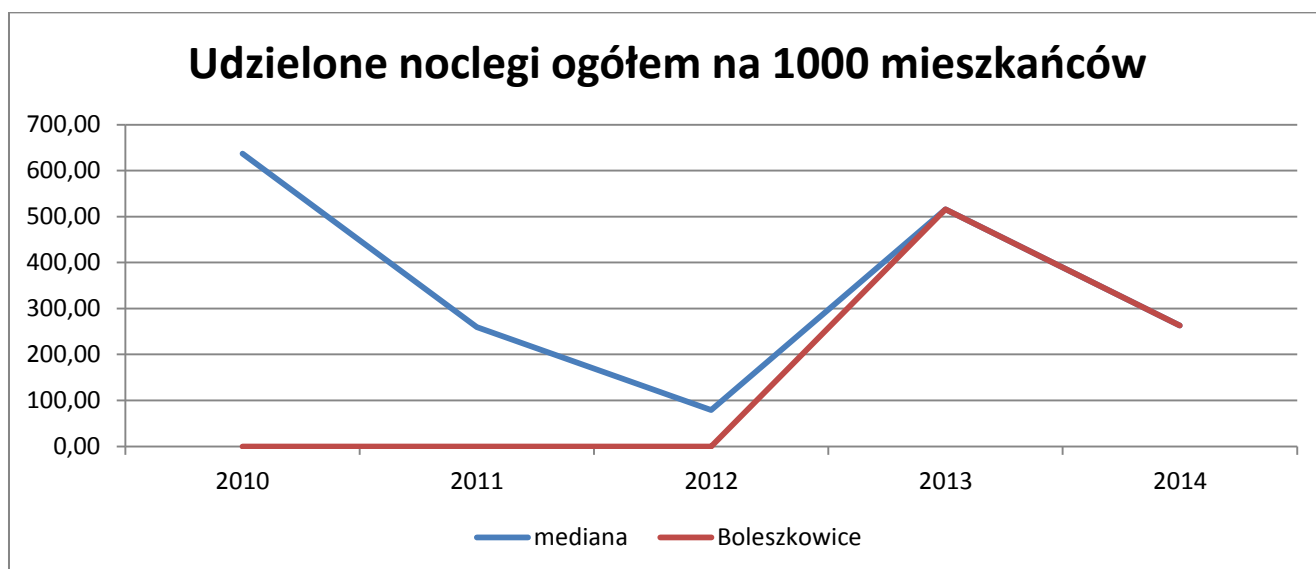
W gminie Boleszkowice od 2010 r. następował spadek liczby czytelników bibliotek, w 2013 r. liczba czytelników na 1000 mieszkańców wyniosła 52,35, w 2014 r. liczba ta była wyższa o 17,08 i wyniosła 69,43.

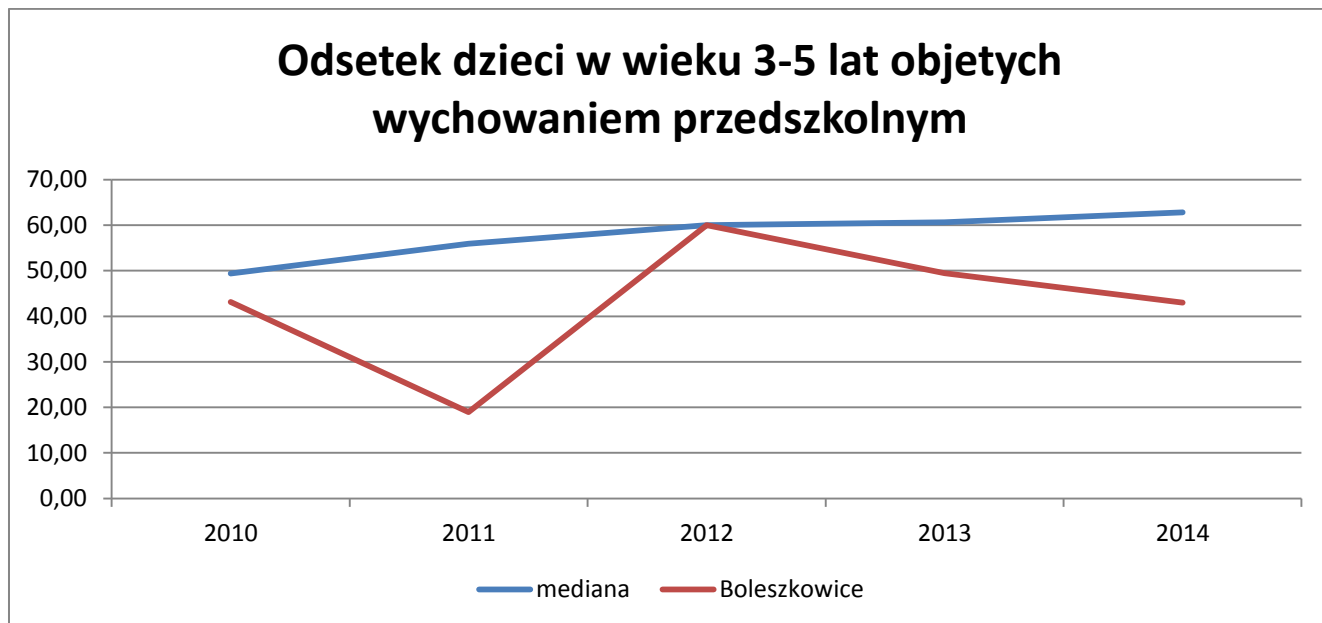
Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców od 2010 r. wzrasta i w roku 2014 wyniosła 3,09.

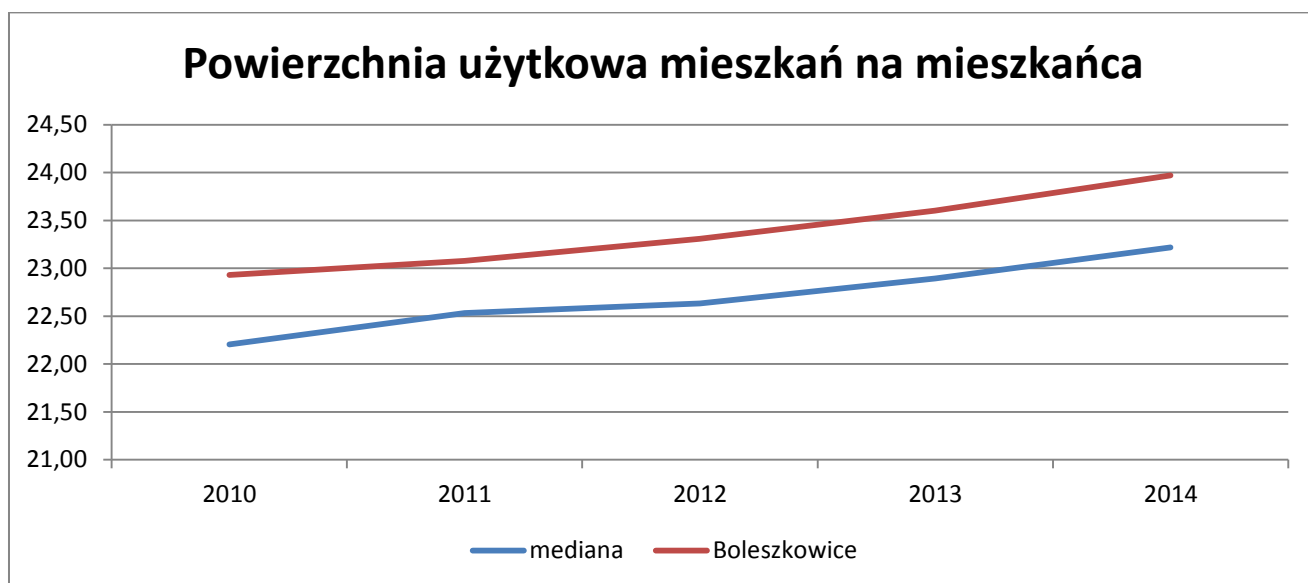
Do roku 2012 nie odnotowano żadnych udzielonych noclegów w gminie Boleszkowice. W 2013 r. liczba udzielonych noclegów na 1000 mieszkańców wynosiła 515,83, rok później zmniejszyła się do 262,71.

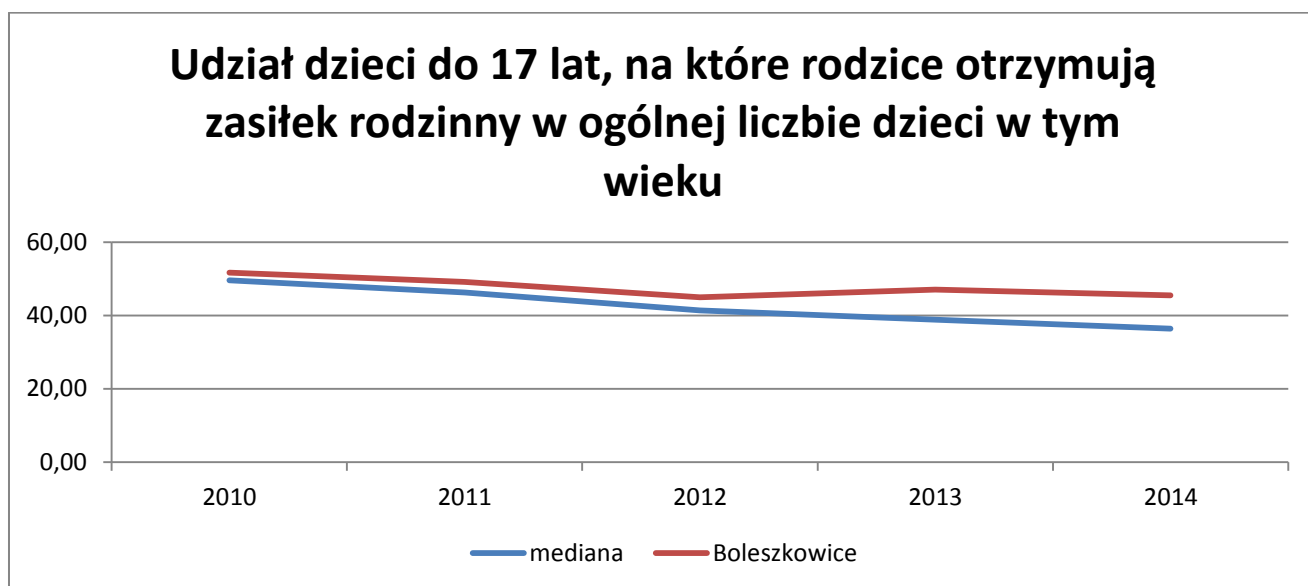
Odsetek dzieci w wieku 3-5 objętych wychowaniem przedszkolnym obniżył się w roku 2011 i wniósł 18,95 %, w 2012 r. zwiększył się do 60,00 %. W kolejnych latach ponownie odnotowywano spadek odsetka dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym.

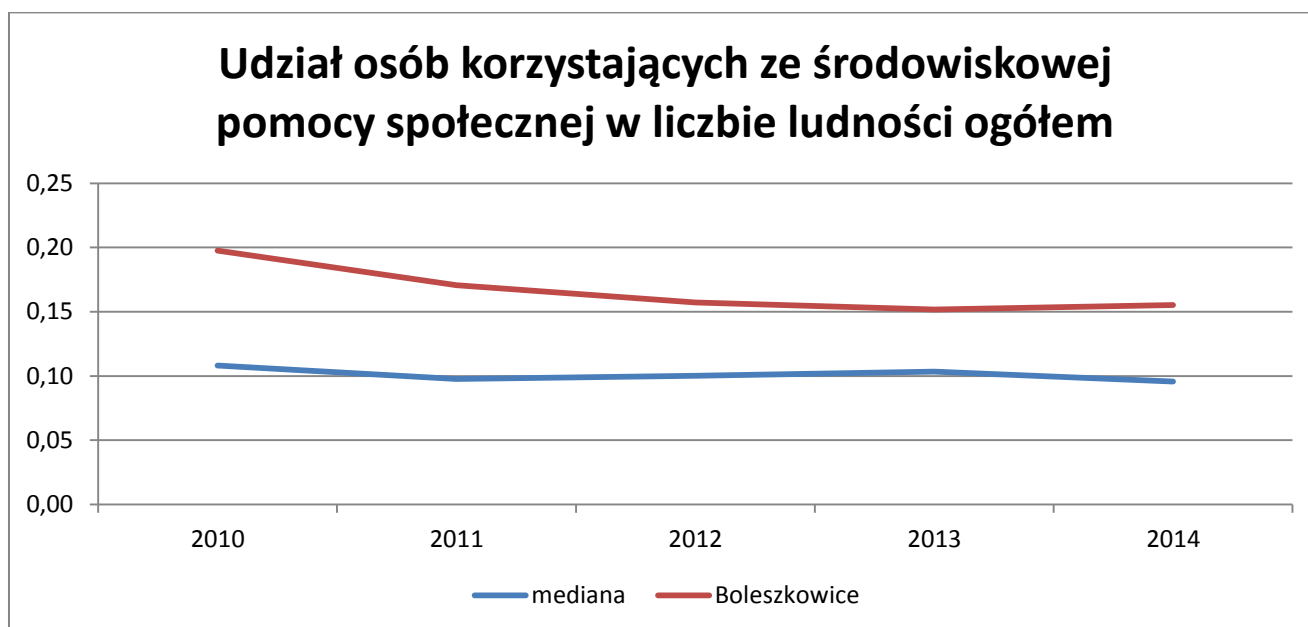
Powierzchnia użytkowa mieszkań na mieszkańca w 2010 r. wyniosła 22,93 m² i z każdym kolejnym rokiem była większa. W roku 2014 wyniosła 23,97 m².

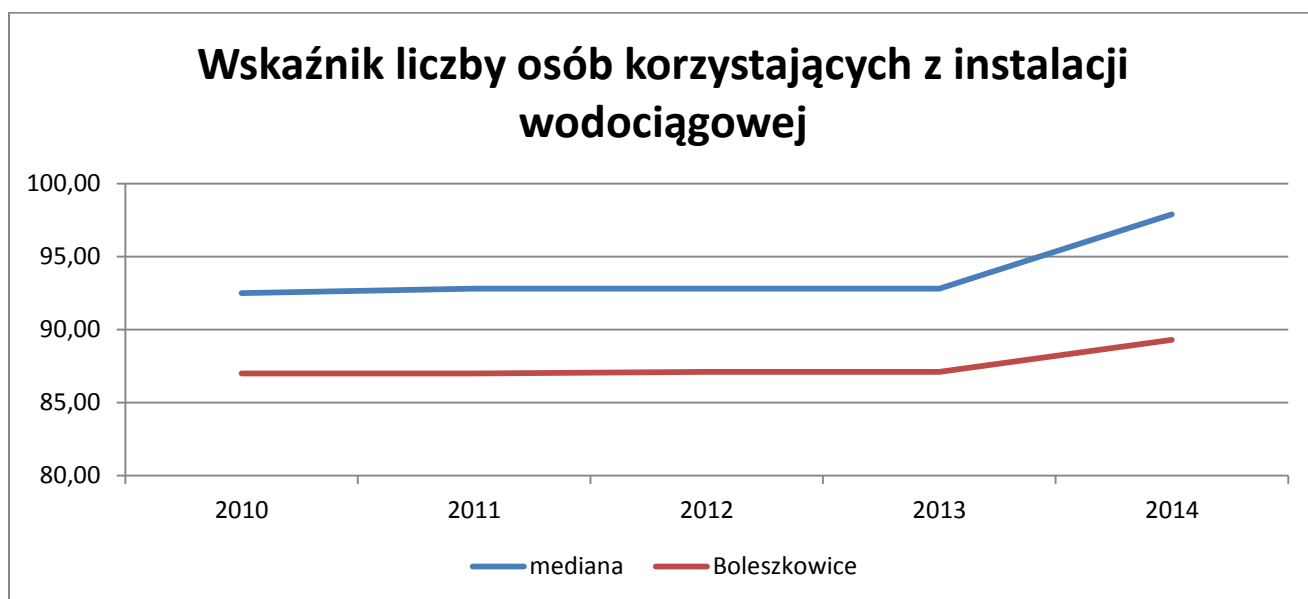
Udział dzieci do 17 lat na które rodzice dostają zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku jest coraz mniejszy. W 2010 r. liczba ta wynosiła 51,70 % a w 2014 r. 45,50 %.

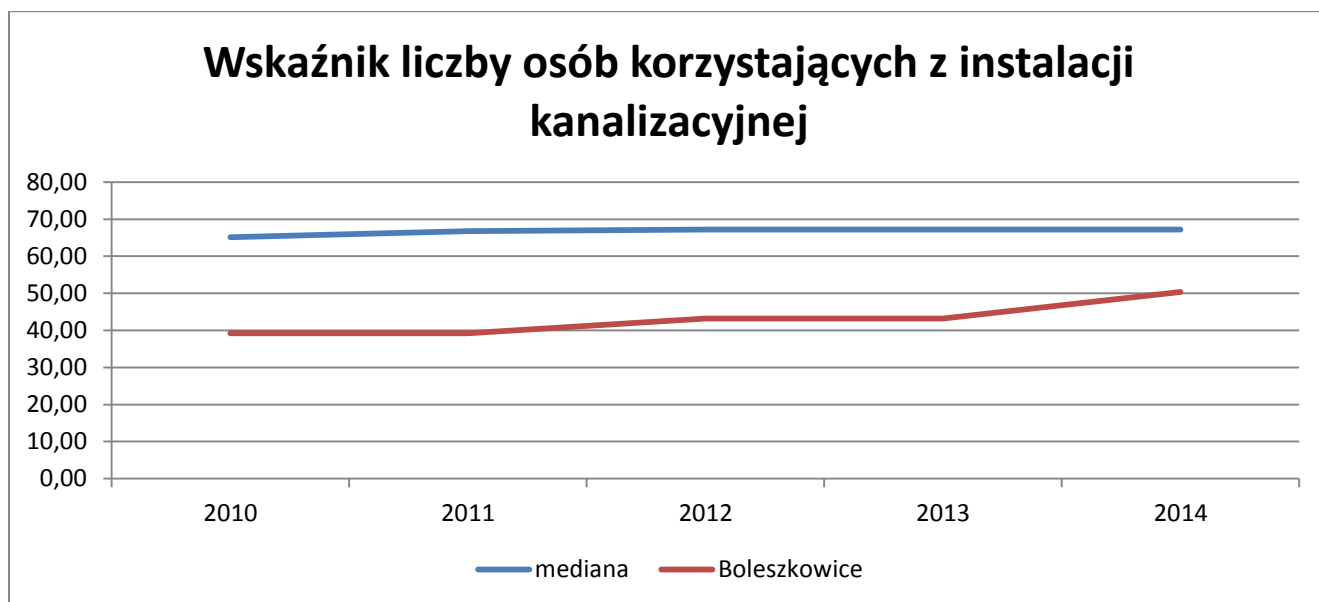
Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności zmniejszył się od 2010 r. z 0,20 % do 0,17 % w roku kolejnym. Od 2012 r. waha się między 0,15% - 0,16%.

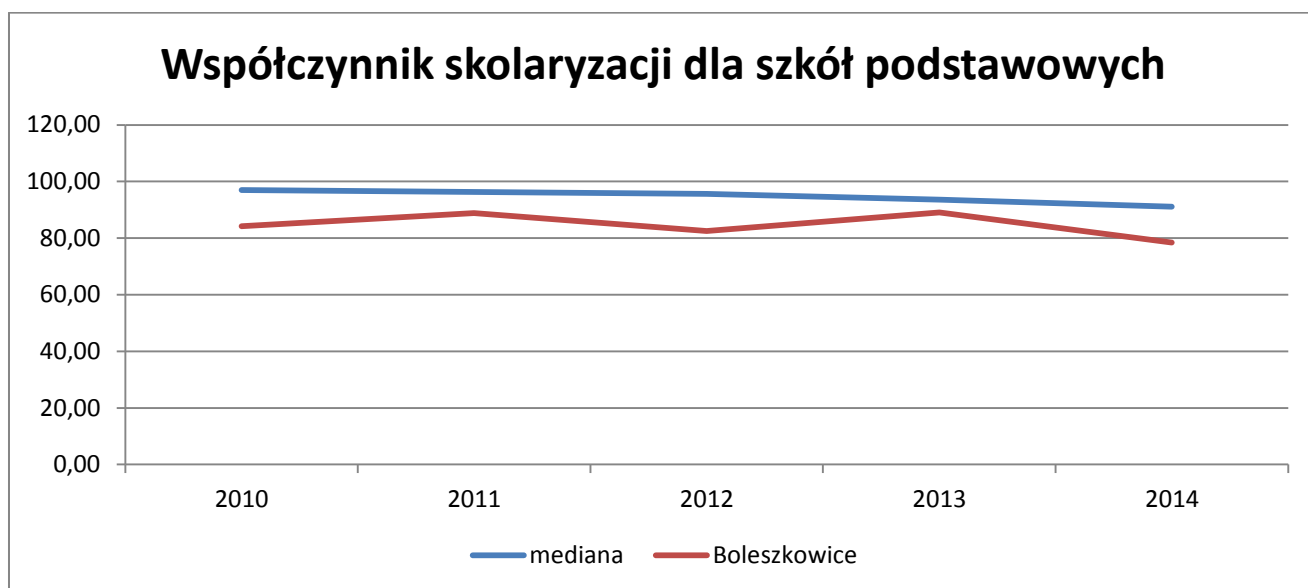
Wskaźnik osób korzystających z instalacji wodociągowej był niezmienny od 2010 r. do 2013 r. i wynosił 87,00 %. Wzrost nastąpił w 2014 r. i wskaźnik wyniósł 89,30 %.

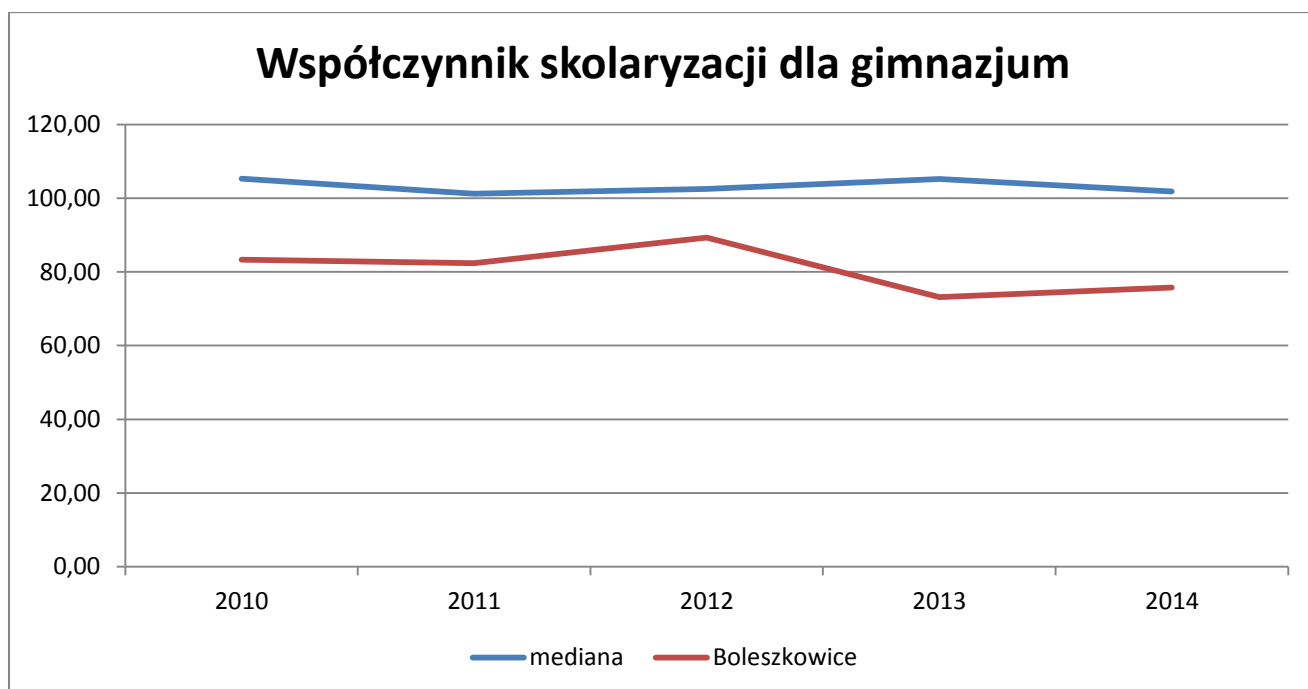
Od 2010 r. wskaźnik liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej wzrasta i w 2014r. wyniósł 50,40 %.

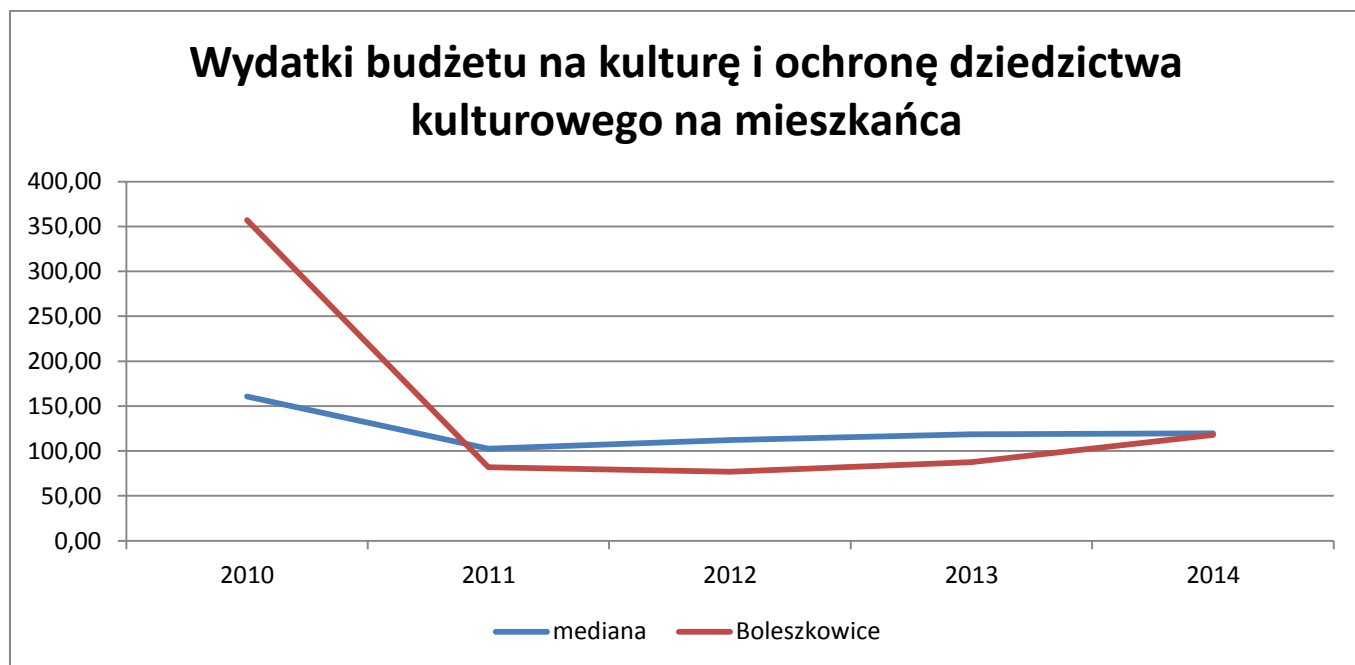
Współczynnik skolaryzacji dla szkół podstawowych w latach 2010 – 2014 wahał się między 78,40 a 89,07.

Współczynnik skolaryzacji dla gimnazjum w latach 2010 – 2014 wahał się natomiast między 73,15 a 89,32

Wydatki budżetu na kulturę i ochronę dziedzictwa kulturowego były największe w roku 2010 i wyniosły 356,97 zł na mieszkańca gminy. W roku 2011 nastąpił spadek i wydatki te wynosiły 81,92 zł na mieszkańca. Przez kolejne lata wydatki były podobne jak w roku 2011.

Wartość wskaźnika syntetycznego w obszarze infrastruktury i usług Boleszkowic na tle gmin powiatu myśliborskiego w 2014 roku kształtowała się znacznie poniżej średniej w powiecie, osiągając wartość najniższą, a w okresie 2010-2014 miała jedną z najwyższych tendencji spadkowych na tle powiatu myśliborskiego. Nie oznacza to jednak tylko niekorzystnych tendencji związanych z rozwojem infrastruktury i inwestycji w nie, ponieważ wskaźniki, które uległy poprawie w badanym okresie to wzrost :

- Liczby osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej (%)
- Liczby korzystających z instalacji wodociągowej (%)
- Oddanej do użytkowania powierzchni mieszkaniowej na mieszkańca

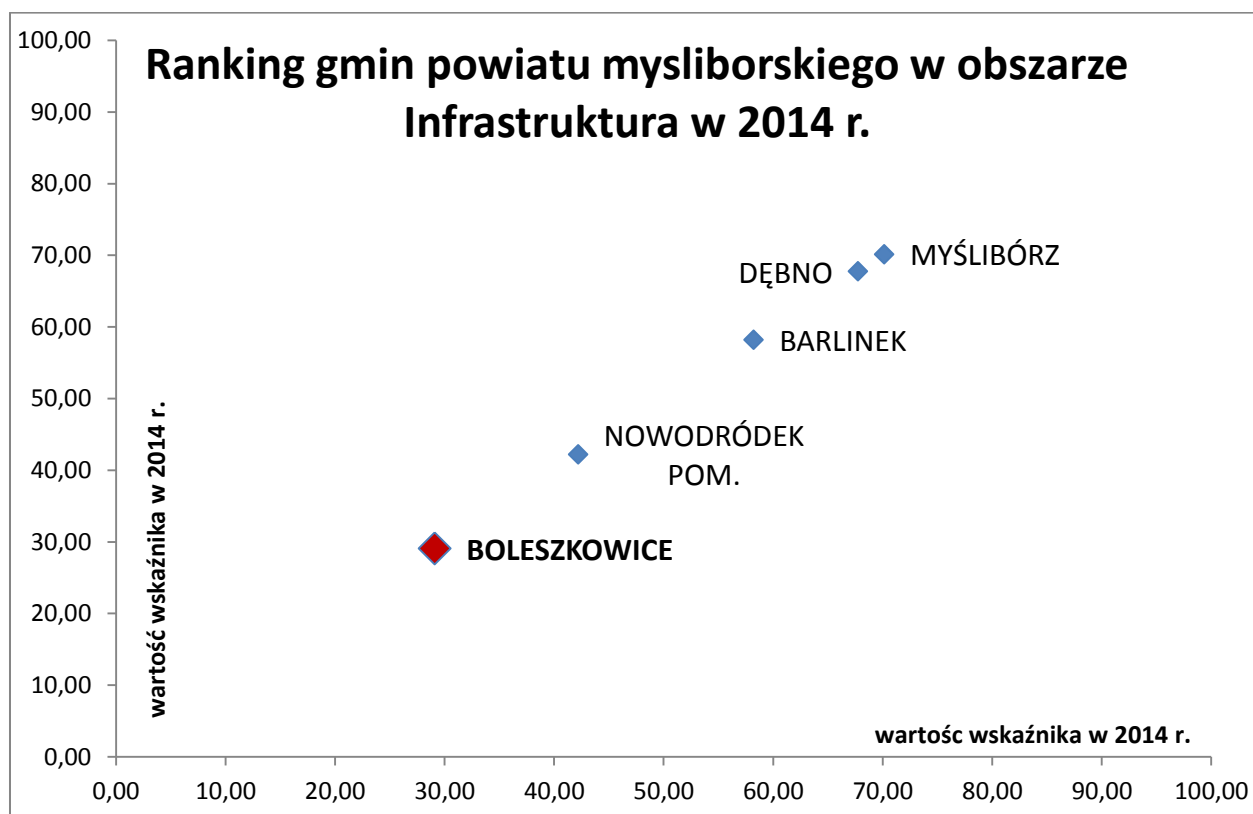
oraz korzystny spadek wartości wskaźników:

- Udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (%)
- Udział osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w liczbie ludności ogółem (%)

Do niekorzystnych zaobserwowanych tendencji, skutkujących pogorszeniem się sytuacji gminy mających wpływ na jej kondycję finansową jest zmniejszenie się wskaźnika

solaryzacji podstawowej, to istotny wskaźnik, mający przełożenie bezpośrednie na funkcjonowanie szkoły podstawowej w gminie i kosztów związanych z jej utrzymaniem.

Rozrzut porównawczy gmin powiatu myśliborskiego plasuje Boleszkowice w segmencie gmin, które w analizowanym okresie 2010 – 2014 pogorszyły wartość wskaźnika syntetycznego (lokalizacja względem osi Y). Natomiast lokalizacja w odniesieniu do osi X prezentuje wartość wskaźnika syntetycznego w roku 2014 i pozycję gminy tylko w tym roku. Wskazuje to na sytuację, w której Gmina Boleszkowice również w tym roku osiągnęła wartość tego wskaźnika znacznie niższą niż pozostałe gminy w powiecie myśliborskim. Liderem w obszarze infrastruktury z uwzględnieniem przyjętych wskaźników jest Myślibórz. Wskazuje to na potrzeby inwestycyjne gminy oraz realizację ich jako priorytetowych w skali powiatu.

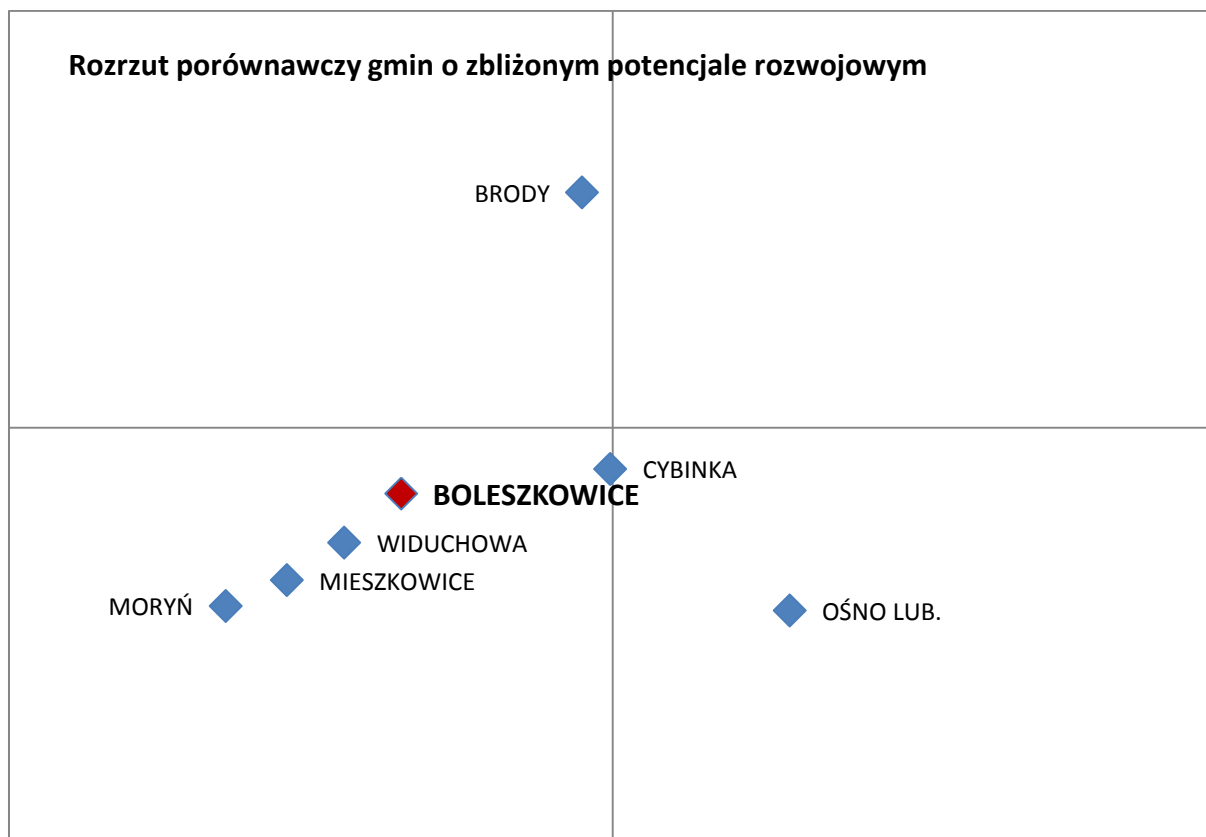
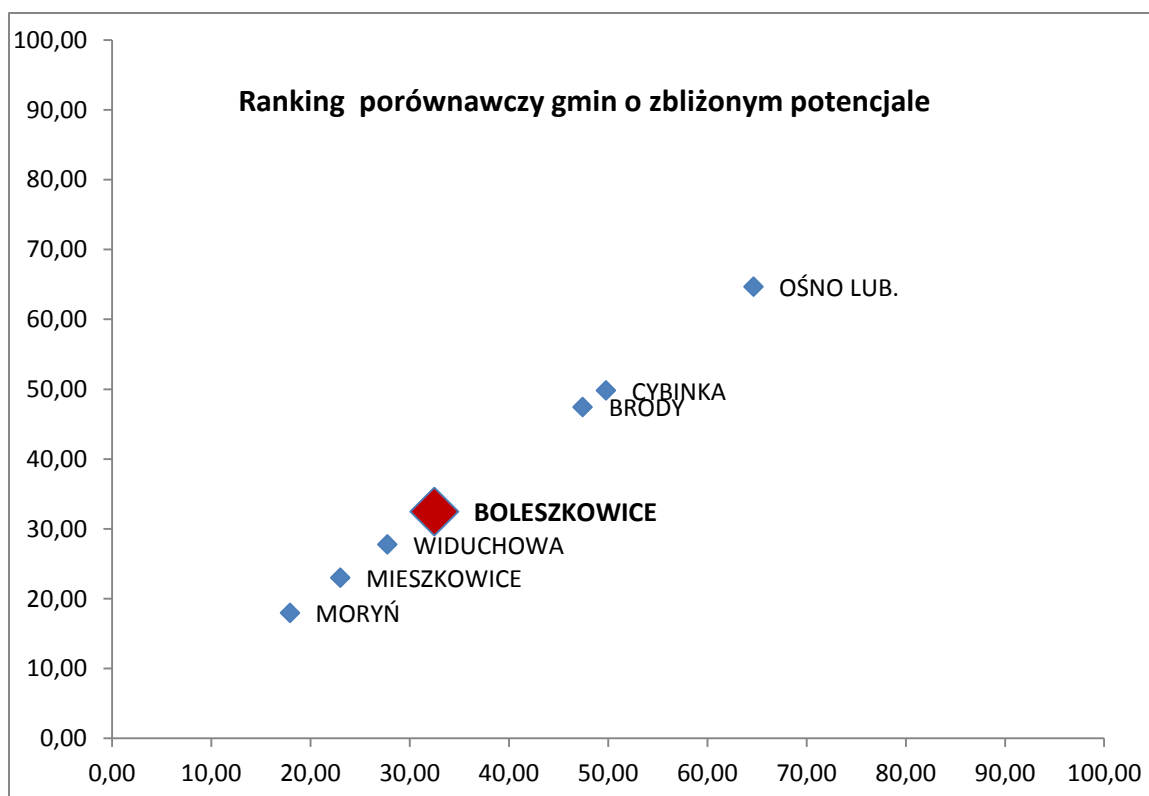

Syntetyczny wskaźnik potencjału rozwojowego Gminy Boleszkowice

Potencjał rozwojowy (będący zbiorem wskaźników z różnych obszarów) został przedstawiony w oparciu o następujące wskaźniki:

1. Podatek CIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
2. Liczba mieszkańców w wieku 25-34 na tysiąc mieszkańców
3. Podatek PCC w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
4. Podatek PIT w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
5. Podatek od nieruchomości w budżecie gminy na mieszkańca (zł)
6. Udział bezrobotnych w liczbie mieszkańców w wieku produkcyjnym (%)
7. Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w liczbie mieszkańców ogółem (%)

Wartość wskaźnika syntetycznego potencjału rozwoju (32,48) Boleszkowic w 2014 roku kształtowała się poniżej średniej dla grupy porównawczej (37,59), a w okresie 2010-2014

miał wyraźnie tendencję spadkową. Pozytywny wpływ na wartość wskaźnika potencjału rozwoju w roku 2014 miała wartość podatku CIT oraz podatku od nieruchomości. Pozostałe składowe wskaźniki wskaźnika syntetycznego przyczyniły się do ogólnej tendencji spadkowej wskaźnika syntetycznego. Rozrzut porównawczy gmin o zbliżonym potencjale plasuje Boleszkowice w segmencie gmin, które w analizowanym okresie 2010 – 2014 pogorszyły wartość wskaźnika syntetycznego (lokalizacja względem osi Y). Tylko jedna gmina poprawiła swoją pozycję – Gmina Brody. Natomiast lokalizacja w odniesieniu do osi X prezentuje wartość wskaźnika syntetycznego w roku 2014 i pozycję gminy tylko w tym roku. Wskazuje to na sytuację, w której Gmina Boleszkowice nie odbiega od trendów związanych z rozwojem gmin o podobnym charakterze (pomijając elementy unikalne dla każdej z gmin). Dzięki tej analizie, możliwy jest kolejny etap związany z przygotowaniem strategii związany z identyfikacją atutów i słabych stron, szans i zagrożeń pomagających w identyfikacji szczegółowej sytuacji gminy, uwzględniającej elementy unikalne, które przyczynią się do wykorzystania ich w rozwoju. Możliwe będzie również zidentyfikowanie tych wskaźników, których zmiana ma przyczynić się w perspektywie realizacji strategii do pozytywnej zmiany wskaźnika rozwoju.

4. Analiza SWOT

Metodyka przeprowadzenia analizy SWOT oparta była o zakres przeprowadzonych prac analitycznych, które zaprezentowane były zespołowi ds. strategii oraz pracę warsztatową. W trakcie warsztatów koncentrowano się na uwarunkowaniach mających wpływ na sytuację gminy. Uwarunkowaniach wewnętrznych definiujących atuty i słabe strony gminy oraz uwarunkowaniach otoczenia, uwarunkowaniach zewnętrznych, które pomogły w defilowaniu szans i zagrożeń gminy.

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE	UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE
ATUT zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju gminy, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe)	SZANSA zjawisko pozytywne z punktu widzenia możliwości kształtowania rozwoju gminy, występowanie którego jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu
SŁABOŚĆ zjawisko ograniczające możliwości rozwoju gminy, na które bezpośredni wpływ ma sama gmina (mieszkańcy, instytucje, władze samorządowe)	ZAGROŻENIE zjawisko negatywne mogące stanowić zagrożenie dla rozwoju gminy, występowanie którego jest uwarunkowane czynnikami leżącymi poza możliwościami bezpośredniego jej wpływu
<i>* Dla każdego zjawiska należy przypisać wartości liczbowe od -2 do +2 dla atutów i słabości</i> -2 – bardzo duża słabość, -1 – słabość, +1 – atut, +2 – bardzo duży atut	<i>* Dla każdego zjawiska należy przypisać wartości liczbowe od -2 do +2 dla szans i zagrożeń</i> -2 – bardzo duże zagrożenie, -1 – zagrożenie, +1 – szansa, +2 – bardzo duża szansa

Pierwszy warsztat pozwolił na zdefiniowanie kluczowych czynników społecznych, gospodarczych, które mają charakter zarówno ogólny, jak i unikalny dla gminy i przypisanie ich do atutów, słabości, szans i zagrożeń przed którymi stoją Boleszkowice.

Drugi etap analizy uwzględniał rangowanie zdefiniowanych uprzednio kluczowych czynników i ich oceny wg proponowanej skali. Pozwoliło to na ich ranking wg przypisanej w trakcie warsztatów punktacji. Wynik analizy SWOT prezentują poniższe zestawienia.

Silne strony Boleszkowic	pkt
1. Placówki oświatowe (podstawówka i gimnazjum) wraz z infrastrukturą	36
2. Farma wiatrowa na terenie gminy	36
3. Walory środowiska naturalnego (lasy, klimat, rzeki, krajobraz)	36
4. Dobra współpraca instytucjonalna z nadleśnictwem	35
5. Dziedzictwo historyczne	35
6. Brak uciążliwej działalności przemysłowej	33
7. Walory turystyczne (rzeka Odra, rzeka Myśla- spływy kajakowe, trasy rowerowe, duża lesistość, zabytki)	33
8. Korzystne położenie geograficzne (bliskość dużych ośrodków miejskich, bliskość granicy)	30
9. Korzystne warunki naturalne dla rolnictwa ekologicznego (produkcja roślinna i zwierzęca)	24
10. Aktywność społeczna (działające organizacje- KGW, OSP, Rady Sołeckie, Stowarzyszenia)	18
Słabe strony Boleszkowic	pkt
1. Mały potencjał demograficzny (mała liczebność , niekorzystna struktura wieku)	33
2. Brak kanalizacji w gminie (z pominięciem Bleszkowic, Wysokiej i Wyszyna)	28
3. Niski poziom środków finansowych (budżetu) gminy	28
4. Niski poziom integracji społecznej	28
5. Mały lokalny rynek pracy	27
6. Trudne warunki komunikacyjne z ościennymi miejscowościami (słabo działająca komunikacja publiczna	26
7. Niski poziom przedsiębiorczości	24
8. Niedostateczna oferta terenów inwestycyjnych	23
9. Niska rozpoznawalność Gminy w regionie	23
10. Ograniczony dostęp do opieki zdrowotnej podstawowej i specjalistycznej	20
11. Jakość dróg	20
12. Ograniczony dostęp do usług i placówek handlowych	20
13. Brak zidentyfikowanego produktu gminy	20
14. Brak sieci gazowej	19
15. Niewystarczająca baza turystyczno-rekreacyjna	18

Szanse Boleszkowic	pkt
1. Rozwój rynku turystyki aktywnej	17
2. Rozwój farmy wiatrowej jako czynnika wzrostu bazy podatkowej	16
3. Pozyskanie środków UE na projekty rozwojowe	15
4. Rozwój zdrowego trybu życia - zapotrzebowanie na walory środowiskowe i turystyczno-rekreacyjne	15
5. Rozwijające się trendy propagujące zdrową żywność	14
6. Wzrost aktywności we współpracy z gminami ościennymi w celu pozyskania środków na projekty rozwojowe (ZIT, RPO)	13
7. Rozwój kostrzyńskiej strefy gospodarczej oraz obszarów aktywności gospodarczej w innych ościennych ośrodkach	13
8. Wzrost aktywności społecznej	12

Zagrożenia Boleszkowic	pkt
1. Zmiany demograficzne - ujemne saldo migracji, niski przyrost naturalny, starzenie się mieszkańców	16
2. Emigracja młodych mieszkańców	16
3. Możliwość budowy kopalni kruszyw naturalnych i związana z tym dewastacja środowiska naturalnego	16
4. Niska aktywność społeczna	15
5. Kryzys finansów publicznych	13
6. Marginalizacja potrzeb gminy w rozwoju regionalnym	13
7. Wzrost ilości świadczonych usług publicznych (mniejsze środki z budżetu centralnego i wzrost kosztów bieżących)	12
8. Postępująca apatia i "nie chce się chcieć"	12
9. Wysoka konkurencyjność gmin ościennych (szczególnie w zakresie oferty edukacyjnej, rynku pracy, dostępu do usług)	12
10. Ryzyko utraty podstawowych funkcji Gminnotwórczych	12
11. Problemy społeczne w tym (ubóstwo, bezrobocie, alkoholizm)	10
12. Wysoko intensywne rolnictwo, nastawione wyłącznie na komercję, nie szanujące naturalnych właściwości gleby i otaczającego środowiska	8
13. Farma wiatrowa	

4.1 Wnioski z analizy SWOT

1. Dobry stan środowiska naturalnego, brak uciążliwych zakładów przemysłowych w pobliżu, walory naturalne, wysokiej jakości gleby wszystko to składa się na idealne warunki do rozwoju rolnictwa ekologicznego. Stale zwiększająca się moda na eko-żywność i zdrowy styl życia może być dużą szansą dla rozwoju tego terenu. Obszar powierzchni, które zajmują grunty rolne wskazuje na to, że są to tereny typowo rolnicze i sprzyjające warunki powinny być do tego wykorzystane.
2. Wg danych pochodzących ze statystyki publicznej gmina posiada bardzo małą turystyczną bazę noclegową. Słabo rozwinięta jest również infrastruktura gastronomiczna, stanowiąca niezbędny element zaplecza turystycznego. Taki stan rzeczy znajduje odzwierciedlenie w nieodnotowanym ruchu turystycznym. Analiza innych źródeł pozwala jednak stwierdzić, że Gmina posiada wiele atrakcji naturalnych takich jak lasy, ciek i zbiorniki wodne, wysokie walory krajobrazowe, oraz zabytki architektury i budownictwa i bogatą historię. Ponadto położona jest w bezpośrednim sąsiedztwie większych i atrakcyjnych ośrodków (Mieszkowice, Dębno, Kostrzyn) i przy granicy z Niemcami. Elementy te stwarzają potencjał rozwoju ruchu zorganizowanego turystycznego na terenie Gminy. Wykorzystanie tych walorów wiąże się z wieloma inwestycjami zarówno w infrastrukturę techniczną jak i turystyczno rekreacyjną.
3. Zjawiska zachodzące w sferze demograficznej na tym obszarze są dość niekorzystne. Liczba mieszkańców gminy od 2010 cały czas przyjmuje tendencję spadkową. Depopulacja mieszkańców obszaru gminy pokrywa się z tendencją zauważalną w całym kraju. Również prognozy ludności nie są optymistyczne. Wartości współczynnika przyrostu naturalnego oraz salda migracji są ujemne, co ma wpływ na zmniejszanie się liczby ludności. Współczynniki te wiążą się głównie z emigracją zarobkową młodych ludzi do większych miast, bądź za granicę. Obecnie znaczna część wykształconych młodych ludzi migruje z terenu gminy. Zatrzymanie ich będzie uzależnione od możliwości znalezienia stałego źródła utrzymania i rozwoju w najbliższym otoczeniu gminy. Powstrzymanie tej migracji jest zadaniem trudnym i długoterminowym. Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy zwłaszcza

przedsiębiorczości wśród ludzi młodych z pewnością przyczyniłby się do ograniczenia migracji.

4. Istotnym czynnikiem wzmacniającym utożsamianie się z miejscem i społecznością lokalną są działania integrujące i spajające lokalną społeczność. Wspieranie kapitału społecznego w najbliższych latach będzie stawiane jako nadrzędny cel rozwoju obszarów wiejskich, dlatego zaangażowanie, aktywna społeczność oraz aktywni liderzy są szansą na wzrost popularności inicjatyw oddolnych oraz odpowiedzialności społecznej. Ciągłe zwiększanie współpracy różnych środowisk i grup społecznych może być szansą do zwiększenia zaangażowania społeczności lokalnej na rzecz rozwoju regionu.
5. Warunkiem zapewnienia wysokiej jakości życia mieszkańców jest przede wszystkim zwiększenie dochodów gospodarstw domowych. Jednak jakość życia zależy również od dostępności do podstawowej infrastruktury. Rozwój infrastruktury technicznej warunkuje poziom jakości życia mieszkańców oraz stanowi podstawę do rozwoju usług. Z drugiej jednak strony równie istotna jest dostępność tzw. usług społecznych. Zaliczyć do nich można: usługi zdrowotne, bezpieczeństwo publiczne i socjalne, oświatę, kulturę, sport i rekreację. Oczekiwania realizacji powyższych postulatów kierowane są obecnie w coraz mniejszym stopniu do władz państwowych, a coraz większym do władz samorządowych, które są postrzegane jako reprezentant interesów społeczności lokalnej. W sferze infrastruktury technicznej rozwój gospodarczy gminy jest głównie uzależniony od dostępności podstawowych mediów jak: wodociąg, kanalizacja, telefon, gaz. Gmina nie leży przy głównych szlakach komunikacyjnych co jest czynnikiem, który wpływa na rozwój gospodarczy.
6. Gmina nie pełni roli ponadgminnego ośrodka życia społeczno-gospodarczego. Jedyne instytucje gminnotwórcze to szkoła podstawowa i gimnazjum, urząd gminy. Utrzymanie tych funkcji jest warunkiem koniecznym dla podtrzymania rozwoju gminy. Gmina powinna starać się przede wszystkim o utrzymanie i koncentrację na jej terenie usług i funkcji unikalnych w skali zarówno gminy jak i gmin sąsiednich, ważnych dla rozwoju gospodarczego i społecznego.

7. Przyciągnięcie nowych mieszkańców wydaje się być najważniejszym czynnikiem wpływającym na dalszy rozwój gminy. W przypadku rozwijającego się osadnictwa rozwijają się również podstawowe usługi towarzyszące. Bliskość do dużych ośrodków aglomeracyjnych stwarza szansę przyciągnięcia „nowych mieszkańców” ofertą życia w czystym środowisku wraz z odpowiednią infrastrukturą zapewniającą dobrą jakość życia i konkurencyjną ze względu na koszty życia. Przyciągnięcie tych ludzi uzależnione jednak będzie od poziomu świadczonych usług publicznych, ich dostępności oraz możliwości rozwoju budownictwa mieszkaniowego.
8. Odsetek osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w przeciągu ostatnich pięciu lat był wyższy od wartości przeciętnej w powiecie. Przeciętnie co szósty mieszkaniec gminy korzysta z takiej pomocy. Ponadto odsetek dzieci w wieku do 17 lat, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny wynosi w Gminie prawie ok 45% (w powiecie wartość przeciętna niespełna 36%). Tym samym gminę należy zaliczyć do jednostek o względnie wysokiej skali problemów społecznych.
9. Jedynie 40% dzieci w wieku 3-5 lat z terenu gminy objętych jest wychowaniem przedszkolnym (powiat 63%), Ponadto należy stwierdzić, że w zakresie usług edukacyjnych warunki oferowane przez szkoły i gimnazja z terenu gminy nie odbiegają istotnie od przeciętnych warunków w powiecie i województwie.
10. Szansą na rozwój Gminy jest inteligentne gospodarowanie i pomnażanie lokalnych zasobów (potencjałów) oraz umiejętne korzystanie z położenia względem innych ośrodków aglomeracyjnych (Berlin, Szczecin, Gorzów). Jednak, w długiej perspektywie, zwiększenie tempa rozwoju nie będzie możliwe bez tworzenia infrastruktury gospodarczej, stanowiącej o konkurencyjności Gminy i atrakcyjności inwestycyjnej. Niezbędne są również inwestycje, podnoszące zewnętrzną dostępność komunikacyjną Gminy, która stanowi jedną z podstawowych determinant rozwoju każdej jednostki samorządu terytorialnego.
11. Ważnym potencjałem rozwojowym Gminy są obszary wiejskie. Dobre warunki naturalne, odpowiedni poziom skomunikowania z otoczeniem, położenie względem dużych obszarów zurbanizowanych może w przyszłości stać się istotną szansą

rozwojową dla Gminy – rozwój nowych obszarów osadniczych i zwiększenie potencjału demograficznego, a co za tym idzie również gospodarczego.

12. Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki. Permanentne podwyższanie jakości świadczonych usług publicznych, ich doskonalenie, a także dążenie do osiągnięcia jak najlepszej dostępności, wynikają z postępu cywilizacyjnego. Zadaniem każdej jednostki samorządowej jest zatem dążenie do utrzymywania społecznego zadowolenia, które dodatkowo przyczynia się do budowania korzystnego wizerunku danego obszaru jako miejsca do życia, co powoduje zwiększenie się zjawiska imigracji.
13. Dla gminy Boleszkowice ważnym aspektem usług społecznych jest edukacja. Wprawdzie na terenie gminy nie ma szkół średnich jednak mimo to należy myśleć nie tylko o edukacji obowiązkowej. Tempo i zakres zmian zachodzących na rynku pracy, dynamiczny rozwój nowych technologii oraz zmiany w systemie wartości wymagają umożliwienia osobom dorosłym i młodzieży zdobywania nowych umiejętności i nabywania doświadczeń. Dla zapewnienia maksymalnej efektywności tych działań powinna zostać nawiązana współpraca pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi środowiskami lokalnymi, wśród których wiodące pozycje zajmuje samorząd terytorialny, placówki edukacyjne, rodzice i uczniowie, a także pracodawcy (nie tylko z terenu gminy) i organizacje pozarządowe. Odpowiednie przygotowanie do wejścia na rynek pracy może być zapewnione również poprzez możliwość korzystania przez kształcącą się młodzież z nowoczesnych zdobyczy techniki i udział w nowatorskich projektach edukacyjnych.
14. Niemniej ważnym aspektem atrakcyjności osadniczej i jakości zamieszkiwania odgrywa dostępność do infrastruktury ochrony środowiska. Stan środowiska naturalnego ma bowiem wpływ zarówno na atrakcyjność osadniczą, jak również współzależną w tym przypadku atrakcyjność inwestycyjną, turystyczną i rekreacyjną. W Gminie Boleszkowice szczególny nacisk należy położyć na niedostatecznie rozwiniętą infrastrukturę kanalizacyjną. Jest ona, poza systemem gospodarki odpadami, podstawowym elementem determinującym jakość życia mieszkańców i jednocześnie kluczowym czynnikiem wpływającym na stan środowiska przyrodniczego. W pojęciu racjonalnej gospodarki odpadami zawiera się przede

wszystkim ich zbiórka, transport, odzysk, a także unieszkodliwianie w przypadku niemożliwości zastosowania procesów recyklingu. Bardzo istotnym z punktu widzenia ochrony środowiska aspektem jest uzupełnienie prowadzonych działań o zadania z zakresu edukacji ekologicznej. W wypadku środowiska przyrodniczego, podobnie zresztą jak i w większości innych, zapobieganie (profilaktyka) jest znacznie tańsze i nierzadko efektywniejsze niż samo likwidowanie wyrządzonych szkód i naprawianie poniesionych strat. Realizacja zadań z zakresu podniesienia świadomości ekologicznej zakłada dotarcie do każdego rodzaju odbiorców.

5. Misja i wizja strategii

Wizja rozwoju

Gmina Boleszkowice rozwija swój wewnętrzny potencjał oparty o korzystne położenie geograficzne i niepowtarzalny krajobraz przyrodniczy.

Atrakcyjne warunki środowiskowe są bazą dla stopniowego rozwoju infrastruktury, oferty turystyczno-rekreacyjnej i rolnictwa opartych o tradycje lokalne.

Rozwój infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie usług publicznych przynosi korzyści w postaci zwiększenia standardów życia mieszkańców i nowego osadnictwa.

Udostępnianie nowej przestrzeni do zabudowy, działalności gospodarczej, wypoczynku przyczynia się do jakościowej zmiany warunków życia oraz utrzymania czynników gminnotwórczych.

Misja rozwoju

Osiągnięcie społecznie akceptowanego rozwoju, przy optymalnym wykorzystaniu endogenicznych zasobów naturalnych, gospodarczych, historycznych opartego o wartości społeczne oraz jednoczesnym uplasowaniu gminy jako miejsca o ponadlokalnej atrakcyjności zamieszkania i edukacji proekologicznej.

6. Cele strategiczne (obszary strategicznej interwencji) – problematyka obszarów interwencji strategicznej

OBSZAR (PRIORYTET) 1 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I SAMORZĄDOWA –

Kapitał społeczny.

Aktywizacja lokalnej społeczności – zorganizowana wspólnota (aktywni społecznie, aktywni zawodowo (gospodarczo), aktywni kulturalnie i sportowo). Dążeniem w tym zakresie jest wspieranie i pobudzanie aktywności mieszkańców oraz zdolności do samoorganizowania się na rzecz realizacji własnych potrzeb oraz budowy lokalnej wspólnoty i tożsamości lokalnej mieszkańców Gminy. Wysoka świadomość obywatelska społeczności pozwala na samoorganizację, budowanie więzi i kreowanie rozwoju. Daje możliwość samodzielnego odpowiadania na zaistniałe problemy lub zapotrzebowanie mieszkańców w różnych sferach.

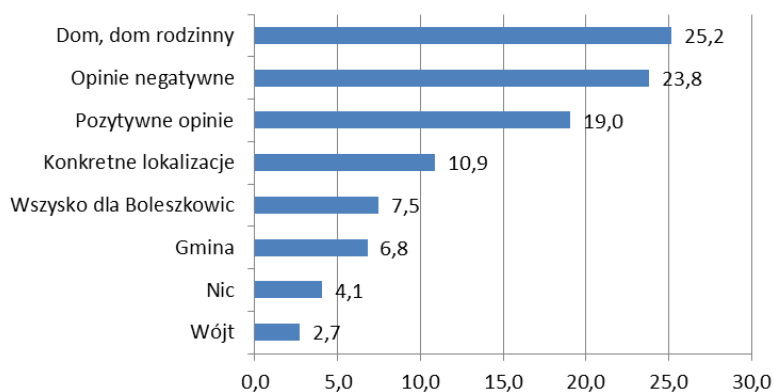
Postawy i kompetencje budujące kapitał społeczny to przede wszystkim kooperatywność, komunikatywność i kreatywność, i to one warunkują zdolność do funkcjonowania w dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości, w której samorządy lokalne współtworzą

warunki do rozwoju aktywności obywatelskiej i zwiększania wpływu obywateli na politykę lokalną, z poszanowaniem autonomii obywatelskiej i jej różnorodności w sferze działań i poglądów. Zauważa się coraz większy jego wpływ na rozwój społeczny i gospodarczy regionu, a także jako element charakteryzujący jakość życia obywateli. Aktywność społeczna mieszkańców została wskazana jako słaby punkt gminy. Wynika z tego, że należy bardziej wspierać i rozwijać aktywność mieszkańców w oparciu o wzajemne zaufanie. Większą uwagę można poświęcić włączaniu organizacji pozarządowych, aktywnych grup nieformalnych w system funkcjonowania Gminy na zasadzie równoprawnego partnerstwa. Współpraca z nimi może mieć charakter finansowy oraz pozafinansowy. Finansowe formy współpracy oznaczają:

- zlecanie realizacji zadań publicznych poprzez powierzenie lub wspieranie ich realizacji;
- zakupie usług dotyczących realizacji zadań na zasadach i w trybie określonym w przepisach o zamówieniach publicznych
- a także wspólnej realizacji zadań na zasadach partnerstwa.

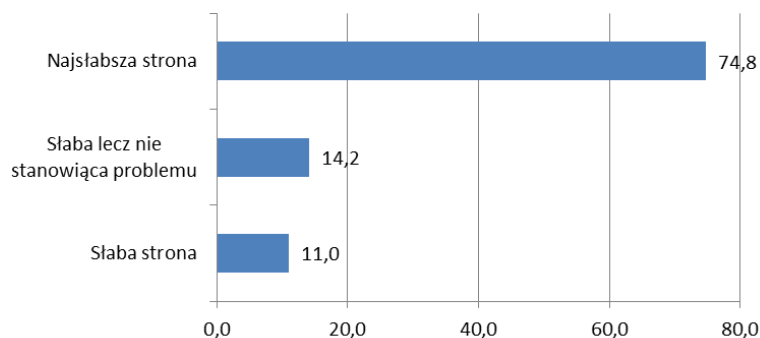
Kierunek wsparcia aktywności mieszkańców wzmacniający zaufanie potwierdzają przeprowadzone badania, gdzie większość opinii kojarzonych z ogólnym wrażeniem Boleszkowic koncentruje się na wrażeniach pozytywnych, związanych z przyjaznym rodzinnym miejscem do życia.

Kiedy mówię Boleszkowice, to myślę o ? (%)

Istotnym elementem wskazywanym w trakcie badań była niska aktywność społeczna mieszkańców. Potwierdziły to również opinie zespołu ds. strategii w trakcie warsztatów. Dlatego, też zagadnienie to znalazło swoje odzwierciedlenie zarówno w analizie SWOT, jak i obszarze priorytetowym.

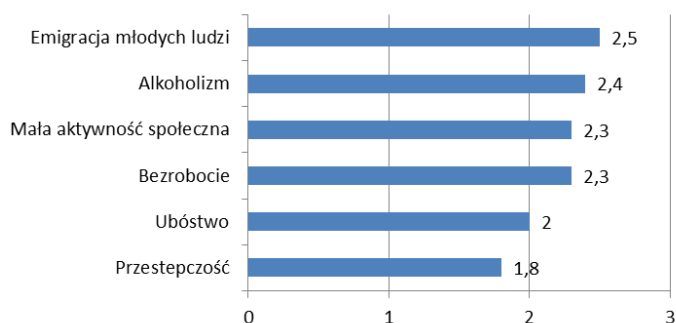
Słabe strony gminy - Niska aktywność społeczna(%)

Pozafinansowe formy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego mogą w szczególności polegać na konsultowaniu z podmiotami programu, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji oraz udzielaniu informacji o istnieniu innych źródeł finansowania, zwłaszcza pochodzących z sektora prywatnego, funduszy celowych i prywatnych fundacji.

Wśród problematyki związanej z zagadnieniami społecznymi, na które powinna odpowiadać strategia, w opinii mieszkańców znalazły się również na najważniejszych miejscach problemy związane z emigracją ludzi młodych, alkoholizmem, bezrobociem. Najmniej z przestępczością. Należy również dodać, że wysoko oceniono jakość nauczania w szkole podstawowej.

Jakie problemy występują na terenie gminy? (w skali od 1 do 3)

Istotnym elementem tego obszaru jest edukacja. W gminie nie ma szkół średnich. Kierunkiem rozwoju powinno być zintegrowanie oferty edukacyjnej (podstawowej i gimnazjalnej). Ukierunkowanie na zawody wynikające z potencjału zasobów lokalnych gminy i regionu. Wysokiej jakości kapitał społeczny należy budować na wysokiej jakości edukacji. Powinna to być edukacja nowoczesna, oparta o nowatorskie metody nauczania, czerpiąca z doświadczeń europejskich i światowych, integrująca różne dziedziny i korzystająca z rozwiniętej bazy infrastrukturalno – dydaktycznej. Istotnym elementem powinna być adekwatność edukacji do zmieniających się potrzeb (w tym przede wszystkim potrzeb rynku pracy), jej elastyczność i wykorzystywanie profesjonalnych mechanizmów zarządzania. Oferta edukacyjna nie powinna kończyć się na obowiązkowym poziomie. To powinna być oferta będąca procesem opartym o ideę uczenia się przez całe życie, uwzględniającym ofertę dla różnych grup wiekowych, tak w formach tradycyjnych (szkolnych) jak i pozaszkolnych (edukacja nieformalna).

OBSZAR (PRIORYTET) 2 – AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA - turystyka, rolnictwo

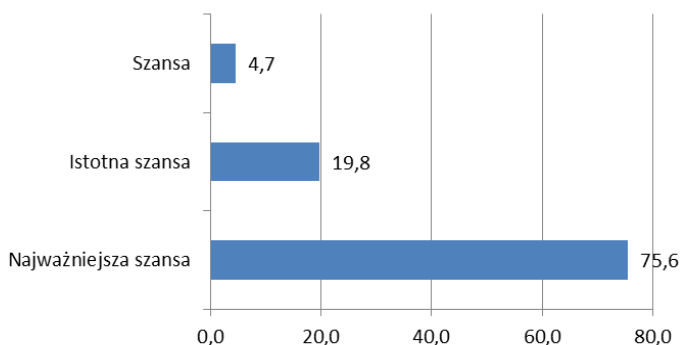
Ponad trzy czwarte obszaru gminy stanowią lasy i użytki rolne co warunkuje rozwój gospodarczy w oparciu o lokalny potencjał gospodarczy jakim jest potencjał turystyczny oraz rolnictwo. Przedsiębiorstwa nie tworzą lokalnego środowiska, lecz istnienie środowiska jest warunkiem powstawania przedsiębiorstw. W celu zapewnienia warunków rozwoju gospodarczego władze lokalne muszą współpracować z mieszkańcami, podmiotami gospodarczymi. Dzięki temu tworzy się klimat, przyjazny dla działalności gospodarczej. Rozwój lokalnej sfery gospodarczej tworzy podstawy procesów rozwojowych we wszystkich aspektach życia społeczności lokalnej i jest pośrednim źródłem wzrostu samodzielności jednostek terytorialnych. Wysoka jakość życia mieszkańców jest podstawowym dążeniem władz samorządowych. Podstawowym czynnikiem wpływającym na jakość życia jest stopień rozwoju lokalnej gospodarki. Wzmocnienie obszaru gospodarki lokalnej w dużym stopniu zależy od wspierania inicjatyw i aktywności ekonomicznej mieszkańców. Wspomaganie tego sektora przyczyni się do rozwoju ekonomicznego gminy oraz odczuwanej przez mieszkańców jakości życia. Potencjał turystyczny jest wskazany jako główny atut gminy.

Turystyka jest jednym z najbardziej intensywnie rozwijających się sektorów nowoczesnej gospodarki. Warunkiem dla oparcia rozwoju na tej gałęzi gospodarczej i zatrzymanie turysty w gminie, jest ciągła rozbudowa bazy rekreacyjnej i turystycznej, doprowadzająca standard wypoczynku i świadczonych usług do rosnących wymagań gości i klientów.

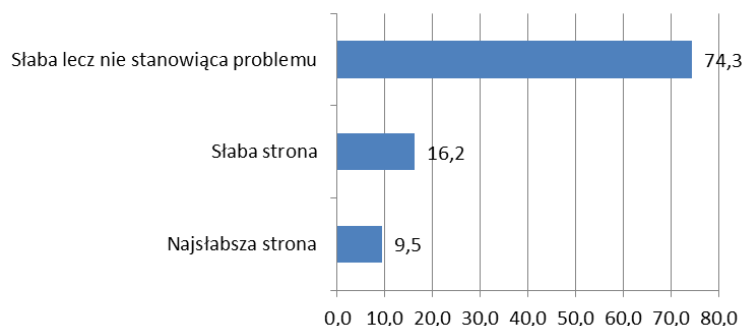
Jednym z najważniejszych atutów wskazywanych w obszarze turystyki i rolnictwa w trakcie przeprowadzonych badań są wysokie walory środowiska naturalnego gminy. Jest to kluczowy element na bazie którego opierać się będzie realizacja priorytetu związanego z aktywnością ekonomiczną. Dotyczy on zarówno wspierania aktywności ekonomicznej związanej z turystyką jak i z rolnictwem. Kierunek realizacji tego priorytetu oparty jest o wysoką i dostępną w ograniczonym zakresie w innych miejscach jakość środowiska naturalnego.

Badani mieszkańcy mają pełną świadomość sytuacji gminy w odniesieniu do rynku turystycznego i potrafią krytycznie ocenić sytuację na nim. Mimo wysokich ocen dotyczących unikalnego waloru jakim jest środowisko naturalne gminy, nie oceniają dobrze oferty turystycznej i uważają ją w głównej mierze – blisko $\frac{3}{4}$ badanych, za jedną ze słabych stron gminy. Jest to między innymi efekt braku zintegrowanej oferty turystycznej, zawierającej całe spektrum atrakcji

Szanse gminy - Walory środowiska naturalnego (%)

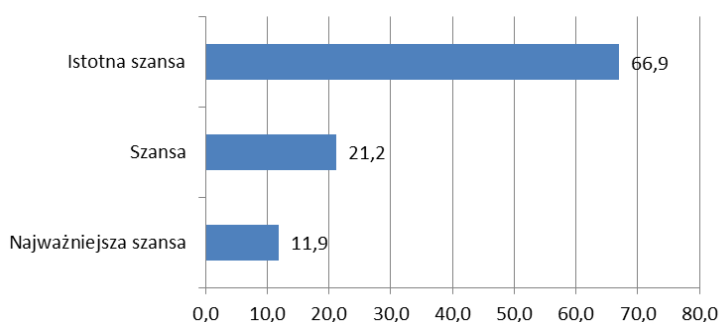
Słabe strony gminy - niewystarczająca oferta turystyczna (%)

przyrodniczych i turystycznych gminy, jak i spójnej polityki turystycznej. Strategia uwzględnia te postulaty, stąd też znalazły się w niej przedsięwzięcia odpowiadające na te potrzeby.

Zdecydowanie badani upatrują jako jednej z szans gminy wsparcie rozwoju agroturystyki i małych rodzinnych gospodarstw ukierunkowanych na ekoturystykę i turystykę dedykowaną – blisko 70% odpowiedzi wskazujących na znaczącą istotność tej szansy. W świadomości badanych stanowi, to szanse nie tylko dla gminy poprawiając w ten sposób jej rozpoznawalność na rynku turystycznym ale i szanse dla mikro przedsiębiorstw będących utrzymaniem dla wielu rodzin, a całoroczna oferta turystyczna, to znaczące wsparcie dla ich funkcjonowania.

Szanse gminy - Rozwój agroturystyki i ekoturystyki (%)

Ważne znaczenie ma również oferowanie atrakcyjnych, zintegrowanych produktów turystycznych i związanych m.in. z dziedzictwem kulturowym, przyrodniczym, historycznym i religijnym. W tym zakresie rozwój turystyki winien uwzględniać działania międzygminne, podejmowane wspólnie z sąsiednimi samorządami (np. tworzenie wspólnych sieci szlaków rowerowych, pieszych, wodnych nordic walking, itp.).

Istnienie odpowiedniej, pod względem ilościowym i jakościowym, infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej jest gwarancją efektywnego funkcjonowania gminy nastawionej na

turystykę. Stymulowanie i wspieranie inwestycji w infrastrukturę staje się elementem kluczowym komercjalizacji produktów. Należy zaznaczyć, iż rozwój infrastruktury powinien być mocno skorelowany z koncepcją produktów – taka korelacja jest bowiem podstawą zintegrowania oferty. Turystyka jest dziedziną, która może aktywizować obszary miejskie oraz wiejskie, a sam rozwój turystyki jest związany z większą dbałością o ład przestrzenny, estetykę i środowisko przyrodnicze otoczenia, w którym rozwijane są funkcje turystyczno-rekreacyjne.

Jednym z głównych obszarów aktywności gospodarczej gminy jest rolnictwo. Rozwój tego obszaru opierać się powinien na działaniach zmierzających z jednej strony do rozwoju rolnictwa towarowego a z drugiej rolnictwa wielofunkcyjnego i ekologicznego. Możliwością wykorzystania potencjału gminy w obszarze rolnictwa jest wsparcie rozwoju nowoczesnej i ekologicznej produkcji rolnej. Gospodarstwa wykorzystujące nowoczesne technologie i sposoby zarządzania są bardziej efektywne i przynoszą większe zyski, jednocześnie ograniczając niekorzystne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze. Wspieranie współpracy pomiędzy producentami rolnymi, aktywna promocja wytwarzania oraz pozyskiwanie funduszy zewnętrznych wzmacniających efektywność produkcji rolnej stanowić powinny jeden z filarów zmian w obszarze rolnictwa.

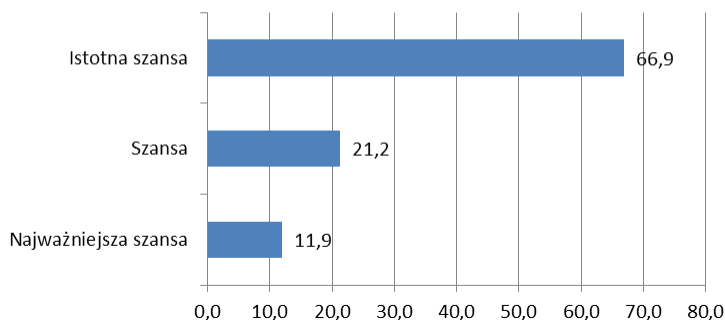
OBSZAR (PRIORYTET) 3 – INFRASTRUKTURA KOMUNALNA

Sektor usług publicznych wpływa bezpośrednio na jakość życia mieszkańców danej jednostki. Na podstawie dostępu do usług publicznych, a także szeroko pojmowanej jakości ich świadczenia można pokusić się o ocenę warunków życia danej społeczności, a także precyzyjne ustalenie poziomu potrzeb i aspiracji mieszkańców. Do sektora usług społecznych zaliczyć należy ofertę kulturalną, oświatową, pomocy społecznej, rekreacyjno-sportową, bezpieczeństwo, usługi administracyjne. Ważną rolę odgrywają również usługi techniczne (transport publiczny, gospodarka komunalna i ochrona środowiska). Wśród wyznaczników odpowiedniego poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w parze z jakością tychże usług powinna iść odpowiednia ich dostępność, przejawiająca się m.in. zminimalizowaniem utrudnień dostępowych dla mieszkańców. Działania w tym obszarze mają doprowadzić do uzupełnienia braków w infrastrukturze występującej na terenie gminy.

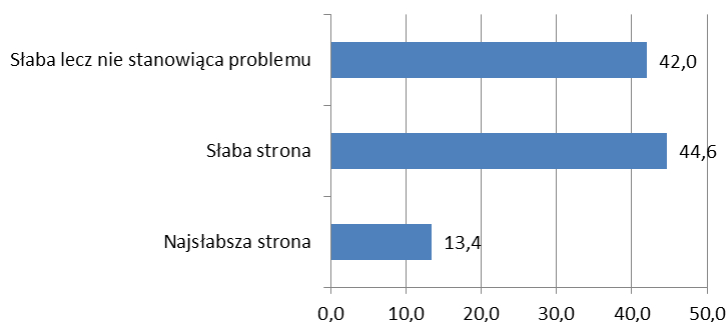
Potrzeba inwestycji w infrastrukturę twardą, wzmacniającą usługi dla ludności, społeczną jest zasadniczą potrzebą wskazywaną przez mieszkańców. Jest to potrzeba związana z jakością zamieszkania, podnoszenia jej poziomu, to ok. 80% wskazań badanych. Dlatego tak istotną rolę odgrywać będzie w zaspokajaniu potrzeb dalsze inwestowanie w obszar usług komunalnych. Do których należy również bardzo dynamicznie rozwijający się sektor usług społecznych skierowany do różnych grup mieszkańców, stanowiący rozszerzeniu zakresu czynników gminno twórczych.

Do zdecydowanych słabych stron gminy, badani wskazali infrastrukturę komunalną. Stąd też, w badaniu pojawił się tak rozbudowany katalog propozycji inwestycyjnych, które powinna sobą obejmować strategia.

Co trzeba zrobić w pierwszej kolejności miejscowości/sołectwie (%)

Słabe strony gminy - niewystarczająca infrastruktura komunalna (%)

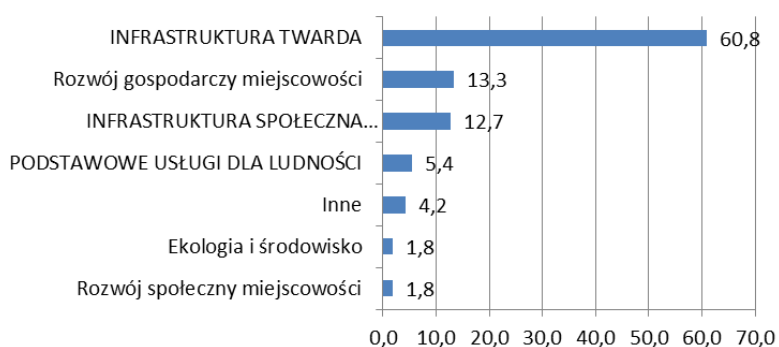
Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej jest na wysokim poziomie, niestety dużo gorzej wypada kanalizacja i gazyfikacja terenu gminy.

Przygotowanie oferty inwestycyjnej oraz aktywna promocja terenów inwestycyjnych, szczególnie pod zabudowę mieszkaniową może przyczynić się do pozytywnych trendów demograficznych.

Obszar gminy jest szczególnie narażony na skutki powodzi wywołane przez rzekę Odrę. Aby w przyszłości zapobiec oddziaływaniom skutków powodzi należy kontynuować działania zmierzające do pełnego zabezpieczenia rzeki.

Badanie pozwoliło na identyfikację priorytetowych inwestycji komunalnych w gminie. Przede wszystkim to inwestycje z infrastrukturą twardą (60% wskazań) oraz rozwój gospodarczy (13% wskazań) Do najważniejszych inwestycji zaliczono głównie: poprawę jakości dróg, budowy i rozbudowy sieci gazowej, kanalizacyjnej oraz kanalizacji burzowej i przeciwpowodziowej na terenie miejscowości w gminie

Priorytetowe inwestycje w gminie w latach 2016-2020 (%)

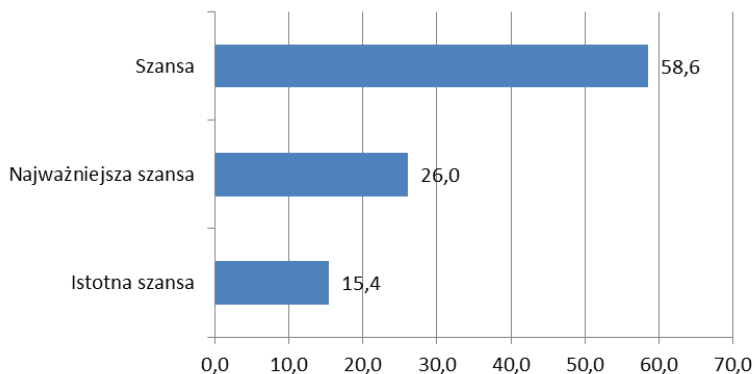

Badani mieszkańcy gminy posiadają świadomość ograniczeń i możliwości finansowych gminy związanych głównie z niwelowaniem opóźnień inwestycyjnych gminy, dlatego jako istotnej szansy w rozwoju gminy upatrują możliwości wykorzystania funduszy europejskich. Należy jednak pamiętać, że nabudowywanie infrastruktury niesie ze sobą koszty jej późniejszego utrzymania, a fundusze europejskie, to nie tylko wsparcie infrastrukturalne i ten przekaz jest czytelnie komunikowany w strategii w mieszkańcom.

Dobrze rozwinięta infrastruktura techniczna stanowi jeden z czynników przesądzających o atrakcyjności inwestycyjnej i mieszkaniowej danej JST. Stanowi również warunek konieczny dla rozwoju nowoczesnej gospodarki i innowacyjnych technologii. Infrastruktura techniczna jest nieodzownym elementem zapewniania mieszkańcom i turystom wysokiego standardu życia.

Jednocześnie stanowi ona istotną przesłankę dla potencjalnych inwestorów – zewnętrznych oraz wewnętrznych. Dlatego też gmina, która chce się rozwijać i zapewniać swoim mieszkańcom jak najlepsze warunki życia, musi przede wszystkim stworzyć atrakcyjne warunki do inwestowania.

Szanse gminy - Fundusze europejskie(%)

7. Cele operacyjne i kierunki działań

OBSZAR 1 – AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA I SAMORZĄDOWA – Kapitał społeczny.

1. Cel strategiczny - Zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych

- Kreowanie warunków na rzecz aktywności społecznej (współpraca z mieszkańcami, NGO-sami i innymi aktywnymi podmiotami),
- Zwiększanie potencjału instytucjonalnego administracji samorządowej poprzez wdrażanie nowoczesnych systemów zarządzania i podnoszenie kompetencji pracowników instytucji samorządowych,
- Wspieranie aktywnej integracji i pomocy społecznej mieszkańców gminy (zwiększanie efektywności działalności podmiotów ekonomii społecznej oraz budowa płaszczyzny współpracy i koordynacji działań w sferze społecznej).
- Promowanie i wspieranie lokalnych animatorów kultury oraz lokalnych artystów i twórców

2. Cel strategiczny . Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy

- Unowocześnienie bazy technicznej i dydaktycznej dla szkół
- Wsparcie kształcenia w zakresie zmian kwalifikacji zawodowych oraz uczenia się przez całe życie,
- Oferta edukacji i kultury dla osób starszych,
- Rozszerzenie wykorzystania obecnej infrastruktury oświatowej
- Zwiększenie zakresu i poziomu doradztwa w szkołach gimnazjalnych, dotyczącego efektywnego przygotowania młodzieży do kariery zawodowej (właściwe wybory dalszej ścieżki edukacji)
- Wspieranie uczniów szczególnie uzdolnionych
- Współpraca z placówkami edukacyjnymi i innymi samorządami w kreowaniu kierunków kształcenia zawodowego dostosowanych do lokalnego rynku pracy
- Organizacja szerokiego wachlarza zajęć pozalekcyjnych i konkursów przedmiotowych pogłębiających wiedzę i rozwijających zainteresowania uczniów
- Programy edukacji proekologicznej we współpracy z Nadleśnictwem

3. Cel strategiczny – Zwiększenie potencjału instytucjonalnego samorządu (współpraca z mieszkańcami i innymi samorządami)

- Rozwój współpracy z organizacjami pozarządowymi
- Intensyfikacja współpracy w ramach związków międzygminnych, powiatu oraz subregionu
- Doskonalenie kompetencji kadr administracji samorządowej
- Rozwój infrastruktury teleinformatycznej, wspierającej rozwój e-administracji
- Instytucjonalizacja współpracy z partnerami lokalnymi, lokalne NGO, Nadleśnictwo

OBSZAR 2 – AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA - turystyka, rolnictwo

1. Cel strategiczny I. Rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy oraz przygotowanie i promocja spójnej oferty turystycznej gminy

- Budowa małej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej
- Modernizacja i rozbudowa istniejącej bazy noclegowej i gastronomicznej,
- Rewitalizacja zabytkowych terenów w gminie oraz zachowanie i pielęgnacja dziedzictwa kulturowego,
- Wspieranie działań promocyjnych wewnątrz gminy (Promocja aktywnych form spędzania czasu w oparciu o zasoby turystyczno-rekreacyjne gminy) oraz na zewnątrz (zachęcanie inwestorów zewnętrznych do lokowania kapitału w przedsięwzięcia turystyczno-rekreacyjne na terenie gminy, Identyfikacja i promocja produktów lokalnych),
- Wspieranie lokalnych przedsiębiorców z branży turystycznej poprzez np. informowanie o źródłach finansowania, stymulowanie partnerstw itp.),
- Wspieranie aktywności mieszkańców w zakresie tożsamości kulturowej i lokalnej (pod kątem prowadzenia działalności gospodarczej w turystyce),
- Opracowanie mobilnych informatorów o atrakcjach na terenie gminy dla urządzeń typu tablety, smartphony, nawigacje GPS
- Wykreowanie produktu lokalnego (tradycyjnego) gminy Boleszkowice
- Wykreowanie zintegrowanego produktu turystycznego
- Miejsca rewitalizacji : Kaleńsko, Porzecze, Chlewice.

Cel strategiczny II. Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy

- Wspieranie lokalnych inicjatyw gospodarczych,
- System wsparcia instytucjonalnego dla nowo powstałych i już istniejących lokalnych przedsiębiorstw,
- Organizowanie i uzbrajanie stref aktywności gospodarczej oraz działania promocyjne,
- Współpraca z instytucjami lokalnego rynku pracy (aktywne partnerstwo na rzecz lokalnego rynku pracy),
- Promocja gospodarcza gminy,
- Wsparcie dla tworzenia grup producenckich rolnictwa i przetwórstwa żywności,
- Propagowanie innowacyjnych rozwiązań w produkcji rolnej oraz nowoczesnych metod upraw i hodowli,
- Wspieranie rozwoju ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu produktów lokalnych,
- Promowanie przedsiębiorczości w gospodarstwach rolnych, w tym wsparcie dla pozyskiwania środków zewnętrznych, podwyższanie kwalifikacji i doradztwo,
- Stworzenie przestrzeni dla aktywności gospodarczej związanej z przetwórstwem rolnym

OBSZAR 3 – INFRASTRUKTURA KOMUNALNA I USŁUGI

1. Cel strategiczny I – Poprawa stanu infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie jakości usług publicznych

- Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach o rozproszonej zabudowie
- Doskonalenie systemu gospodarki odpadami
- Promocja postaw ekologicznych
- Rozwój edukacji społecznej w zakresie identyfikacji i reagowania na problemy społeczne oraz sposobów ich rozwiązywania
- Wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
- Doposażenie Ochotniczych Straży Pożarnych w sprzęt gaśniczy i ratowniczy
- Rozbudowa i modernizacja infrastruktury ochrony przeciwpowodziowej na terenie gminy
- Prowadzenie wśród mieszkańców działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie zachowania w sytuacjach zagrożeń i udzielania pierwszej pomocy

- Realizowanie zadań z zakresu budowy i rozbudowy sieci gazowej, kanalizacyjnej oraz kanalizacji burzowej na terenie miejscowości w gminie

Cel strategiczny II – Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej w gminie

- Budowa, modernizacja i przebudowa dróg gminnych do parametrów normatywnych (Modernizacja dróg gminnych oraz rozbudowa lokalnego układu komunikacyjnego jest ważnym zadaniem dla otwierania nowych terenów inwestycyjnych, turystycznych i osadniczych. Działania z tego zakresu pozwolą na wykorzystanie szans związanych z dogodnym położeniem Boleszkowic dla zwiększenia zainwestowania gospodarczego oraz poprawy komfortu życia.)
- Współpraca z samorządem powiatu myśliborskiego oraz innymi zarządcami dróg w zakresie poprawy standardu dróg i ciągów pieszych na terenie gminy
- Opracowanie kompleksowej oferty inwestycyjnej gminy

8. Zadania w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych

8.1 Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym aktywność społeczna i samorządowa – Kapitał społeczny.

Kapitał społeczny		
Cel strategiczny : Zwiększenie poziomu kapitału społecznego i usług publicznych	Cel strategiczny . Poprawa dostępności do wysokiej jakości usług edukacyjnych na terenie gminy	Cel strategiczny : Zwiększenie potencjału instytucjonalnego samorządu (współpraca z mieszkańcami i innymi samorządami)
Zadania o charakterze strategicznym	Zadania o charakterze strategicznym	Zadania o charakterze strategicznym
Namyślińskie Święto Podgrzybka	Podniesienie jakości nauczania w systemie zajęć pozaszkolnych	Budowa przyjaznej infrastruktury kajakowej na rzece Myśli – spływy kajakowe
Boleszkowickie święto przysmaków lokalnych	Budowa ścieżek edukacyjno-turystycznych w pasie rzeki Odra (Gmina Boleszkowice)	Budowa punktu widokowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy Zespole Przyrodniczo-Krajobrazowym Porzecze
Warsztaty rękodziela ludowego o tematyce świątecznej	Budowa punktu widokowego wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną przy Zespole Przyrodniczo-Krajobrazowym Porzecze	Promocja regionu poprzez walory przyrodnicze
Letni plener malarski nad Myślą	Zagospodarowanie terenu w miejscowości Chwarszczany pod skansen historyczny	
Liderowski festiwal kolęd i pastorałek	Pracownia animacji i komiksu oraz warsztaty	
Aktywny senior - pomysł na złotą jesień	Bajkowe warsztaty teatralne w świetlicach wiejskich	
Łączymy pokolenia - warsztaty informatyczno-językowe dla seniorów i dzieci	Edukacja przyrodnicza	

8.2 Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym aktywność ekonomiczna - turystyka, rolnictwo

Turystyka, rolnictwo	
Cel strategiczny : Rozwój bazy turystycznej i rekreacyjnej na terenie gminy oraz przygotowanie i promocja spójnej oferty turystycznej gminy	Cel strategiczny . Wzrost atrakcyjności gospodarczej gminy
Zadania o charakterze strategicznym	Zadania o charakterze strategicznym
Budowa przyjaznej infrastruktury kajakowej na rzece Myśli – spływy kajakowe	Utworzenie browarni w ośrodku Nowy Młyn w Namyślinie
Chwarszczany 1433	Rozwój infrastruktury teleinformatycznej
Ostatnie dni Jakuba de Molay	Rozbudowa infrastruktury technicznej (kanalizacja, drogi)
Noc Świętojańska – Namyślin	Przygotowanie oferty inwestycyjnej
Kupiecki Szlak Pojezierza	Marketing oferty inwestycyjnej (mikroprzedsiębiorcy, mieszkańcy)
Warsztaty budownictwa dawnego	Inkubator przedsiębiorczo – turystyczny (rolnictwo, przedsiębiorczość, turystyka)
Zakątki wodne na rzece Myśla	Wsparcie rozwoju agroturystyki tematycznej
Rozbudowa ośrodka Nowy Młyn w Namyślinie - budowa domków turystycznych	Okrągły stół gospodarczy
Przygotowanie folderu i mapy turystycznej	
Oznakowanie turystyczne gminy wraz z usytuowaniem wita czy i kierunkowskazów	
Budowa infrastruktury turystycznej w Parkach Krajobrazowych województwa zachodniopomorskiego, w celu zmniejszenia antropopresji – II etap”	
Zrównoważona turystyka wodna w unikalnej Dolinie Dolnej Odry	
Zintegrowany produkt turystyczny (pakiet „pobytowy/ gra terenowa”)	
Instytucja przewodników turystycznych	

8.3 Strategiczne zadania w obszarze priorytetowym infrastruktura komunalna, usługi

Infrastruktura komunalna, usługi	
Cel strategiczny :	Cel strategiczny . Podniesienie atrakcyjności
Poprawa stanu infrastruktury komunalnej oraz doskonalenie jakości usług publicznych	inwestycyjnej w gminie
Zadania o charakterze strategicznym	Zadania o charakterze strategicznym
Aktywnie, zdrowo i sportowo - cykl imprez promujących aktywny tryb życia w Gminie Boleszkowice	Zagospodarowanie terenów pod miejsca piknikowe w sołectwach Gminy Boleszkowice
Zagospodarowanie boiska wielofunkcyjnego przy ośrodku Nowy Młyn w Namyślinie	Zagospodarowanie terenu pod centrum rekreacji i aktywnego wypoczynku w Boleszkowicach
Adaptacja budynku pod pracownię rękodzieła oraz warsztaty	
Budowa ścieżki rowerowej stacja PKP - Boleszkowice	
Rewitalizacja parków wiejskich	
Rewitalizacja gminnych terenów zieleni zorganizowanej	
Wyeksponowanie pomników przyrody	
Odbudowa zadrzewień przydrożnych	
Zakończenie rekultywacji wysypiska w miejscowości	

9. System wdrażania i monitorowania

Istotnym elementem procesu jest jego uspołecznienie, które dotyczy upowszechniania zapisów Strategii Rozwoju wśród społeczności lokalnej oraz pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań Strategii. Ze względu na wielopoziomowy charakter zarządzania Strategią Rozwoju Gminy, podstawową zasadą, określającą sposób postępowania w trakcie jej wdrażania, jest zasada partnerstwa. Jest ona rozumiana, jako otwarta i aktywna współpraca równoprawnie traktowanych podmiotów, reprezentujących różnorodne środowiska oraz instytucje realizujące i wspierające realizację działań na rzecz rozwoju Gminy. Współpraca i partnerstwo na rzecz realizacji Strategii są warunkami koniecznymi powodzenia w jej realizacji. Wynika to w szczególności z faktu, że na zakres interwencji Strategii w zasadniczej mierze składają się zadania wykraczające poza sferę formalnych kompetencji samorządu gminnego. Strategia zawiera przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu aktywizacji mieszkańców gminy, które mogą być partnerami administracji samorządowej w procesie wdrażania. Tak realizowana zasada partnerstwa jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu podmiotów, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami.

Zadania związane z monitoringiem i aktualizacją Strategii powierza się Wójtowi Gminy, jednak dla sprawnego procesu nadzorowania i ewaluacji Strategii powołuje się Zespół Koordynacyjny ds. realizacji Strategii Rozwoju. Zespół ten będzie odpowiedzialny za nadzór nad realizacją Strategii, raportowanie oraz zgłaszanie wniosków dotyczących korekt i zmian do Wójta oraz Rady Miejskiej. Po pozytywnym zaopiniowaniu zmian, Zespół Koordynacyjny będzie wprowadzał korekty do dokumentu stosownie do właściwych uchwał Rady Gminy. Propozycja procedury monitorowania i oceny realizacji celów określonych w Strategii:

1. Pracownicy Urzędu sporządzają informacje, materiały oraz wnioski do Strategii w terminie 3 miesięcy od daty zakończenia roku budżetowego.
2. Po zebraniu informacji i danych oraz wniosków od poszczególnych pracowników Urzędu, Zespół Koordynujący opracowuje Raport i przedstawia go Wójtowi.
3. Wójt na podstawie Raportu może rozpocząć procedurę zmiany uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju.

4. Rada Gminy na wniosek Wójta podejmuje uchwałę o przyjęciu lub odrzuceniu zgłoszonych korekt lub propozycji zmian.
5. Raport obok analizy osiągnięć oraz stwierdzenia odchyleń od przyjętych celów i kierunków rozwoju, powinien zawierać propozycje działań korygujących lub zalecać zmiany w zapisach Strategii (jeżeli są one uzasadnione czynnikami, które uległy zmianie). Powinien zawierać również ocenę wartościową i ilościową z realizacji poszczególnych priorytetów i działań.
6. Zespół Koordynujący rekomenduje propozycje działań korygujących lub ewentualnych zmian w Strategii Wójtowi Gminy.
7. Wójt Gminy przedstawi Radzie Gminy propozycje dokonania zmian w zapisach Strategii.
8. Rada Gminy w drodze uchwały zatwierdza zmiany w Strategii.
9. Zespół Koordynacyjny wprowadza zmiany i korekty do dokumentu Strategii zgodnie z uchwałami Rady Gminy.

Sprawozdawczość z monitoringu oraz aktualizacja Strategii Rozwoju Gminy Boleszkowice dokonywane będą w okresach rocznych. Władze Gminy dokonują okresowej oceny stopnia realizacji Strategii w oparciu o dwa elementy systemu monitorowania i ewaluacji:

- **Analizę wskaźnikową**, opracowaną przez Zespół koordynujący na podstawie zestawu wskaźników w odniesieniu do obszarów interwencji. Efektywne wdrażanie Strategii wymaga stworzenia sprawnego i czytelnego systemu monitorowania i oceny, który pozwoli na obserwacje rezultatów prowadzonych działań oraz w razie potrzeby wprowadzanie korekt (aktualizacja). Jego podstawowym elementem są racjonalnie dobrane, mierzalne i weryfikowalne wskaźniki oraz mierniki, które ułatwiają konsekwentne śledzenie zmian oraz prowadzenie porównań zarówno w obrębie samej gminy, jak i w odniesieniu do innych samorządów lub średnich osiągniętych poziomów dla województwa czy kraju. Ta droga można określić również konkurencyjność JST. Cykliczna ocena Strategii pozwala na systematyczną ocenę postępów i niezbędne działania korygujące zależne od zmian w otoczeniu wewnętrznym i zewnętrznym miasta i gminy. Zasadniczym elementem procesu monitoringu i ewaluacji jest odpowiedni dobór wskaźników i mierników, które warunkują sprawne monitorowanie Strategii oraz umożliwiają sporządzanie analiz porównawczych, dostarczają wiarygodnych informacji o poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego miasta i gminy. Podstawa dla opracowanego systemu wskaźników powinien być

katalog oficjalnych danych statystycznych dostępnych na poziomie JST i jego jednostek organizacyjnych, Banku Danych Lokalnych GUS, OKE, Systemu Analiz Samorządowych i innych dostępnych źródeł.

- Ze względów praktycznych jest to tzw. otwarty zestaw wskaźników i mierników, co oznacza możliwość wprowadzania nowych lub poszerzania zakresu już istniejących. W sytuacji, gdy nie będzie możliwości dobrania jednego wskaźnika/miernika mierzącego cel (bo na jego realizację składa się np. kilka celów operacyjnych czy działań) mogą być formułowane wskaźniki syntetyczne. W procesie monitoringu i ewaluacji wskaźniki powinny być dobierane odpowiednio do określonych celów Strategii: strategicznych i operacyjnych oraz zadań, w taki sposób aby obrazowały wpływ realizacji Strategii na przeobrażanie obszaru JST oraz wskazywały konkretne rezultaty. Zestaw wskaźników wraz z opisem metodyki oceny potencjału konkurencyjnego gminy zawiera załącznik
- **Raport z realizacji Strategii Rozwoju** przygotowany przez Zespół Koordynujący na podstawie danych ilościowych wewnętrznych i zewnętrznych zebranych od poszczególnych wydziałów, jednostek i partnerów zewnętrznych. Raport zostanie sporządzony w oparciu o ujednolicone formularze. Zaleca się, aby raporty monitorujące były sporządzane raz w roku (w terminie do 15 czerwca po roku budżetowym, którego raport dotyczy) w oparciu o dane pozyskiwane od wszystkich komórek organizacyjnych JST biorących udział w zarządzaniu i realizacji zapisów Strategii.

10. Źródła finansowania

Rozwój społeczno-gospodarczy gminy - w perspektywie wieloletniej - musi się opierać na poszukiwaniu możliwości zwiększania jego dochodów własnych. Głównym źródłem finansowania ujętych w Strategii zadań będą własne środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Boleszkowice, w tym dostępne również w ramach Wieloletniej Prognozy Finansowej w przypadku przedsięwzięć dłuższych niż jeden rok. Pozostałe formy finansowania stanowić będą poza gminne środki publiczne w postaci subwencji oraz dotacji celowych na dofinansowanie zadań własnych, oraz środków pozabudżetowych (środki specjalne np. Totalizator Sportowy, Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, Państwowe Fundusze Celowe udzielane w postaci dotacji, pożyczek i refundacji, Agencje Rządowe, Strategie i Programy Rządowe, RPO dla województwa zachodniopomorskiego, Zintegrowane Inwestycje Terytorialne i inne). Oprócz perspektywy finansowej UE na lata 2014-2020 wśród potencjalnych źródeł finansowania warto wymienić Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweski Mechanizm Finansowy w 100% pokrywany z budżetu norweskiego. Inne możliwości sfinansowania nakładów na realizację strategii to wykorzystanie partnerstwa publiczno-prywatnego lub poniesienie wydatków przez podmioty prywatne.

11. Opis konsultacji społecznych

12. Plan zadań inwestycyjny na lata 2016-2024

Strategia zawiera proponowany plan zadań, który został scharakteryzowany w obszarach priorytetowych i będzie realizowany w perspektywie czasowej 2016-2024:

Obszar 1 – aktywność społeczna i samorządowa – kapitał społeczny.

Obszar 2 – aktywność ekonomiczna - turystyka, rolnictwo

Obszar 3 – infrastruktura komunalna i usługi

Poniżej prezentowany jest plan zadań inwestycyjnych na lata 2016-2017, który jest pierwszym rokiem wdrażania strategii rozwoju.

Nazwa zadania inwestycyjnego	Termin realizacji	Łączne nakłady finansowe
Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z przyłączem do oczyszczalni ścieków w Boleszkowicach z m. Namyślin, Reczyce, Gudzisz, Chwarszczany, Porzecze, Chlewice, Kaleńsko	2016-2017	3 708 703,00
Modernizacja i rozbudowa oczyszczalni	2016-2017	4 231 200,00
Modernizacja i rozbudowa stacji ujęć wody w m. Namyślin (budowa dwóch studni i modernizacja stacji)	2016-2017	400 000,00
Remont i modernizacja ulicy Artylerzystów w Boleszkowicach	2016-2017	300 000,00
Remont i modernizacja ulicy Kościuszki w Boleszkowicach	2016-2017	309 331,00

Szczegółowy plan zadań inwestycyjnych zawiera wykaz przedsięwzięć do WPF, stanowiący załącznik do dokumentu strategii.